

VÝVOJ EKONOMIKY ČESKÉ REPUBLIKY

1. čtvrtletí 2025

Souhrnná data o České republice

Praha, 17. 6. 2025

Kód publikace: 320193-25

Pořadové číslo v roce: 1

Zpracoval: odbor Kancelář předsedy

Ředitel odboru: Egor Sidorov, Ph.D.

Kontaktní osoba: Karolína Zábojníková, e-mail: karolina.zabojnikova@csu.gov.cz

Zajímají Vás nejnovější údaje o inflaci, HDP, obyvatelstvu, průměrných mzdách a mnohé další? Najdete je na stránkách ČSÚ na internetu: www.csu.gov.cz

KONTAKTY V ÚSTŘEDÍ

Český statistický úřad | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 051 111 | www.csu.gov.cz

Oddělení informačních služeb | tel.: 274 056 789 | e-mail: infoservis@csu.gov.cz

Prodejna publikací ČSÚ | tel.: 274 052 361 | e-mail: prodejna@csu.gov.cz

Evropská data (ESDS), mezinárodní srovnání | tel.: 274 052 732 | e-mail: esds@csu.gov.cz

Ústřední statistická knihovna | tel.: 274 052 361 | e-mail: knihovna@csu.gov.cz

INFORMAČNÍ SLUŽBY V REGIONECH

Hl. m. Praha | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 052 673
e-mail: infoservispraha@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/praha

Středočeský kraj | Na padesátém 81, 100 82 Praha 10, tel.: 274 054 175
e-mail: infoservisstc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/stredocesky

České Budějovice | Žitkova 1a, 370 77 České Budějovice, tel.: 386 718 440
e-mail: infoserviscb@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihocesky

Plzeň | Slovanská alej 36, 326 64 Plzeň, tel.: 377 612 108
e-mail: infoservisplzen@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/plzensky

Karlovy Vary | Závodní 360/94, 360 06 Karlovy Vary, tel.: 353 114 529
e-mail: infoserviskv@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/karlovarsky

Ústí nad Labem | Špálova 2684, 400 11 Ústí nad Labem, tel.: 472 706 176
e-mail: infoservisul@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/ustecky

Liberec | nám. Dr. Edvarda Beneše 585/26, 460 01 Liberec, tel.: 704 675 184
e-mail: infoservislbc@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/liberecky

Hradec Králové | Myslivečkova 914, 500 03 Hradec Králové, tel.: 495 762 322
e-mail: infoservishk@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/kralovehradecky

Pardubice | V Ráji 872, 531 53 Pardubice, tel.: 466 743 480
e-mail: infoservispa@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/pardubicky

Jihlava | Ke Skalce 30, 586 01 Jihlava, tel.: 567 109 080
e-mail: infoservisvys@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/vysocina

Brno | Jezuitská 2, 601 59 Brno, tel.: 542 528 200
e-mail: infoservisbrno@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/jihomoravsky

Olomouc | Jeremenkova 1142/42, 772 11 Olomouc, tel.: 585 731 511
e-mail: infoservisolom@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/olomoucky

Zlín | třída Tomáše Bati 1565, 761 76 Zlín, tel.: 577 004 936
e-mail: infoserviszl@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/zlinsky

Ostrava | Repinova 17, 702 03 Ostrava, tel.: 595 131 230
e-mail: infoservisov@csu.gov.cz | www.csu.gov.cz/moravskoslezsky

Obsah

1. Shrnutí	4
2. Souhrnná výkonnost.....	6
3. Výkonnost odvětví	10
4. Vnější vztahy	21
5. Ceny	24
6. Trh práce	30
7. Měnové podmínky	37
8. Státní rozpočet.....	39

Hlavní zdroje dat v celé analýze: ČSÚ, MF ČR, ČNB, MPSV, ČSSZ, Eurostat, propočty ČSÚ.
Poslední informace uváděné v této publikaci pocházejí z 6. června 2025.

1. Shrnutí

- Hrubý domácí produkt (HDP) v 1. čtvrtletí 2025 mezičtvrtletně vzrostl o 0,8 %¹ a přírůstek potřeby v řadě posílil. K růstu přispělo oživení investiční aktivity i vývoj zásob. Spotřeba domácností spíše stagnovala a v případě vládních institucí klesala. Balance zahraničního obchodu dosáhla vysokého přebytku, ale její vývoj k růstu HDP nepřispěl. Meziroční přírůstek HDP posílil v 1. kvartálu na 2,2 %. Rostla domácí spotřeba a pozitivně působila změna zásob. Meziroční růst ekonomiky ale brzdila investiční aktivita a balance zahraničního obchodu. Hrubý domácí produkt v EU v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně vzrostl o 0,6 % a meziročně o 1,6 %. Česko mělo čtvrté nejsilnější mezičtvrtletní oživení HDP v Unii. Solidní mezičtvrtletní nárůst po sérii poklesů a stagnací zaznamenalo Německo.
- V 1. čtvrtletí 2025 se hrubá přidaná hodnota mezičtvrtletně zvýšila o 1,3 %. K růstu přispívala odvětví služeb, nejvíce peněžnictví a pojišťovnictví, ostatní činnosti a informační a komunikační činnosti. V rámci služeb mezičtvrtletně klesala HPH jen v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství. Dařilo se také stavebnictví a oživení zaznamenal průmysl, ačkoli v samotném zpracovatelském průmyslu HPH mírně klesla. Meziročně HPH vzrostla o 2,5 %, přičemž největší příspěvek přinesly služby, zejména obchod, doprava, ubytování a pohostinství. Výrazně rostla HPH v peněžnictví a pojišťovnictví, ostatních činnostech a v informačních a komunikačních činnostech. Počtvrté v řadě meziročně vzrostla HPH v dlouhodobě zaostávajícím stavebnictví.
- Vývoz zboží a služeb se v 1. čtvrtletí zvýšil mezičtvrtletně o 2,8 %² a dovoz o 2,1 %. Meziroční nárůst exportu dosáhl 3,6 % a importu 4,6 %. Balance zahraničního obchodu se zbožím a službami v běžných cenách dosáhla v 1. čtvrtletí přebytku 140,8 mld. korun a ten se tak meziročně zvýšil o 3,3 mld., výhradně vlivem zvýšení přebytku obchodu se zbožím. Zlepšovala se zejména balance obchodu s motorovými vozidly. Naopak ve směru zhoršení balance působil obchod s kovodělnými výrobky a elektrickými zařízeními.
- Celková cenová hladina (podle deflátoru HDP) v 1. čtvrtletí meziročně vzrostla o 3,1 % a mezičtvrtletně o 1,0 %. Spotřebitelské ceny byly v 1. čtvrtletí meziročně vyšší o 2,7 % a mezičtvrtletně vzrostly o 1,3 %. Ve směru posílení celkového meziročního růstu cen působily zejména potraviny a nealkoholické nápoje, jejichž ceny na konec roku 2024 navázaly dalším zrychlením růstu. Naopak růst cen bydlení a energií oslabil a oddíl tak po několika letech přestal být tím, který nejvíce pohání růst spotřebitelských cen. Jako jediné meziročně klesly ceny odívání a obuvi. Dál posiloval růst nabídkových i realizovaných cen bytů.
- Celková zaměstnanost³ v 1. čtvrtletí byla meziročně vyšší o 1,1 % a mezičtvrtletně se zvýšila o 0,7 %. Celková míra nezaměstnanosti se od počátku roku držela pod 3 %. V 1. čtvrtletí průměrná hrubá měsíční mzda meziročně vzrostla o 6,7 % a dosáhla 46 924 korun. Reálně průměrná mzda posílila o 3,9 %. Mezičtvrtletní nominální navýšení sezónně očištěné průměrné mzdy činilo 1,7 %.
- Základní měnověpolitické úrokové sazby byly v 1. čtvrtletí jednou sníženy. Spolu s nimi se snižovaly také úrokové sazby u vkladů, zejména těch termínovaných, což bylo spojeno také se snížením jejich objemu. V nových hypotečních smlouvách posiloval podíl čistých nových úvěrů.
- Hospodaření státního rozpočtu (SR) skončilo v 1. čtvrtletí se schodkem 91,2 mld. korun. Meziročně se deficit snížil o 13,8 mld. Za zlepšením schodku stálo relativně solidní tempo růstu celkových příjmů SR, ve kterém se postupně projevuje dopad oživení výkonu ekonomiky. Růst výdajů SR byl navíc tlumen odezníváním potřeby mimořádných výdajů domácnostem i firmám zasaženým dopady vysoké inflace. Na příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu působí také dopady konsolidačního ozdravného balíčku schváleného v roce 2023. Zřetelný dopad má zde již změna rozpočtového určení daní, jež od ledna 2025 zvyšuje podíl na výnosu některých váhově významných daní ve prospěch SR.

¹ Data o HDP, hrubé přidané hodnotě a jejích složkách jsou vyjádřena ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

² Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB).

³ Údaje o zaměstnanosti jsou uvedeny v pojetí národních účtů a očištěny o sezónní vlivy.

Vybrané hlavní ukazatele vývoje ekonomiky*

Ukazatel	Vyjádření	2024			2025		celý rok	
		1q	2q	3q	4q	1q	2023	2024
Výkon ekonomiky								
Hrubý domácí produkt v ČR ¹	y/y, v %	0,4	0,4	1,4	1,8	2,2	0,1	1,0
	q/q, v %	0,3	0,2	0,6	0,7	0,8	x	x
Hrubý domácí produkt v EU ¹	y/y, v %	0,6	0,8	1,0	1,4	1,6	0,4	1,0
Celkové výdaje na konečnou spotřebu ¹	y/y, v %	2,0	1,7	2,7	3,2	2,3	-0,9	2,4
Tvorba hrubého fixního kapitálu ¹	y/y, v %	-0,4	-1,4	-0,6	-3,1	-0,6	2,7	-1,4
Vývoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	0,3	0,5	4,0	1,3	3,6	3,1	1,5
Dovoz zboží a služeb ^{1,3}	y/y, v %	-2,6	-1,3	3,7	3,1	4,6	-0,6	0,7
Saldo zahr. obchodu se zbožím i služ. ^{2,3}	v mld. Kč	137,4	140,8	118,4	129,1	140,8	384,4	525,7
Saldo celkové důvěry v ekonomiku ⁶	v p. b.	1,2	5,3	4,2	4,8	6,7	0,8	4,8
Výkon hlavních odvětví								
Index průmyslové produkce ⁴	y/y, v %	-1,0	-1,6	0,8	-2,2	0,7	-0,8	-1,1
Index stavební produkce ⁴	y/y, v %	-4,0	-4,6	-1,5	3,2	7,2	-2,4	-1,4
Index tržeb ve službách ⁴	y/y, v %	1,2	2,9	2,8	2,1	3,1	-1,6	2,3
Index maloobchodních tržeb ⁴	y/y, v %	4,3	3,9	4,7	5,2	3,4	-4,2	4,6
Ceny								
Index spotřebitelských cen	y/y, v %	2,1	2,5	2,3	2,9	2,7	10,7	2,4
Harmoniz. index spotřebitel. cen v ČR	y/y, v %	2,4	2,7	2,6	3,1	2,8	12,0	2,7
Harmoniz. index spotřebitel. cen v EU	y/y, v %	2,8	2,6	2,4	2,5	2,7	6,4	2,6
Index cen zemědělských výrobců	y/y, v %	-17,2	-10,4	-1,4	5,0	8,8	-6,0	-5,9
Index cen průmyslových výrobců	y/y, v %	-0,9	1,1	1,2	1,8	0,0	5,0	0,8
Index cen výrobců v tržních službách	y/y, v %	4,5	3,4	3,4	3,7	3,5	5,6	3,8
Směnné relace v zahr. zbož. obchodu	v %	102,5	100,6	101,0	101,9	100,1	105,3	101,5
Trh práce								
Počet zaměstnaných v ČR celkem ³	y/y, v %	0,3	0,2	0,4	0,2	1,1	1,0	0,3
Obecná míra nezaměstnanosti v ČR ⁵	v %	2,7	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6	2,6
Obecná míra nezaměstnanosti v EU ⁵	v %	6,1	6,0	5,9	5,8	5,9	6,1	5,9
Prům. mzda zaměstnance (nominálně)	y/y, v %	7,8	7,1	7,2	6,9	6,7	7,2	7,2
Prům. mzda zaměstnance (reálně)	y/y, v %	5,6	4,5	4,8	3,9	3,9	-3,2	4,7
Měnové podmínky								
Dvoutýdenní repo sazba ⁶	v %	5,75	4,75	4,25	4,00	3,75	6,75	4,00
Směnný kurz CZK / EUR		25,1	25,0	25,2	25,2	25,1	24,0	25,1
Směnný kurz CZK / USD		23,1	23,2	22,9	23,6	23,8	22,2	23,2
Státní rozpočet ⁷								
Saldo stát. rozpočtu v ČR (nominálně)	v mld. Kč	-105	-74	-3	-90	-91	-289	-271
Státní dluh (nominálně) ⁶	v mld. Kč	3221	3207	3334	3365	3410	3111	3365

Zdroj dat: ČSÚ, ČNB, MF, Eurostat

* Není-li uvedeno jinak, ukazatele se vztahují k ČR.

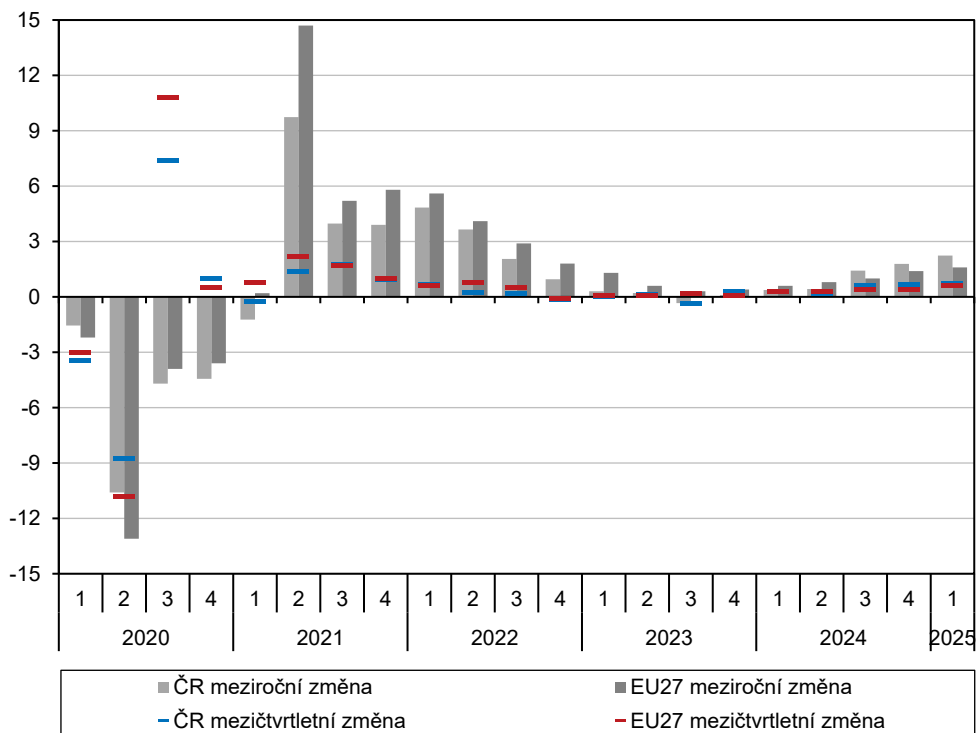
¹ sezónně a kalendářně očištěné údaje ve stálých cenách² sezónně a kalendářně očištěné údaje v běžných cenách³ v pojetí národních účtů, ve fyzických osobách⁴ očištěno o kalendářní vlivy⁵ sezónně očištěno, věková skupina 15–74 let⁶ stav na konci období⁷ dle pokladního plnění

2. Souhrnná výkonnost

Růst HDP v Česku zrychlil.

Česká ekonomika v 1. čtvrtletí 2025 pokračovala v růstu. Hrubý domácí produkt⁴ (HDP) se mezičtvrtletně zvýšil o 0,8 % a přírůstek potřeby v řadě posílil. Příznivě k tomu přispěl zejména vývoj tvorby hrubého kapitálu. Došlo totiž k oživení investiční aktivity a pozitivně působila i změna zásob. K mezičtvrtletnímu růstu HDP přispěla také spotřeba domácností⁵. Naopak klesala spotřeba vládních institucí a nulový byl efekt bilance zahraničního obchodu. Díky pokračující solidní mezikvartální dynamice HDP posiloval také jeho meziroční růst. Přírůstek ve výši 2,2 % byl nejvyšší od 2. čtvrtletí 2022. K růstu HDP nejvíce přispívala domácí spotřeba a dále změna zásob. Naopak klesla investiční aktivity a negativně působila bilance zahraničního obchodu.

Graf č. 1 HDP (objemové indexy, očištěno o sezónní a kalendářní vlivy, v %)

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Německý ekonomický pokles se zastavil.

Mezičtvrtletní růst HDP v Evropské unii zrychlil a dosáhl v 1. čtvrtletí 0,6 %. Nejsilněji se mezičtvrtletně zvyšoval HDP v Irsku (9,7 %), na Maltě (2,1 %) a na Kypru (1,3 %). Česko podle dostupných údajů zaznamenalo čtvrtý nejvyšší mezičtvrtletní přírůstek HDP v EU. Pokles HDP byl zaznamenán v sedmi zemích EU – Lucembursku (-1,0 %), Slovinsku (-0,8 %), Dánsku a Portugalsku (shodně -0,5 %), Estonsku (-0,3 %) a Maďarsku a Švédsku (shodně o -0,2 %). Solidně se HDP mezičtvrtletně zvýšil v Německu (0,4 %, nejvyšší přírůstek od 3. čtvrtletí 2022), které v posledních dvou letech zažívalo ekonomické zpomalení. Meziroční růst HDP v EU v 1. čtvrtletí mírně zrychlil na 1,6 %. Nejsilnější přírůstky vykázaly ekonomiky Irska (21,1 %), Polska (3,7 %) a Dánska (3,6 %). V pěti zemích HDP meziročně zaostával – ve Slovinsku (-0,8 %), Lucembursku, Rakousku a Maďarsku (shodně o -0,4 %) a Lotyšsku (-0,3 %). Ekonomicky dominantní Německo po šesti předchozích poklesech v 1. čtvrtletí stagnovalo.

⁴ Vývoj HDP, hrubé přidané hodnoty a jejich složek je vyjádřen prostřednictvím objemových indexů (tj. očištěn o vliv cen) a po očištění o sezónní a kalendářní vlivy. Údaje jsou platné k 30. 5. 2025.

⁵ Příspěvky ke změně HDP po vyloučení dovozu pro konečné užití.

Mzdy a platy
mezičtvrtletně rostly.

Objem vyplacených mezd a platů se v 1. čtvrtletí 2025 mezičtvrtletně zvýšil o 2,0 % při navýšení zaměstnanosti⁶ o 0,7 %. Reálně se mzdy a platy zvýšily o 0,9 %⁷. Silné mezičtvrtletní navýšení objemu vyplacených mezd a platů byl zaznamenáno ve stavebnictví (5,9 % při růstu zaměstnanosti o 0,6 %) a v ostatních činnostech⁸ (5,5 %, zaměstnanost -0,1 %). Mzdy a platy rostly nadprůměrně rovněž v dalších odvětvích služeb – v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech (2,8 %, zaměstnanost 1,3 %), informačních a komunikačních činnostech (2,6 %, zaměstnanost o 5,6 %) a v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (2,2 %, zaměstnanost 1,6 %). Mírněji se zvyšovaly vyplacené mzdy a platy v průmyslu (1,6 %, zaměstnanost -0,1 %), veřejné správě a obraně, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (1,4 %, zaměstnanost -0,3 %) a peněžnictví a pojišťovnictví (0,9 %, zaměstnanost 0,2 %).

Dynamice mezd
dominovaly služby, do
popředí se dostalo také
stavebnictví.

Meziroční přírůstek mezd a platů v 1. čtvrtletí dosáhl 7,0 % při navýšení zaměstnanosti o 1,1 %. Reálný přírůstek zůstal stejný jako v předchozím kvartálu (4,1 %). Nejvyšší meziroční nárůst byl zaznamenán u činností v oblasti nemovitostí (22,4 %, zaměstnanost 4,7 %) a přes desetinu vzrostly mzdy a platy také u profesních, vědeckých, technických a administrativních činností (12,3 %, zaměstnanost 1,8 %) a ostatních činností (11,8 %, zaměstnanost 2,8 %). Ve službách se nadprůměrně zvýšily mzdy a platy ještě také v informačních a komunikačních činnostech (8,9 %, zaměstnanost 0,6 %) a v obchodě, dopravě, ubytování a pohostinství (7,2 %, zaměstnanost 0,9 %). Značně posílil meziroční růst mezd a platů ve stavebnictví (9,7 %, zaměstnanost se zvýšila o 2,4 %). Podprůměrnou dynamiku měly v 1. čtvrtletí mzdy a platy ve veřejné správě a obraně, vzdělávání, zdravotní a sociální péči (6,7 %, zaměstnanost 1,8 %), v peněžnictví a pojišťovnictví (6,3 %, zaměstnanost 0,8 %). Průmysl zaostával za zbytkem ekonomiky v dynamice mezd a platů – objem se meziročně zvýšil o 3,9 % při poklesu zaměstnanosti o 0,3 %.

Růst spotřeby
domácností se zmínil.

Vývoj domácí spotřeby se po pěti kvartálech mezičtvrtletního růstu zabrzdil. Celkově spotřeba v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně klesla o 0,4 %. K tomu přispěly zejména výdaje vládních institucí (-1,5 %), zatímco u domácností spotřeba v zásadě stagnovala (0,1 %). Členění spotřeby podle trvanlivosti⁹ v 1. čtvrtletí ukázalo po loňském oživení na výrazný mezičtvrtletní pokles výdajů na předměty střednědobé (-7,8 %) a dlouhodobé (-3,4 %) spotřeby. Nižší byla také spotřeba služeb (-0,3 %). Naopak krátkodobá spotřeba se zvýšila mezičtvrtletně o 2,1 %. Meziroční růst spotřeby v 1. čtvrtletí 2025 zpomalil na 2,3 %. Mírnější byl přírůstek u domácností (2,5 %) i vládních institucí (1,9 %). Meziročně vyšší byly výdaje domácností na služby (2,5 %) i předměty střednědobé (2,8 %) a krátkodobé (2,1 %) spotřeby. Na čtyři meziroční poklesy navázala dlouhodobá spotřeba stagnací v 1. čtvrtletí.

Zásoby výrazně podpořily
ekonomický růst.

Výdaje na tvorbu hrubého kapitálu v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně vzrostly o 1,7 %. Na oživení se podílela tvorba hrubého fixního kapitálu (1,1 %) i vývoj tvorby zásob¹⁰. V předchozím roce a půl docházelo k postupnému rozpouštění dříve naakumulovaných zásob, ale celková nejistota ohledně dalšího směřování globálního obchodu může podniky vést k přípravám na případné komplikace v dodávkách. Mezičtvrtletní oživení investiční aktivity v 1. čtvrtletí podpořily výdaje v oblasti obydlí (1,6 %) i ostatních budov a staveb (5,9 %). Rostly také investice do ICT a ostatních strojů a zařízení (1,0 %). Naopak mezičtvrtletní propad byl zaznamenán u výdajů na dopravní prostředky a zařízení (-5,2 %) a produkty duševního vlastnictví (-1,5 %). Meziročně se výdaje na

⁶ Zaměstnanost v pojetí národních účtů (osoby), údaj je sezónně očištěn.

⁷ Do reálného vyjádření převedeno s pomocí deflátoru spotřeby domácností.

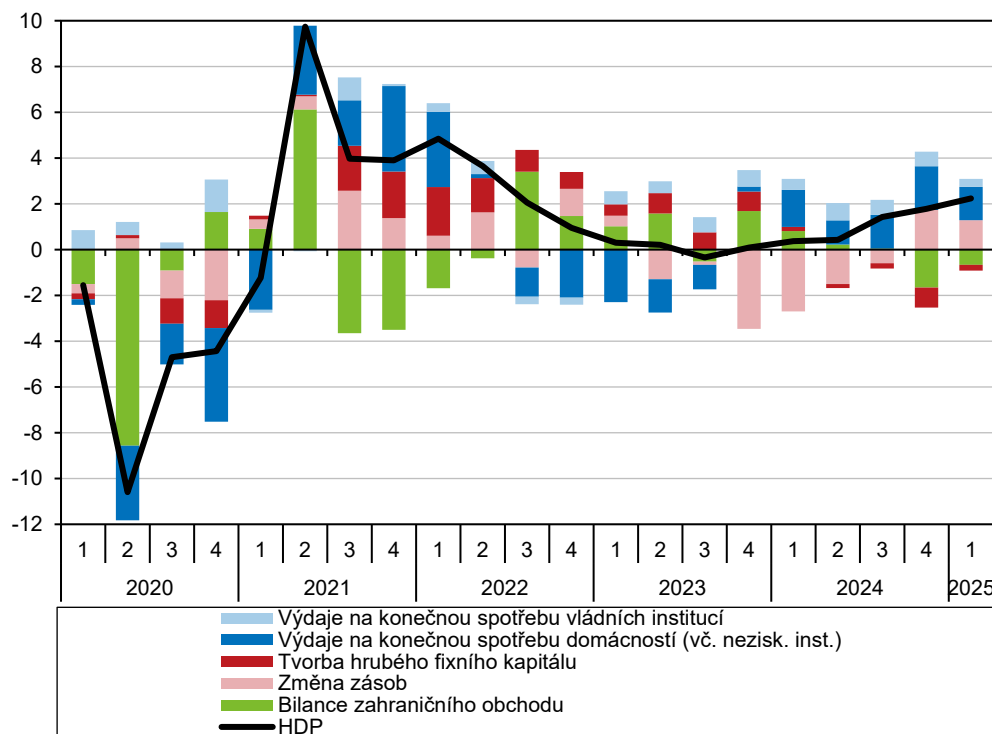
⁸ Tato sekce zahrnuje činnosti organizací sdružujících osoby za účelem prosazování společných zájmů, opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost a řadu jiných osobních služeb (kosmetické, kadeřnické apod.).

⁹ Údaje o spotřebě dle trvanlivosti jsou v domácím pojetí.

¹⁰ Změna zásob (v běžných cenách a sezónně neочиštěná) v 1. čtvrtletí 2025 činila -4,6 mld. korun. Ačkoli šlo o úbytek, oproti stejnému období roku 2024 (-18,2 mld.) i konci roku (-76,2 mld.) měl výsledek příznivý efekt na vývoj HDP.

tvorbu hrubého kapitálu zvýšily o 4,1 % a přírůstek tak posílil, a to zejména díky vývoji zásob. Samotná tvorba hrubého fixního kapitálu byla nižší o 0,6 %. Zaostávaly zejména investice do dopravních prostředků a zařízení (-6,2 %), strojů a zařízení (-1,4 %) a produktů duševního vlastnictví (-1,1 %). Komplikovaná zůstávala situace v oblasti investic do obydlí (-0,2 %), ale u ostatních budov a staveb byl zaznamenán meziroční nárůst výdajů o 2,9 %.

Graf č. 2 Příspěvky výdajových složek k reálné změně HDP* (objemové indexy, meziroční růst, příspěvky v p. b., HDP v %)

Zdroj: ČSÚ

* po vyloučení dovozu pro konečné užití

Bilance zahraničního obchodu dosáhla rekordně vysokého přebytku.

Na mírný útlum z konce loňského roku navázal zahraniční obchod se zbožím a službami novým reálným oživením, především v oblasti obchodu se zbožím. Vývoz¹¹ se celkově mezičtvrtletně zvýšil o 2,8 %: rostl jak export zboží (3,1 %), tak i služeb (1,0 %). Dovoz se zvýšil o 2,1 %, především pod vlivem importu zboží (2,8 %). Solidní byla v 1. čtvrtletí také meziroční dynamika exportu (3,6 %) – stejnou měrou se zvýšil vývoz zboží i služeb. Dovoz meziročně vzrostl o 4,6 %. Bilance zahraničního obchodu se zbožím a službami v 1. čtvrtletí dosáhla přebytku 140,8 mld. korun, což byl rekord pro toto období roku. Vysokou úroveň si ale přebytky zahraničního obchodu drží od konce roku 2023, takže se přebytek v 1. kvartálu meziročně zvýšil jen o 3,3 mld. korun, a to výhradně díky růstu kladného salda obchodu se zbožím (+3,4 mld.).

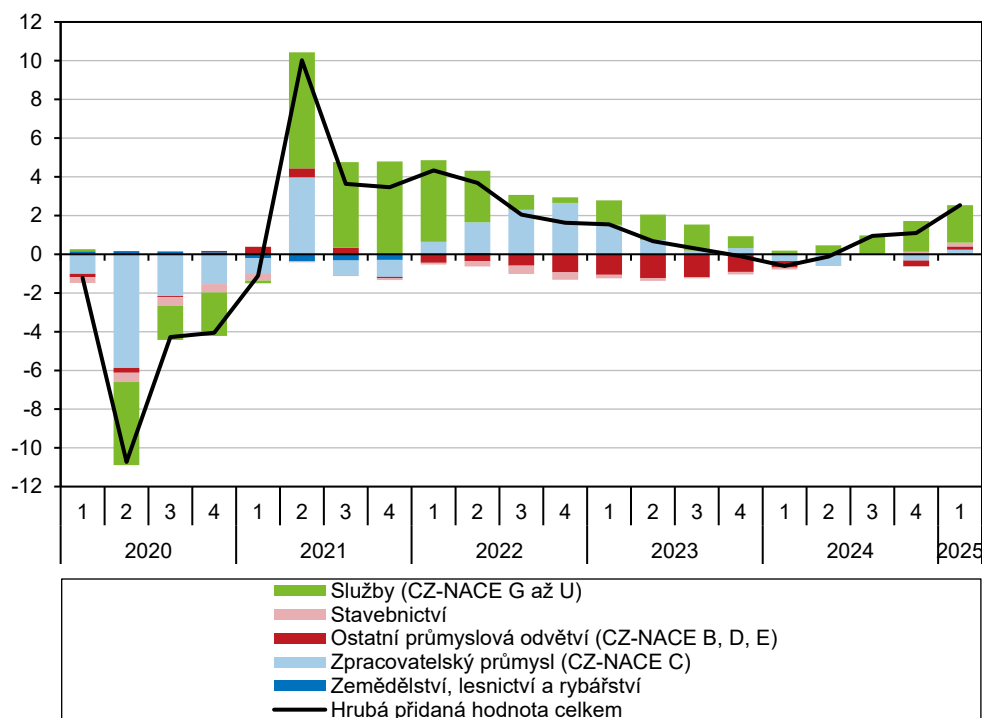
Dařilo se službám.

Hrubá přidaná hodnota (HPH) se v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně zvýšila o 1,3 %. K růstu celkově silně přispěly služby, zejména peněžnictví a pojišťovnictví (mezičtvrtletní růst HPH o 5,9 %), ostatní činnosti (5,1 %) a informační a komunikační činnosti (2,0 %). Mezičtvrtletně rostly také profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (1,5 %) a veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (1,2 %). Dařilo se stavebnictví (3,4 %) a vyšší byla i HPH v průmyslu jako celku (1,6 %), ačkoli samotný zpracovatelský průmysl v 1. čtvrtletí zaznamenal pokles HPH o 0,7 %. V rámci služeb

¹¹ Podle metodiky čtvrtletních národních účtů (vývoz a dovoz v ocenění FOB/FOB). Bilance zahraničního obchodu v běžných cenách a po sezónním očištění.

mezičtvrtletně klesala HPH jen v uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (-0,6 %).

Graf č. 3 Příspěvky odvětví k reálné změně HPH (objemové indexy, meziroční příspěvky v p. b., HPH v %)

Zdroj: ČSÚ

Stavebnictví zažívá po dlouhé době oživení.

Meziroční růst HPH v 1. čtvrtletí 2025 posílil na 2,5 %. K meziročnímu navýšení HPH rovněž dominantně přispívala odvětví služeb, nejsilněji váhově významné uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství (růst HPH o 2,8 %). Nejvíce se zvýšila HPH v peněžnictví a pojišťovnictví (8,4 %), ostatních činnostech (7,2 %) a v informačních a komunikačních činnostech (4,0 %) a meziroční přírůstek zaznamenaly i profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (2,8 %), činnosti v oblasti nemovitostí (2,2 %) a veřejná správa a obrana, vzdělávání, zdravotní a sociální péče (1,6 %). Posílil meziroční přírůstek HPH ve stavebnictví (3,8 %) a odvětví tak vzrostlo počtvrté v řadě.¹² Jen mírný byl meziroční přírůstek HPH v průmyslu (1,4 %). Z toho zpracovatelský průmysl vzrostl o 1,0 %.

¹² Stavebnictví od 3. čtvrtletí 2018 do 1. čtvrtletí 2024 zaznamenalo nepřetržitou sérii meziročních poklesů HPH.

3. Výkonnost odvětví

Mezikvartální růst celkové hrubé přidané hodnoty na počátku roku zrychlil, a to hlavně díky energetice a většině odvětví služeb.

Počátek letošního roku se nesl ve znamení dalšího pokračování zotavování tuzemského hospodářství. Výkon všech odvětví ekonomiky, zachycený prostřednictvím hrubé přidané hodnoty (HPH)¹³, se po slabším závěru loňského roku letos mezikvartálně zvýšil o 1,3 %, tedy nejvíce za poslední tři a půl roku. Na tomto oživení se podílela většina odvětví služeb a významně také energetika, v níž se projevila vyšší tuzemská poptávka vlivem relativně chladnějšího počasí i ústupů některých koncových odběratelů od dalších úsporných opatření ve spotřebě. Naproti tomu ve dvou nejvýznamnějších odvětvových uskupeních¹⁴ – obchodu, dopravě, ubytování a pohostinství a též ve zpracovatelském průmyslu mezičtvrtletní růst HPH nepokračoval. Celkový výkon odvětví v ekonomice se tak letos nacházel o 3 % nad vrcholem z období poslední konjunktury (4. čtvrtletí 2019), takřka výhradně ovšem zásluhou služeb (zejména ICT a finančnictví)¹⁵.

I meziroční růst HPH byl podpořen hlavně službami. Pozitivní vliv měla ovšem všechna hlavní odvětví ekonomiky. K oživení došlo ve stavebnictví.

Meziroční růst HPH v ekonomice přetrvával již od poloviny loňského roku a v 1. čtvrtletí 2025 akceleroval na 2,5 %. Přestože stejně jako loni rostl relativně nejvíce výkon ve finančnictví, k celkovému růstu na nabídkové straně ekonomiky přispěly nejvíce obchod spolu s odvětvími navázanými na cestovní ruch. Poprvé od poloviny roku 2015 podpořila růst ekonomiky všechna z jedenácti jejích hlavních odvětví. Klíčovou roli měl sektor služeb, kde se HPH zvýšila o rovná 3 % a růst celé ekonomiky podpořila 1,9 p. b. Řádově méně přispěly zpracovatelský průmysl, ostatní průmyslová odvětví a také stavebnictví (ve všech případech shodně +0,2 p. b.). Ve stavebnictví, kde k náznaku pozitivního obrátu došlo již během loňského roku, se HPH v 1. čtvrtletí zvýšila o 3,4 %, což znamenalo nejvyšší meziroční posílení od konce roku 2014. Slabší růst výkonu zaznamenal primární sektor ekonomiky. V lesnictví pokračoval po ústupu kůrovcové kalamity návrat ke standardnímu režimu hospodaření, jež se vyznačuje stabilnějším vývojem těžby dřeva. V rostlinné výrobě dozníval vliv slabší loňské sklizně základních obilovin i řepky. V živočišné výrobě i přes pokračující citelné cenové pohyby hlavních komodit (zejména hovězího a vepřového masa) i rostoucí hygienická rizika zůstala situace tuzemských producentů stabilizovaná¹⁶.

Průmysl na počátku roku mírně ožil, zejména díky energetice a strojírenství. Nadále však čelil obtížím spojeným se slabou poptávkou a rostoucím rizikem vnějších šoků.

Tuzemský průmysl, jenž byl v předchozích dvou letech zasažen mírnou recesí, se i na počátku letošního roku nacházel v obtížné situaci. Hospodářský růst české ekonomiky i jejich klíčových obchodních partnerů zůstával slabý a byl navíc doprovázen vzrůstajícími nejistotami a riziky plynoucí ze zhoršené geopolitické situace i možné eskalace obchodních válek. Tyto faktory se v tuzemské ekonomice potkávaly se stále oslabenou investiční aktivitou umocněnou přetrvávajícími ztíženými možnostmi úvěrového financování. Na druhou stranu v oblasti nákladových tlaků došlo k dílčí úlevě vlivem stabilizace i následného poklesu cen

¹³ Údaje o HPH jsou vyjádřeny ve stálých cenách a v očištění o sezónní a kalendářní vlivy.

¹⁴ Tato skupení dlouhodobě vytváří skoro 40 % HPH celé tuzemské ekonomiky.

¹⁵ V informačních a komunikačních činnostech převýšila HPH předkrizovou úroveň o 32 %, v peněžnictví a pojišťovnictví o 22 % a v podnikových službách (profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti) o 8 %. Naopak výkon průmyslu za 4. čtvrtletím 2019 zaostával o 5 %, primárního sektoru ekonomiky o 8 % a stavebnictví o 13 %.

¹⁶ Z tuzemských chovů bylo na jatka v Česku či v zahraničí v 1. čtvrtletí 2025 dodáno meziročně větší množství jatečného skotu, prasat i drůbeže. Hrubá tuzemská produkce (vyjádřená v jatečné hmotnosti masa) tak vzrostla u hovězího o 2,0 % (na 25 tis. tun), vepřového o 3,7 % (60 tis. tun) a drůbežího o 8,1 % (53 tis. tun). Ve všech případech (vyjma vepřového masa) jde ve srovnání s tempem za celý rok 2024 o zrychlení růstu. Trend dlouhodobě mírně rostoucí výroby mléka se zastavil, což je v meziročním srovnání patrné již od poloviny loňského roku. Přímý nákup mléka od tuzemských producentů (prvními kupujícími) činil letos v 1. čtvrtletí 806 mil. litrů, téměř stejně jako o rok dříve. Z toho nákup mlékárnami dosáhl 684 mil. litrů a meziročně klesl o 2 % (nejvíce za posledních pět a půl roku).

Tradičně kladná bilance Česka u zahraničního obchodu s živými zvířaty u drůbeže i skotu díky vyšším vývozům meziročně vzrostla (vyvezla se celá čtvrtina v Česku vykrmeného skotu, hlavně do Rakouska), u prasat se snížila (vývoz klesal rychleji než dovoz). Dlouhodobý schodek Česka v obchodu s masem se významně nezměnil, a to přesto, že dovoz hovězího (v tunách) se meziročně snížil o pětinu (plošný pokles, hlavně z Německa) a u vepřového a drůbežího zhruba stagnoval. Hovězí maso se do Česka dováží hlavně z Polska a Nizozemska, vepřové z Německa a Španělska a drůbeží z Polska (až 2/3 importu). U všech tří druhů mas převládá v exportu směr na Slovensko. Po započítání bilance dovozu a vývozu masa se předběžně kalkulovaná spotřeba masa v ČR v 1. čtvrtletí 2025 meziročně propadla u hovězího (–8 %, po stagnaci v roce 2024), naopak u vepřového a drůbežího mírně rostla (shodně o 3 %) a navázala na trend z loňského roku. Spotřebu masa ovlivňují dlouhodobé preference tuzemských konzumentů i krátkodobější výkyvy dané např. reakcí domácností na vývoj spotřebitelských cen masa.

některých druhů energií (vč. světových cen ropy). Průmyslová produkce¹⁷ v Česku se na počátku letošního roku mezikvartálně zvýšila o 1,5 % a zaznamenala tak nejvýraznější oživení od konce roku 2023. Přispěla k tomu zejména energetika, strojírenství a některé významnější obory zaměřené na výrobu meziproduktů (elektrotechnika, hutnictví a slévárnictví, výroba stavebních materiálů). Proti oživení průmyslu naopak působila hlavně výroba dopravních prostředků. Růstový impuls aktuálně nepřinesl např. ani chemický průmysl, v němž za nižší produkci stálo i postupné snižování výrobních kapacit. Celková průmyslová produkce tak letos v 1. čtvrtletí za svým vrcholem z období předpandemické konjunktury (2. čtvrtletí 2019) mírně zaostala (o 1,4 %)¹⁸.

K velmi mírnému meziročnímu růstu průmyslové produkce zásadně přispěla energetika těžící z rostoucí domácí i zahraniční poptávky.

V 1. čtvrtletí 2025 se průmyslová produkce meziročně velmi mírně zvýšila (+0,7 %). O kladný výsledek průmyslu se zásadně zasloužila energetika, jejíž výkon vzrostl o 10,4 % (nejvíce od počátku roku 2003) a k růstu celého průmyslu přispěl 1,0 p. b. Rostla výroba i spotřeba elektřiny¹⁹, plynu²⁰ i tepla. To souvisí zejména s tím, že počátek letošního roku nebyl teplotně natolik nadprůměrný jako ten loňský. Vliv ale mělo i to, že efekt nedávných úsporných opatření v domácnostech i firmách se již patrně vyčerpává. Motivace k úsporám patrně klesá i vlivem stabilizace a následného zlevňování cen energií, jež bylo znatelnější hlavně u zemního plynu. Do vyšší spotřeby se promítá i loňské obnovení růstu reálných příjmů domácností, jakož i mírné oživení celkového výkonu ekonomiky doprovázené stabilizací poptávky v některých energeticky náročných průmyslových oborech.

Domácí poptávka podpořila oživení výkonu strojírenství. Kovodělný průmysl dále těžil z rychle rostoucí poptávky v segmentu zbrojní výroby.

Průmyslu letos pomohlo i zlepšení situace ve váhově významném diverzifikovaném oboru strojírenství, v němž se produkce meziročně zvýšila poprvé po bezmála dvou letech (+1,0 %). Pomohlo k tomu zejména oživení domácí poptávky, jež byla po celý loňský rok utlumena. K oživení došlo i v souvisejícím oboru opravy a instalace strojů a zařízení, kde i díky zakázkám v oblasti energetiky letos produkce posílila o 6,7 % (nejvíce ze všech zpracovatelských oborů). Oba výše uvedené obory tak souhrnně přispěly k růstu celého průmyslu 0,3 p. b. Z dalších investičně zaměřených oborů působily pozitivně již jen kovodělný průmysl, jenž vykazuje mírný růst produkce od poloviny loňského roku. V 1. čtvrtletí 2025 zde vlivem silící zahraniční poptávky výkon vzrostl o 0,8 %. Významný růstový impuls zde již několik čtvrtletí představuje „renesance“ zbrojního průmyslu. Mezi obory zaměřené na meziprodukty se letos dařilo hlavně výrobě ostatních nekovových minerálních výrobků (+3,1 %), což souviselo s posílenou domácí poptávkou ze strany rozvíjejícího se stavebnictví. Dařilo se i dlouhodobě se rozvíjejícímu papírenskému průmyslu. K jeho růstu letos, na rozdíl od loňského roku, přispívala spíše oživená tuzemská poptávka.

¹⁷ Zahnuje odvětví těžby a dobývání, zpracovatelského průmyslu a také energetiky (zde pojímané jako odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu, tepla a klimatizovaného vzduchu). Všechna meziroční tempa produkce jsou očistěna o kalendářní vlivy, mezičtvrtletní tempa i o vliv sezónnosti.

¹⁸ Za svým vrcholem z období let 2015 až 2019 letos v 1. čtvrtletí zaostávaly více než dvě třetiny hlavních průmyslových oborů – hlavně ty provázané s výrobou energií (–18 %) a ty zaměřené na produkci dlouhodobé spotřeby (–16 %). Na úrovni jednotlivých oborů šlo v první řadě o těžbu uhlí (o 56 %), výrobu kovů, hutnictví a slévárnictví (–29 %), obuvnický a kožedělný průmysl (–28 %), textilní průmysl (–24 %), tiskárnictví (–23 %) a těžbu stavebních materiálů (–22 %). Z větších oborů šlo dále o chemický průmysl (–15 %), energetiku (–13 %), strojírenský a elektronický průmysl (shodně –10 %), gumárnictví a plastikářství (–7 %) či kovodělný průmysl (–5 %). Naopak nad předkrizovou úroveň produkce se aktuálně nacházely obory vyrábějící investiční produkty a také ty s produkty krátkodobé spotřeby (shodně +7 %). Z jednotlivých oborů šlo především o farmacii (+16 %), ostatní zpracovatelský průmysl (+14 %), automobilový průmysl (+13 %), papírenství (+13 %), elektrotechniku (+12 %) a dále např. potravinářství (+7 %).

¹⁹ Celková čistá výroba elektřiny (tj. bez mezispotřeby, vč. ztrát při výrobě) dosáhla dle předběžných údajů Energetického regulačního úřadu v 1. čtvrtletí 2025 v Česku 20,7 TWh (nejvíce ve shodném období za poslední tři roky) a meziročně se zvýšila o 9,6 %. Zasloužil se o to zejména růst produkce z parních elektráren (+23 %), řádově méně pak z paroplynových (+54 %) a fotovoltaiických elektráren (+36 %). Vlivem nedostatku srážek naopak klesla výroba ve vodních (–44 %) a přečerpávacích elektrárnách (–4 %). Stagnovala produkce z jaderných zdrojů podílející se na celkové výrobě více než ze třetiny. Celkový instalovaný výkon vyroben elektřiny v Česku činil 22,9 GW a meziročně vzrostl o 2,6 %, hlavně díky plynovým a spalovacím a také fotovoltaiickým elektrárnám. Celková tuzemská čistá spotřeba elektřiny činila letos 16,4 TWh. Její meziroční pokles, trvající předchozí tři roky, se zastavil (+2,7 %). K tomu z drtivé části přispěla vyšší spotřeba domácností (+9,1 %), vzrostla však i poptávka od drobných podnikatelů (+2,3 %) i velkoodběratelů (+0,2 %). Oproti počátku roku 2019, kdy se celková čistá spotřeba nacházela blízko dlouhodobého maxima, ale celková spotřeba elektřiny klesla (–4,7 %), zejména vlivem velkoodběratelů (–7,5 %) a drobných podnikatelů (–5,4 %), naopak domácnosti odebraly skoro o desetinu více. Rozdíl mezi tuzemskou výrobou a spotřebou elektřiny byl vyrovnán přeshraničními toky. Proto stále převažoval její export nad importem. Hodnota salda se navíc letos proti loňskému 1. čtvrtletí zvýšila z +1,7 TWh na +2,9 TWh, samotný export vzrostl o 36 % na 7,6 TWh.

²⁰ Spotřeba plynu vystoupala letos v 1. čtvrtletí na 2,8 mil. m³, meziročně o 14,2 % (po přepočtení spotřeby na dlouhodobý teplotní normál byl růst menší: +3,5 %). Růst spotřeby nastal u všech kategorií odběratelů – u maloodběratelů z řad podnikatelů (+14,6 %), velkoodběratelů (+14 %), domácností (+13,8 %) i středních odběratelů (+12,3 %). Po přepočtu na teplotní normál je meziroční zvýšení celkové spotřeby zemního plynu patrné již od loňského září a trvá tak nepřetržitě devět měsíců (např. letos v květnu dosáhlo 12,6 %).

Růst kupní síly domácností se odrážel v pokračujícím rozvoji potravinářství.

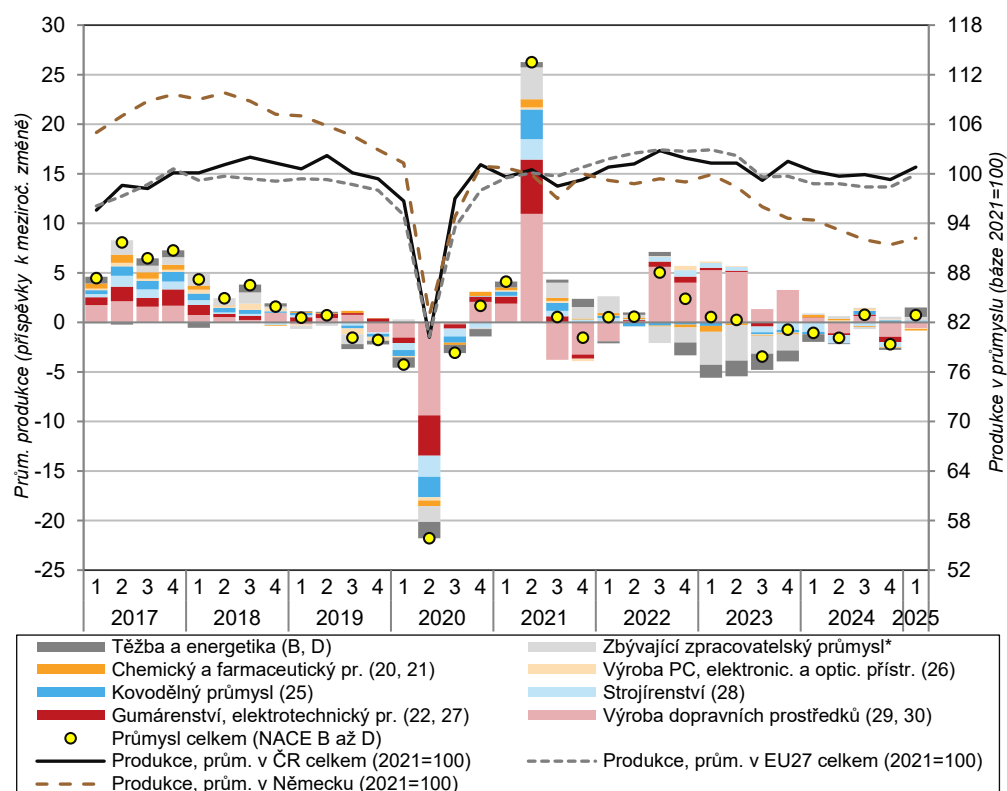
Z oborů vyrábějících spotřební zboží se dařilo potravinářství, jež profitovalo z rostoucí kupní síly tuzemských domácností. Nicméně tempo růstu produkce v tomto oboru ve srovnání s loňským rokem zvolnilo (na 2,8 %). Obdobné platí i pro ostatní zpracovatelský průmysl, zahrnující mj. i výrobu sportovních potřeb, her a hraček. Hlavně díky posilující zahraniční poptávce se zvýšila produkce v nábytkářském průmyslu o 5,4 %.

Pokles produkce automobilového průmyslu pokračoval. Stála za tím slabší poptávka v klíčových evropských exportních trzích.

Růst průmyslu v 1. čtvrtletí nejvíce tlumila výroba dopravních prostředků (příspěvek -0,6 p. b.). Z toho v samotném automobilovém průmyslu se produkce snížila o rovná 2 % (podobně jako za celý loňský rok). Odráží se zde hlavně slábnoucí zahraniční poptávka. Zatímco loňská mírná recese tohoto oboru souvisela se zhoršenou situací přímých tuzemských subdodavatelů autodílů (v rámci odvětví automobilového průmyslu), letos se na ní podíleli i samotní finální výrobci vozidel²¹. Ve výrobě ostatních (především kolejových) dopravních prostředků se letos produkce propadla o více než desetinu. Produkce v tomto relativně malém oboru má však tradičně volatilní charakter a projevuje se zde dopad nepravidelné fakturace větších zakázek. V návazných subdodavatelských oborech automobilového průmyslu – v gumárenství a plastikářství a také ve výrobě elektrických zařízení – výkon letos (stejně jako po většinu loňského roku) fakticky stagnoval. V investičně zaměřeném oboru výroby počítačů, elektronických a optických přístrojů, vyznačujícím se vysokou dovozní náročností a současně i výrazně proexportním zaměřením, se po příznivém vývoji v předchozích letech letos produkce snížila o 2,1 %. Efekt slábnoucí zahraniční poptávky v tomto oboru zastínil prorůstový vliv domácí poptávky související s pokračujícím rozvojem fotovoltaiky.

Pokles výkonu byl patrný i ve výrobě ostatních dopravních prostředků či v elektronickém průmyslu.

Graf č. 4 Příspěvky dílčích odvětví k meziroční změně průmyslové produkce v ČR (očistěno o kalendářní vlivy, reálně, v p. b.) **a produkce v celém průmyslu v ČR, Německu a EU27** (sezónně očistěno, úroveň roku 2021=100, pravá osa)

*Příspěvek zbývajících zpracovatelského průmyslu zahrnuje i vliv celkové metodické diskrepance pramenící ze změny vah.
Zdroj: ČSÚ, Eurostat

²¹ Dle údajů Sdružení automobilového průmyslu se v 1. čtvrtletí 2025 v tuzemsku vyrobilo 367 tis. osobních automobilů, což bylo ve srovnání s rekordním výsledkem ze stejného období loňského roku o 7 % méně (v samotném březnu ale výroba již nezaostávala). Po loňském poklesu ovšem výrazně ožil segment výroby elektrických vozidel (vč. vozů s hybridním pohonem), který se letos na celkové produkci automobilů podílel celou šestinou. Vedle osobních aut zaznamenala letos pokles výroby i většina producentů ostatních druhů motorových vozidel.

Řada významných energeticky náročných oborů byla stále v útlumu.

Některé významné energeticky náročnější obory zaměřené na výrobu meziproductů byly stále v útlumu. V hutnictví a slévárenství se letos sice meziroční pokles produkce téměř zastavil, recese zde však přetrvává již tři a půl roku²². Celý obor stále čelil odbytovým problémům v tuzemsku i zahraničí a ani předstihové ukazatele (nové zakázky, saldo důvěry podnikatelů) zde v nejbližší době nenaznačovaly pozitivní obrát. V chemickém průmyslu se po dočasné stabilizaci v loňském roce letos výkon opět snížil (–2,5 %), což souviselo se slabší zahraniční poptávkou. Po propadu v letech 2023 i 2024 se produkce v těžbě a dobývání na počátku letošního roku zmírnila (na –2,3 %), avšak dlouhodobý útlum těžby uhlí se nadále promítá ve svižném úbytku pracovních míst. Navíc i přes oživení stavebnictví letos zatím klesá produkce v segmentu těžby stavebních materiálů (–7 %).

Většina menších oborů zaměřených na produkty krátkodobé spotřeby v loňském růstu nepokračovala. Největší útlum postihl kožedělný a obuvnický průmysl.

Většina menších oborů zaměřených na produkty krátkodobé spotřeby v loňském růstu letos zatím nepokračovala. Ve výrobě nápojů produkce klesla meziročně o 2,1 %, neboť se ji nepodařilo plně navázat na velmi dobré exportní výsledky z počátku roku 2024. Podobný jev nastal i v oděvnictví, letošní útlum produkce zde však byl citelnější (–7,9 %). Vyšší propad pak vlivem slabší zahraniční poptávky letos postihl malý obor kožedělného a obuvnického průmyslu (–17,6 %, nejhorší výsledek ze všech průmyslových oborů), který se přitom v posledních čtyřech letech slibně rozvíjel. V textilním průmyslu se letos výkon snížil o 3,8 %, firmy se zde však potýkaly se slabší domácí i zahraniční poptávkou již v předchozích dvou letech. Naopak za spíše dočasný výkyv lze považovat aktuální pokles výkonu farmaceutického průmyslu (–3,2 %)²³. Nynější výpadek klíčové poptávky ze zahraničí zde nevykompenzoval ani svižný růst odbytu na tuzemském trhu.

Hodnota nových tuzemských i zahraničních zakázek na počátku roku mírně klesla, především vlivem automobilového průmyslu.

Růst nominální hodnoty nových průmyslových zakázek²⁴ již během loňského roku zvolňoval a v 1. čtvrtletí 2025 se zastavil (–0,5 %). K nepatrnému poklesu aktuálně došlo u očekávané poptávky z tuzemska i zahraničí (ani mezikvartální tempa z přelomu roku 2024 a 2025 přitom nenaznačují blízký pozitivní obrát). Nejvýraznější růst zakázek aktuálně signalizovalo strojírenství (+9,2 %), a to díky oživení domácí i zahraniční poptávky. Z dalších významných odvětví byl ovšem růst poptávky patrný již jen v kovodělném průmyslu (+4,0 %). Slibné vyhlídky nadále vykazoval menší obor výroby ostatních dopravních prostředků. Ty se opíraly o silnou domácí poptávku spojenou s rozvojem dopravní infrastruktury i modernizací armády. Zakázky z tuzemska svižně rostly i ve výrobě počítačů, elektronických a optických přístrojů. V elektrotechnickém či farmaceutickém průmyslu očekávaná celková poptávka spíše stagnovala. Ve výrobě motorových vozidel hodnota zakázek druhé čtvrtletí v řadě meziročně klesala (aktuálně již o 4,7 %). Mírné snížení očekávané poptávky hlásí i chemický průmysl, podobně jsou na tom i některé menší obory (textilní, oděvní a papírenský průmysl).

Důvěra v průmyslu se letos mírně zvyšovala, přesto setrvala v mírně negativním pásmu. Očekávání výroby se lehce zlepšila.

Důvěra podnikatelů v průmyslu se po krátkodobém zhoršení na konci loňského roku letos zatím mírně zvyšovala, přesto však setrvala v lehce negativním pásmu (v květnu činilo saldo –5,3 p. b.). Za aktuálním zlepšením stál menší pesimismus firem ohledně současné celkové (i zahraniční) poptávky – její hodnocení bylo nejlepší od léta 2023. Současně přibýlo firem očekávajících v tříměsíčním výhledu růst výroby²⁵ (tento ukazatel je však v poslední době více volatilní, což dokládá zvýšenou obecnou nejistotu firem). Opatrný optimismus ale stále převládá – v půlročním horizontu předpokládá zlepšení své ekonomické situace 14 % firem, zhoršení 5 % (v meziměsíčním i meziročním pohledu jde o nepatrné zlepšení). Šestina firem vnímá současnou poptávku jako nedostatečnou a za růstovou bariéru ji považuje stále polovina podniků. Naproti tomu nedostatek pracovníků limitoval jen desetinu firem²⁶, nejméně od konce roku 2015. Část podniků se

Kolem 50 % firem trápila nedostatečná poptávka.

²² Ve srovnání s 2. čtvrtletím 2021 byla letošní produkce v tomto oboru o 26 % nižší.

²³ V tomto oboru došlo v rámci 1. čtvrtletí k meziročnímu poklesu produkce naposledy v roce 2015.

²⁴ Zjišťování zakázek probíhá ve dvanácti zpracovatelských odvětvích vyrábějících převážně na zakázku, s dlouhodobějším výrobním cyklem a s většími zásobami zakázek. Meziroční tempa zakázek jsou očištěna o kalendářní vlivy, mezikvartální tempa také o vliv sezónnosti.

²⁵ Dle květnového šetření očekávalo v tříměsíčním horizontu růst výroby 14 % podniků, 8 % naopak útlum.

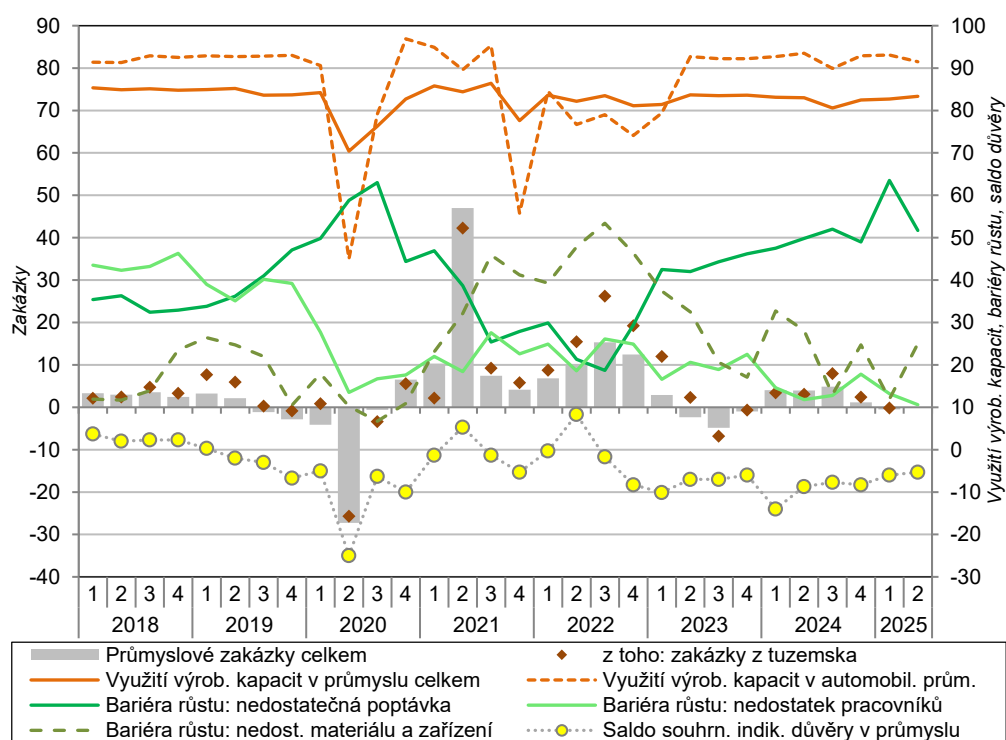
²⁶ V některých oborech (potravinářský, nápojový a kovodělný průmysl či subdodavatelská odvětví výroby motorových vozidel) se však stále jednalo o významnou bariéru, výjimečně šlo o dominantní růstové omezení (kožedělný průmysl, výroba ostatních dopravních prostředků, oprava a instalace strojů a zařízení).

Aktuální i očekávaný vývoj zaměstnanosti zůstává nepříznivý.

Využití výrobních kapacit v průmyslu se mírně zvyšovalo, přesto stále zaostávalo za úrovní z konce minulé dekády.

dosud potýká s periodickými výkyvy v dostupnosti materiálu a zařízení²⁷, avšak jejich podíl nevybočuje z dlouhodobého průměru. Očekávání výrobců ohledně růstu cen vlastní produkce se v průmyslu potřeť v řadě meziměsíčně zvýšila a letos v květnu se pohybovala lehce nad dlouhodobým průměrem²⁸. Očekávání firem v oblasti zaměstnanosti zůstávala negativní, od počátku roku ani v meziročním srovnání se takřka nezměnila²⁹. To souzní i s reálným vývojem v posledních měsících, neboť evidenční počet zaměstnanců v průmyslu se v 1. čtvrtletí 2025 meziročně snížil o 1,7 % (z významnějších oborů rostla zaměstnanost jen v potravinářství a energetice). Využití výrobních kapacit podniků dosáhlo na počátku 2. čtvrtletí 2025 úrovně 83,2 % a potřeť v řadě se mezikvartálně mírně zvýšilo (přesto zůstává mírně pod úrovní z konjunktury let 2015–2019). Naopak v samotném automobilovém průmyslu se letos situace mírně zhoršila, i tak zde patřilo využití mezi průmyslovými obory k nejvyšším (91,5 %).

Graf č. 5 Nové zakázky v průmyslu (nominálně, meziročně, v %), využití výrobních kapacit v průmyslu, vybrané bariéry růstu* (v %, pravá osa) a saldo důvěry podnikatelů v průmyslu* (v p. b., pravá osa)

*Využití průmyslových kapacit i bariéry růstu vyjadřují stav v prvním měsíci daného čtvrtletí, saldo důvěry podnikatelů je vztaženo ke druhému měsíci čtvrtletí. Zakázky jsou očištěny o kalendářní vlivy, ostatní ukazatele jsou sezónně očištěny. Podniky mohly uvést více hlavních růstových bariér současně. Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Mezikvartální růst stavební produkce pokračoval na počátku roku potřeť v řadě.

Situace ve stavebnictví se postupně zlepšovala, náznaky pozitivního obratu byly patrné již ve druhé polovině loňského roku. Stavební produkce³⁰ se mezikvartálně zvýšila již potřeť za sebou a na počátku letošního roku tento růst zrychlil (na 3,1 %). Za celé 1. čtvrtletí 2025 produkce meziročně vzrostla o 7,2 %, a to především díky pozemnímu stavitelství (příspěvek k růstu +5,2 p. b.), které bylo taženo zejména vyššími výkony ve výstavbě budov, ale v menší míře i v oblasti specializovaných stavebních činností, které jsou doménou spíše menších firem. K růstu stavebnictví přispívalo i inženýrské stavitelství, které profitovalo z podpory na rozvoj dopravní infrastruktury z národních zdrojů i z rozpočtu EU. I přes celkový příznivý vývoj

²⁷ Tato bariéra se v posledních měsících nejvíce projevila v chemickém a petrochemickém průmyslu, s občasnými výpadky výrobních komponent se stále potýkali i výrobci motorových vozidel.

²⁸ V krátkodobém horizontu předpokládalo zvyšování cen své produkce 15 % podniků, pokles pak 2 %.

²⁹ Letos v květnu plánovalo v tříměsíčním horizontu propouštět pracovníky 17 % firem, nabírat pak pouze 7 % (nejméně z hlavních odvětví ekonomiky).

³⁰ Údaje o stavební produkci jsou ve stálých cenách, meziroční templa jsou očištěna o kalendářní vlivy, mezičtvrtletní též o vliv sezónnosti.

Zahajovaná bytová výstavba mírně ožívala. Počet dokončených bytů byl však nízký.

K růstu hodnoty nových tuzemských zakázek přispívalo inženýrské stavitelství. Vlivem vyšší rozestavěnosti se udržovala i vysoká celková zásoba práce od soukromých i veřejných zadavatelů.

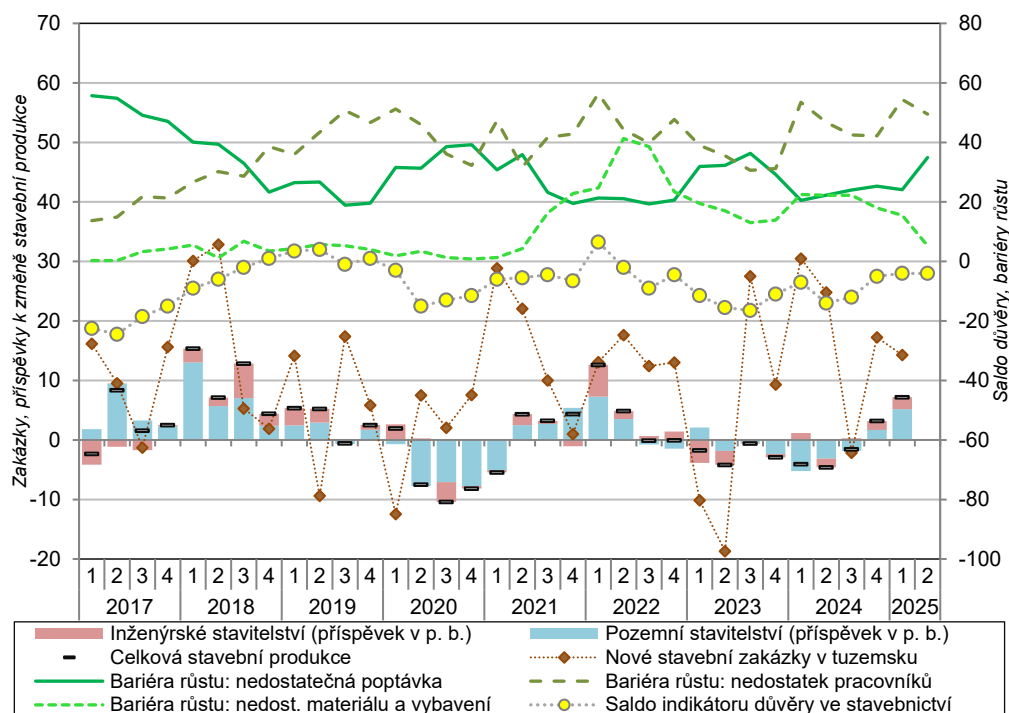
Hodnota povolených staveb se čtvrtý kvartál v řadě meziročně snižovala.

se celé stavebnictví stále vypořádává se zvýšenými nákladovými tlaky a rozvoj v segmentu rezidenční výstavby je limitován přetrvávajícími zvýšenými sazbami hypotečních úvěrů.

V 1. čtvrtletí 2025 se objem zahajované výstavby meziročně zvýšil o 2,9 % (mírný růst pokračoval čtvrtý kvartál v řadě), avšak jen díky bytům v bytových budovách (vč. jejich konverzí). Na Prahu a Středočeský kraj připadlo již 49 % všech zahájených bytů. Naopak dokončených bytů v Česku meziročně ubylo (o 22,4 %) a tento pokles trvá již skoro dva roky. Letošní počet těchto bytů (6,2 tis.) byl v rámci 1. čtvrtletí nejnižší za posledních osm let. Aktuální pokles měl plošný charakter (z pohledu formy i regionu výstavby).

Z různých předstihových ukazatelů vychází pro stavebnictví aktuálně nejlépe nové tuzemské zakázky (uzavřené podniky nad 50 zaměstnanců). Jejich nominální hodnota byla v 1. čtvrtletí 2025 meziročně vyšší o 14,3 % (podobně rostla i na sklonku loňského roku). Nadále se dařilo inženýrským stavbám, kde poptávka rostla skoro o třetinu, naopak u pozemních staveb se hodnota zakázek podruhé v řadě mírně snížila (aktuálně o necelá 2 %). Celková zásoba práce, zachycená stavem veškerých dosud nerealizovaných zakázek, nadále svižně rostla. Letos na konci března převýšila loňskou zásobu skoro o čtvrtinu, především zásluhou veřejných tuzemských zakázek (ty dlouhodobě tvoří rozhodující část celkové poptávky, aktuálně více než dvě třetiny). Zvyšovala se však i zásoba domácích soukromých zakázek (+17,4 %) a po více než třech letech narostla i poptávka ze zahraničí. Méně příznivé vyhlídky pro tuzemské stavebnictví naznačuje orientační hodnota povolených staveb. Ta se za první čtyři letošní měsíce snížila meziročně o 16 % (úbytek byl již patrný i po většinu loňského roku). Nastal plošný pokles u všech kategorií nové výstavby (celkem o 29 %), hlavně inženýrských „nedopravních“ staveb, naopak posilovaly rekonstrukce a modernizace (+27 %), hlavně u dopravní infrastruktury a nebytových budov.

Graf č. 6 Příspěvky odvětví k meziroční změně stavební produkce (reálně, v p. b.), nové stavební zakázky (nominálně, meziročně, v %), saldo důvěry podnikatelů ve stavebnictví* (v p. b., pravá osa) a vybrané bariéry růstu* (v %, pravá osa)

Poznámka: Údaje o stavební produkci jsou očištěny o kalendářní vlivy.

*Saldo důvěry podnikatelů i bariéry růstu jsou sezónně očištěny a vyjadřují stav ve druhém měsíci daného čtvrtletí. Podniky mohly uvést více hlavních bariér současně.

Zdroj: ČSÚ, Eurostat

Důvěra podnikatelů ve stavebnictví dosáhla letos na jaře bezmála tříletého maxima.

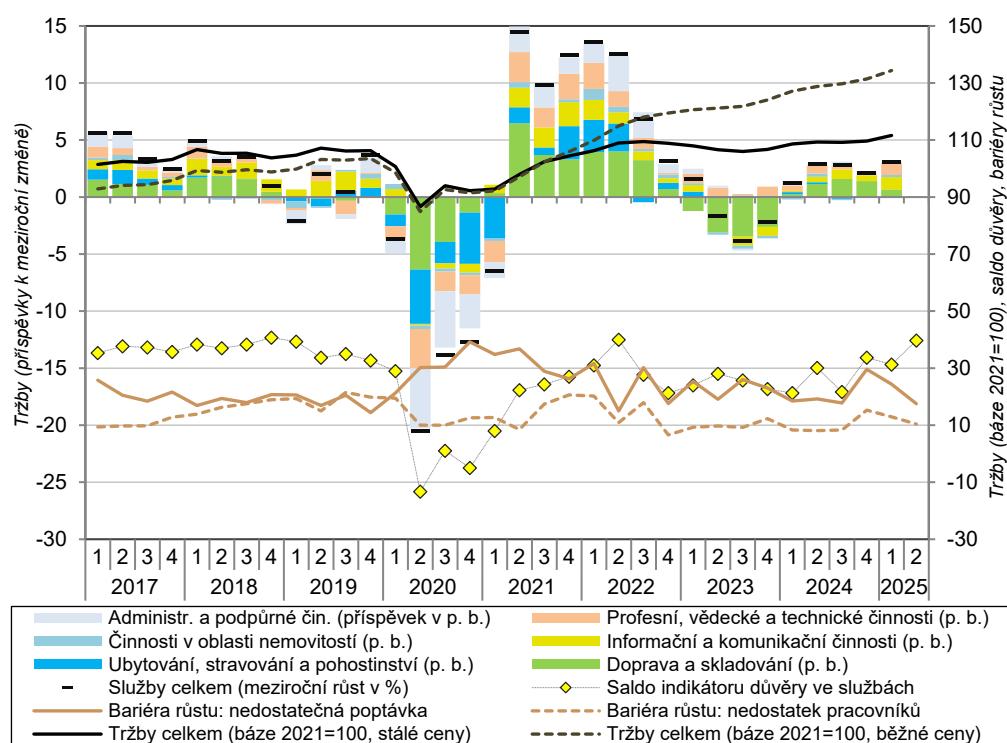
Růstovými bariérami nejvíce trpí podniky v oblasti výstavba budov.

Mezikvartální růst tržeb ve službách na počátku letošního roku zrychlil.

Pesimismus podnikatelů ve stavebnictví se od konce loňského léta zmírňoval. V dubnu 2025 vystoupala jejich důvěra na bezmála tříleté maximum (saldo -2,5 body) a z tohoto vývoje následně významně nevybočil ani květen. Firmy sice hodnotí aktuální poptávku stále nepříznivě (čtvrtina z nich ji považuje za nedostatečnou), avšak v očekáváních na nejbližší měsíce převládá mírný optimismus ohledně růstu stavební činnosti, zaměstnanosti³¹ i vlastní ekonomické situace podniku. Klíčovou bariérou růstu odvětví s výrazným předstihem zůstává nedostatek (zejména kvalifikovaných) pracovníků (jako jednu z bariér ji uvedla polovina firem, podobně jako loni v květnu). Nedostatečná poptávka pak limitovala třetinu podniků (stejně jako u nedostatku pracovníků trápila nejvíce podniky v segmentu výstavby budov).

Na přelomu let 2023 a 2024 nastal pozitivní obrat poptávky po službách a tento příznivý vývoj pokračoval i na počátku letošního roku. Stabilizace hladiny spotřebitelských cen pomohla opět nastartovat růst reálných mezd zaměstnanců, což se odrazilo v příznivější finanční situaci domácností a následně stimulovalo jejich spotřebu. Na služby působila pozitivně i mírně rostoucí podniková poptávka. Mezikvartální růst tržeb ve službách³² na počátku letošního roku zrychlil (na 1,8 %, nejvíce od poloviny roku 2022), především zásluhou dopravy a skladování a také informačních a komunikačních činností a také některé ze sofistikovanějších podnikových služeb. Celkové tržby ve službách se tak aktuálně nacházely mírně nad úrovní z vrcholu předpandemické konjunktury³³.

Graf č. 7 Příspěvky dílčích odvětví k meziroční změně tržeb ve službách* (reálně, v p. b.), **celkové tržby ve službách*** (báze 2021=100, pravá osa), **saldo důvěry podnikatelů ve službách**** (v p. b., pravá osa) a **bariéry růstu**** (v %, pravá osa)

Poznámka: všechny údaje jsou sezónně očištěny, pouze příspěvky dílčích odvětví k růstu tržeb jsou očištěny jen o kalendářní vlivy. *Bez odvětví obchodu, peněžnictví, pojišťovnictví, vědy, výzkumu a veřejných služeb.

**Zahrnuje i finanční sektor. Saldo důvěry podnikatelů i bariéry růstu vyjadřují stav v prvním (bariéry růstu), resp. ve druhém měsíci daného čtvrtletí (saldo důvěry). Podniky mohly uvést více hlavních bariér současně. Zdroj: ČSÚ, Eurostat

³¹ Letos v květnu plánovalo v tříměsíčním horizontu nabírat pracovníky 16 % firem, propouštět pak 6 % (v obou případech jsou očekávání příznivější než ve stejném období loni). Nejvíce optimistické byly v tomto ohledu podniky v inženýrském stavitelství.

³² Bez obchodu, peněžnictví, pojišťovnictví, vědy, výzkumu a veřejných služeb. Všechny údaje za tržby ve službách jsou ve stálých cenách, meziroční data jsou očištěna o kalendářní vlivy, mezičtvrtletní jsou očištěna o sezónní vlivy (včetně vlivu počtu pracovních dnů).

³³ Oproti 2. čtvrtletí 2019 byly celkové tržby na počátku letošního roku vyšší o 4,1 %. Z hlavních odvětví služeb překonaly úroveň z 2. čtvrtletí zejména informační a komunikační činnosti (+15,6 %) a profesní, vědecké a technické činnosti (+6,2 %). Naopak nejvíce stále zaostávalo ubytování, stravování a pohostinství (-14,6 %) a administrativní a podpůrné činnosti (-5,9 %).

Meziroční růst tržeb odrazil zejména výraznější oživení poptávky v oblasti ICT.

Celkové tržby ve službách se letos v 1. čtvrtletí zvedly meziročně o 3,1 %, tedy nejvyšším tempem od konce roku 2022. Na tomto růstu se nejvíce podílely informační a komunikační činnosti (příspěvek +1,1 p. b., růst odvětví +4,5 %). Oblast ICT profitovala zejména z výrazného oživení výkonu telekomunikací (+10,9 %), svisně však rostly i tržby vydavatelským činnostem (zejména v oblasti SW) a také informačním činnostem³⁴. V dlouhodobě se rozvíjejících činnostech v oblasti IT³⁵ rostly sice letos tržby skromněji (+2,2 %), ovšem oproti počátku roku 2019 byly vyšší o 30 %. Ve váhově okrajovém segmentu tzv. filmového a hudebního průmyslu po loňském propadu³⁶ letos tržby stagnovaly. Pokles poptávky související s vlivem vyšší loňské základny postihl aktuálně pouze tvorbu rozhlasových a televizních programů a vysílání. V tomto malém segmentu ICT je tradičně vývoj tržeb více volatilní.

Růst poptávky po sofistikovanějších službách pro podniky zrychlil zejména díky činnostem vedení podniků a poradenství v oblasti řízení. Naopak slabší poptávka přetrvávala u reklamy.

Růst poptávky po podnikových službách byl letos soustředěn primárně do odvětví profesních, vědeckých a technických činností, v němž v 1. čtvrtletí meziroční růst tržeb zrychlil na 4,8 % (k posílení celkových tržeb ve službách přispěl 1,0 p. b.). Projevil se zde výrazný růst výkonu činnosti vedení podniků a poradenství v oblasti řízení, kde tržby převýšily loňskou úroveň o šestinou. Dvouciferný růst poptávky zaznamenaly i právní činnosti. V architektonických a inženýrských činnostech vzrostly tržby mírněji (+2,5 %), podobné tempo držely v předchozích dvou letech. Svisnější růst poptávky pokračoval druhým rokem v řadě v diverzifikovaném segmentu v ostatních profesních, vědeckých a technických činnostech³⁷, nicméně ve srovnání s počátkem roku 2019 zde tržby stále zaostávaly (bezmála o pětinu). To platí i pro reklamu, kde tržby meziročně pouze stagnovaly a poptávka byla oslabená i po celý předchozí rok.

Rozvoj administrativních, kancelářských a dalších podpůrných činností pro podnikání pokračoval, dařilo se i cestovním agenturám.

V odvětví administrativních a podpůrných činností, poskytujících zejména podnikům zpravidla služby s nižší přidanou hodnotou, se letos tržby zvýšily jen mírně (+1,4 %). K vyšší poptávce zde nejvíce přispěly administrativní, kancelářské a jiné podpůrné činnosti pro podnikání³⁸. Pokračoval také dlouhodobější rozvoj cestovních agentur a kancelářů. Jejich tržby se letos meziročně zvyšovaly mírněji než v předchozích letech (+3,6 %), úroveň z roku 2019 již převýšily o celou třetinu. Zatímco v předchozích letech souvisel vyšší zájem domácností o organizované cestování s kompenzací omezení vzniklých v pandemickém období, v posledních čtvrtletích již pramení především z jejich zlepšené finanční situace i vyšší spotřebitelské důvěry. Dařilo se i pronájmu a operativnímu leasingu, který letos zaznamenal téměř 5% zvýšení tržeb a navázal tak na loňské oživení. K tomu přispěla vyšší poptávka domácností i podniků³⁹. Naopak u řady méně sofistikovaných podnikových služeb přetrvávala slabší poptávka. Citelný pokles pracovních agentur pokračoval, jejich tržby se snižovaly zhruba dvojciferným tempem již čtvrtým rokem v řadě⁴⁰. Tlak na snižování nákladů spojený i s rozvojem digitalizace se odrazil v pokračujícím mírnějším poklesu tržeb bezpečnostních a pátracích činností (v 1. čtvrtletí o 5,7 %).

Tržby pracovních agentur i bezpečnostních a pátracích činností se dále snižovaly.

Růst tržeb v pozemní dopravě byl jen mírný. Svisněji naopak rostla poptávka ve skladování.

Ve váhově dominantním odvětví služeb – dopravě a skladování – byl letos (stejně jako na počátku loňského roku) meziroční růst tržeb podprůměrný (+2,7 %). Ten byl tažen především skladováním a vedlejšími činnostmi v dopravě, kde se oživení poptávky odrazilo v téměř 5% růstu tržeb. V klíčovém segmentu pozemní a potrubní dopravy se tržby zvýšily pouze o 1,7 %

³⁴ Jde především o činnosti webových portálů, zpravodajských tiskových kanceláří a agentur či zpracování dat a hosting.

³⁵ Ty zahrnují zejména programování, poradenství v oblasti informačních technologií či správu počítačového vybavení.

³⁶ Loňský propad poptávky zde mohl souviset s dozvuky delší stávky v Hollywoodu (z druhé poloviny roku 2023). Vývoj tržeb filmového hudebního průmyslu v tuzemsku je obecně dosti rozkolísaný, což souvisí s nepravidelnými fakturacemi.

³⁷ Toto dílčí odvětví, v němž hrají významnou roli drobní podnikatelé, zahrnuje především zprostředkovatelské činnosti, návrhářské, překladatelské a fotografické služby nebo činnosti stavebního dozoru.

³⁸ Ty zahrnují např. pořádání konferencí a výstav, inkasní činnosti, ověřování solventnosti zákazníka, ale také např. činnosti call center.

³⁹ Meziročně se nejvíce zvyšovaly tržby za pronájem a leasing výrobků pro osobní potřebu a převážně pro domácnost, zahrnující např. rekreační a sportovní potřeby (+9 %) o Pronájem a leasing ostatních strojů, zařízení a nákladních automobilů (+6 %). Oproti tomu pronájem a leasing automobilů letos, stejně jako v předešlých dvou letech, spíše stagnoval.

⁴⁰ K poklesu tržeb zde došlo i při vysokém růstu počtu pracujících cizinců v ČR. Na něm se v posledních třech letech významně podíleli uprchlíci z Ukrajiny. Vzhledem ke statutu dočasné ochrany, který byl těmto osobám přiznán, je jejich zaměstnávání v tuzemsku administrativně jednodušší (oproti ostatním skupinám migrantů z tzv. třetích zemí) a ti tak mohou snáze nalézt práci „napřímo“ (bez zprostředkovatele). Kromě výše uvedeného se na poklesu tržeb může podílet i snížená poptávka pracovních agentur ze strany klíčových výrobních oborů průmyslu.

(a pohybovaly se na úrovni roku 2019). Zatímco v silniční osobní i nákladní dopravě poptávka meziročně mírně rostla, na železnici stagnovala. V poštovních a kurýrních činnostech růst tržeb zvolnil (na +1,2 %), oproti roku 2019 však byla poptávka zejména vlivem dynamického rozvoje internetového obchodu o pětinu vyšší. Ta naopak stále mírně zaostávala v letecké dopravě, což podtrhl i fakt, že růst tržeb se letos, po výraznějším oživení v předchozích letech, zastavil (−0,8 %). Přestože z hlavních segmentů dopravy se letos zvyšovala poptávka nejvíce ve vodní dopravě, tržby zde za předkrizovou úroveň stále o více než čtvrtinu zaostávaly.

Tržby v ubytování, stravování a pohostinství se mírně snížily.

V ubytování, stravování a pohostinství se letos tržby meziročně mírně snížily (−1,3 %), k čemuž přispěly vcelku rovnoměrně oba segmenty tohoto odvětví. U subjektů, jejichž převažující ekonomická činnost spočívá v ubytování, klesly tržby o 3,2 %, nejvíce od vrcholu protipandemických restrikcí (na počátku roku 2021). Na poptávku patrně zčásti negativně působil efekt pokračujícího svižného růstu cen v této oblasti⁴¹. Naturální ukazatele v oblasti příjezdového cestovního ruchu naznačují oproti reálným tržbám mírně lepší výsledky⁴².

Spotřebitelská důvěra v posledních měsících mírně kolísá na úrovni dlouhodobého průměru. Ochota lidí k vyšším nákupům má ale stále své limity.

Maloobchod na počátku letošního roku plně navázal na loňské zotavení. Jeho předpokladem byl návrat spotřebitelských cen do běžných růstových pásem. To spolu se solidní kondicí trhu práce rychle nastartovalo růst kupní síly domácností a zlepšilo jejich celkovou důvěru v ekonomiku, která proto vystoupala loni v dubnu nejvýše za poslední dva a půl roku. Během léta sice došlo k mírnému zhoršení, ale následně se důvěra stabilizovala a letos v květnu se pohybovala na úrovni dlouhodobého normálu⁴³. Pesimismus domácností ohledně jejich aktuální i očekávané finanční situace se v meziročním pohledu snížil. Přestože i úmysl domácností spořit klesl (byl nejnižší od léta 2023), jejich ochota k větším nákupům (předmětů dlouhodobé spotřeby a investic) zůstává relativně nízká (současnost považuje za vhodnou dobu k těmto nákupům jen desetina domácností, za nevhodnou více než čtvrtina). Aktuální obavy lidí z růstu cen odpovídaly dlouhodobému průměru a byly i podobné jako na počátku roku 2025, meziročně však posílily. Souběžně narostl optimismus obchodníků. Úroveň jejich důvěry v ekonomiku vystoupala letos v březnu nejvýše za poslední bezmála tři roky a současně byla srovnatelná s konjunkturálním rokem 2019. Důvěra vyvěrala především k příznivému hodnocení současné ekonomické situace obchodních firem. K oživení maloobchodu přispíval i rozvoj příjezdového cestovního ruchu.

Důvěra obchodníků v ekonomiku vystoupala letos na jaře na téměř tříleté maximum.

⁴¹ V 1. čtvrtletí 2025 se zvýšily ceny ubytovacích služeb meziročně o 8,5 % a stravovacích služeb o 4,9 %. Proti roku 2015 byly v letos březnu v úhrnu za oba segmenty vyšší o 95 %, kdežto ceny v celém spotřebitelském koší se za stejné období navýšily „jen“ o 54 %.

⁴² Cestovní ruch v Česku se v 1. čtvrtletí 2025 nadále rozvíjel, byť méně dynamicky než na konci loňského roku. Tuzemští poskytovatelé hromadného ubytování (HUZ) registrovali letos meziročně o 1,4 % ubytovaných hostů více (bez významného rozdílu tempa mezi domácí a zahraniční klientelou) a počet jejich přenocování se zvýšil o 0,6 %. Přijelo 4,1 mil. hostů, kteří v tuzemsku strávili 10,5 milionu nocí. Oproti shodnému období roku 2019 to bylo o 4 % hostů více, avšak o 1,6 % nocí méně. Poptávka samotných nerezidentů ale stále nedosáhla úrovně z roku 2019 (hosté: −1,8 %, přenocování: −5,4 %). Relativně skromný letošní růst návštěvnosti souvisí s posunutými Velikonoce (ty loni začaly již na konci března, což spolu s nezvykle teplým počasím v tomto měsíci tehdy přilákalo více turistů). Vliv vyšší loňské základny je patrný na návštěvnosti hotelů – v březnu 2025 zde počet přenocování klesl meziročně o 7 %, ale v předchozích měsících poptávka hostů stabilně rostla (vyjma září 2024 – vliv povodní a dubna 2024 – efekt pozdějšího startu Velikonoc v roce 2023).

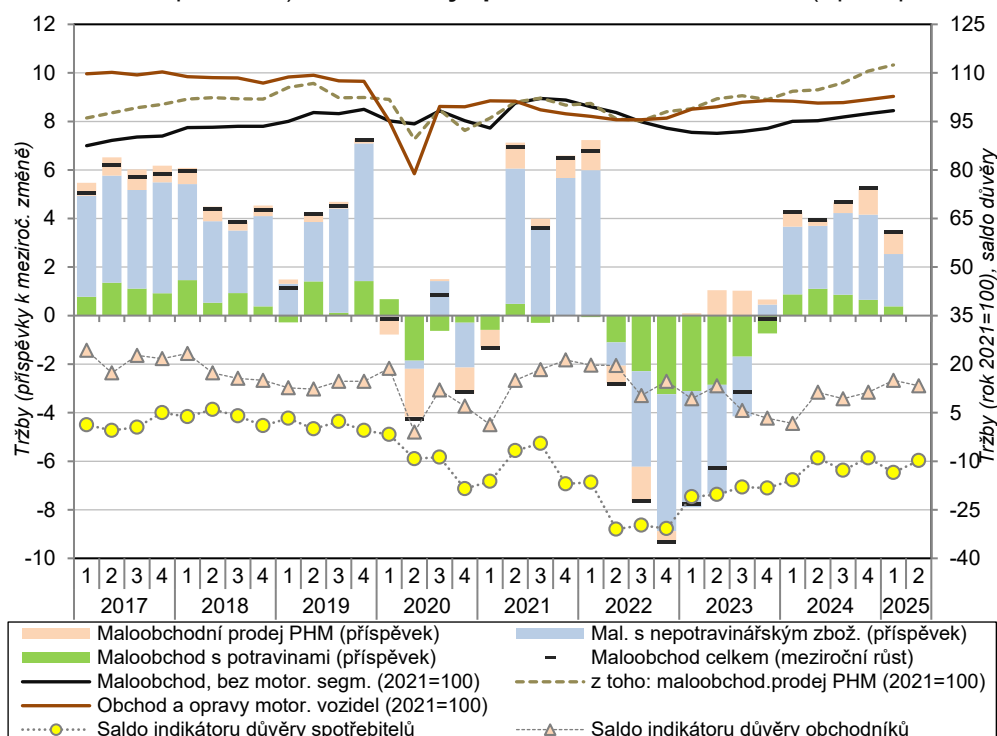
Počet hostů v HUZ klesl oproti 1. loňskému kvartálu jen ve čtyřech krajích (Středočeském, Jihočeském, Plzeňském a Jihomoravském, vždy v rozmezí 2–4 %), rostl naopak zejména v Pardubickém kraji (11 %) a také v dalších krajích s významnými horskými středisky (mezi 6–7 %). Na rozdíl od loňského roku letošní únor i březen umožnil hladký a přívětivý průběh zimní lyžařské sezóny. Počet přenocování hostů klesl v 1. čtvrtletí 2025 meziročně skoro v polovině krajů – nejvíce ve Středočeském (−6,5 %). Z toho poptávka domácích hostů celkově mírně klesla (−0,8 %), nejvíce v Jihomoravském kraji (−7 %) a rostla jen v pěti krajích – nejvíce v Ústeckém (+12 %).

Zahraničních hostů se letos v HUZ ubytovalo meziročně o 1,9 % více (podobně rostl i počet jejich přenocování). Skoro polovina (43 %) ze všech nerezidentů i jejich přenocování realizovaných v Česku připadala v 1. čtvrtletí na občany ze sousedních států. Z této klíčové skupiny klientely ovšem vykázali růst poptávky jen Poláci, jejichž přenocování v Česku přibýlo o 31 % (vedle Prahy rostl jejich zájem hlavně o regiony s horskými středisky). Relativně nejvíce se celkově zvýšila přenocování hostů z Izraele (+67 %, zčásti efektem nižší loňské základny kvůli válce), z významné klientely dále z Ukrajiny (+20 %) a Velké Británie, vč. S. Irska (+17 %). Z dříve důležité asijské klientely aktuálně svižně vzrostla přenocování jen Číňanům (+51 %), skromněji Japoncům (+12 %) a z J. Korey dokonce poptávka mírně klesla (−3 %). V Česku ale posilují nové dynamické vzdálené trhy – Saúdská Arábie (+33 %), SAE (+29 %), Thajsko (+25 %), Indie (+16 %) či Argentina (+26 %). Na druhou stranu u nerezidentů skoro z poloviny všech sledovaných států a uskupení počet přenocování meziročně klesl. Klíčový byl úbytek poptávky z Německa (−8 %, přitom za celý rok 2024 rostla jejich poptávka v Česku slabě +3 %, oproti +9 % za všechny nerezidenty), velmi podobně je na tom i poptávka ze Slovenska. Hlubší pokles přenocování nastal u Maďarů (−21 %), Švýcarů (−17 %) či Rakušanů (−11 %). Z předchozích let silný růst poptávky Španělů se na počátku roku 2025 zastavil. Ve srovnání s počátkem roku 2019 byl aktuální počet přenocování v Česku vyšší skoro ve dvou třetinách sledovaných zdrojových států, např. z Polska, Velké Británie, Itálie či Španělska okolo 20 %, ze Slovenska o 14 %, Německa o 4 % a z USA o 2 %. Naopak chybí 96 % předkrizové poptávky z Ruska, 59 % z Číny, okolo 45 % z Japonska a J. Korey a dále stále vážně poptávka z celé Skandinávie (např. Švédsko −41 %), většiny států Beneluxu a dále také z Maďarska i Francie (shodně o necelých 10 %).

⁴³ Saldo důvěry spotřebitelů tak dosáhlo −9,8 bodu, což bylo horší než v jakýkoli měsíc z období poslední konjunktury (2015 až 2019), ale současně lepší než za celé období let 2022 až 2023.

Graf č. 8 Příspěvky dílčích odvětví k meziroční změně tržeb v maloobchodu* (reálně, v p. b.), tržby v maloobchodu a v motoristickém segmentu obchodu (reálně, úroveň roku 2021=100, pravá osa), saldo důvěry spotřebitelů i obchodníků*** (v p. b., pravá osa)**

* Tržby jsou očištěny o kalendářní vlivy. ** Tržby jsou sezónně i kalendářně očištěny.
*** Salda důvěry jsou sezónně očištěna a vyjadřují stav ve druhém měsíci daného čtvrtletí.

Zdroj: ČSÚ

Meziroční růst maloobchodních tržeb byl nadále tažen zejména podejem nepotravinářského zboží, jemuž dominoval dynamicky se rozvíjející internetový prodej.

V menší části specializovaných prodejen ovšem tržby meziročně klesaly.

Tržby v maloobchodu⁴⁴ se v 1. čtvrtletí 2025 mezikvartálně zvýšily o 1,0 % (podobně posílily i ve druhé polovině loňského roku) a rostly posedmé v řadě. Aktuální růst nastal prakticky napříč všemi segmenty maloobchodu⁴⁵. Současná úroveň tržeb i tak za předkrizovým maximem (ze 4. čtvrtletí 2019) nepatrně zaostávala (o 0,4 %)⁴⁶. Meziročně se tržby zvýšily o 3,4 % a byly stejně jako po celý loňský rok i letos taženy hlavně vyšší poptávkou po nepotravinářském zboží (příspěvek k růstu +2,1 p. b.), do níž zásadně promlouvaly dynamicky rostoucí tržby v oblasti prodeje prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby. Ty se zvýšily o 12,2 % a dvojciferným tempem rostly pátý kvartál v řadě. K rozvoji tohoto prodeje přispívá postupující digitalizace, modernizace v oblasti logistiky, ale také stále sofistikovanější marketing. V rámci specializovaných obchodů⁴⁷ se opět zvýšila nejvíce poptávka po kosmetických a toaletních výrobcích (+8,2 %)⁴⁸, svižně dále rostly i tržby za farmaceutické a zdravotnické zboží (+6,2 %) a k oživení došlo u výrobků pro kulturu a rekreaci (+5,5 %) a po delší době rovněž u potravin (+2,2 %)⁴⁹. V kontrastu s tím pokračoval trend dlouhodobějšího poklesu poptávky po výrobcích převážně pro domácnost a na loňské mírné zotavení nenavázaly specializované prodejny s oděvy, obuví a koženým zbožím. Tržby v nespecializovaných prodejnách s převahou potravin, které typicky zahrnují

⁴⁴ Všechna meziroční templa tržeb za maloobchod jsou uvedena ve stálých cenách a očištěna o kalendářní vlivy, mezičtvrtletní templa jsou očištěna o sezónní vlivy (včetně vlivu počtu pracovních dnů). Maloobchod zahrnuje pouze odvětví CZ-NACE 47.

⁴⁵ Výjimkou byl maloobchod s ostatními výrobky převážně pro domácnost ve specializovaných prodejnách (-1,8 %). Ten zahrnuje hlavně železářské zboží, stavebniny, barvy, sklo, potřeby pro kutily, elektrospotřebiče, elektroniku, nábytek, svítidla, koberce či bytový textil.

⁴⁶ To souvisí primárně s propadem tržeb za potraviny (-8,9 %) a některých sortimentních skupin nepotravinářského zboží ve specializovaných prodejnách: zejména s oděvy, obuví a koženým zbožím (-24,5 %), výrobky převážně pro domácnost (-15,2 %) a výrobky pro kulturu a rekreaci (-9,4 %). Naopak aktuální souhrnná poptávka po nepotravinářském zboží se nachází mírně nad úrovni 4. čtvrtletí 2019 (+4,1 %), hlavně zásluhou prodeje prostřednictvím internetu nebo zásilkové služby (+51,2 %) a specializovaných prodejen s kosmetickými a toaletními výrobky (+34,6 %) a farmaceutickým a zdravotnickým zbožím (+24,3 %). Vedle toho byl vyšší rovněž prodej pohonných hmot (+9,8 %).

⁴⁷ Vedle toho pokračoval čtvrtým rokem v řadě růst tržeb v okrajovém segmentu nespecializovaných prodejen s převahou nepotravinářského zboží (v 1. čtvrtletí: +6,4 %). Ten se zaměřuje typicky na nabídku různorodého zboží za diskontní ceny.

⁴⁸ Tato sortimentní skupina vykazuje nejvyšší růst mezi specializovanými prodejnami již sedmý kvartál v řadě.

⁴⁹ Ty zahrnují např. masné výrobky, pečivo, cukrářské výrobky či nápoje. Největší váhu zde však mají prodejny s tabákovými výrobky. Celkové tržby zde letos vzrostly poprvé za posledních dvanáct čtvrtletí.

Poptávka po PHM nadále svižně rostla, a to i díky příznivému vývoji jejich spotřebitelských cen.

velké obchodní řetězce, se letos v 1. čtvrtletí meziročně zvýšily jen o 0,8 % a jejich tempo současně oslabilo potřetí v řadě. Naopak velmi dynamicky se zvyšovala poptávka po pohonných hmotách, jež pramenila hlavně z jejich příznivého cenového vývoje⁵⁰. Meziroční růst za jejich prodej dosáhl 7,5 %⁵¹ (o polovinu více než v průměru za celý loňský rok) a k růstu celého maloobchodu přispěl 0,9 p. b. (tedy více než dvojnásobně oproti např. celkovému prodeji potravin).

Poptávka v motoristickém segmentu obchodu se druhý rok v řadě zvyšovala jen velmi mírně.

Tržby v motoristickém segmentu obchodu se letos v 1. čtvrtletí meziročně zvýšily o rovné 1 % (jen mírný růst poptávky byl přitom patrný i po většinu loňského roku). V klíčovém segmentu prodeje motorových vozidel, jehož výsledek závisí hlavně na firemní poptávce, se tržby zvýšily o 1,7 % (ve srovnání s předkrizovým vrcholem z 2. čtvrtletí roku 2017 ovšem zaostaly o 7,4 %). V obchodu s díly i příslušenstvím tržby klesly o 1,2 % a snížily se počtvrté v řadě. Meziročně se omezila i poptávka v malém segmentu obchodu, oprav a údržby motocyklů, jejich dílů a příslušenství a současně se nacházela na úrovni počátku roku 2019 (ve všech ostatních motoristických segmentech v tomto srovnání naopak zaostávala).

⁵⁰ Spotřebitelská cena nafty dosahovala letos v květnu v průměru 32,70 korun/l a benzín Natural 95 se na čerpacích stanicích prodával přibližně za 33,90 korun/l. V případě nafty to byla nejnižší hodnota od června roku 2023 a u benzínu Natural 95 dokonce od září roku 2021. Na tento vývoj kromě tuzemských domácností i firem patrně reagovali také zahraniční dopravci, již přes Česko realizují tranzitní dopravu.

⁵¹ Tržby v běžných cenách se ovšem v 1. čtvrtletí 2025 zvýšily pouze o 2,9 %.

4. Vnější vztahy

Vývoz zboží v 1. čtvrtletí meziočnně i mezičtvrtletně rostl. Hodnota vývozu zboží⁵² v 1. čtvrtletí 2025 dosáhla celkově 1 225,0 mld. korun a meziočnně se zvýšila o 71,9 mld. korun (6,2 %). Meziroční přírůstek exportu v 1. čtvrtletí posílil oproti předchozímu kvartálu. Cenové posuny⁵³ mírně posilovaly meziočnní růst, ale neměly vliv na mezičtvrtletní dynamiku exportu. Podle sezónně očištěných údajů vývoz mezičtvrtletně vzrostl o 2,8 %.

Stále více rostl export mimo EU. Podobně jako po většinu loňského roku také v 1. čtvrtletí 2025 rostl meziočnně výrazněji vývoz do zemí mimo EU (+36,8 mld. korun, 15,7 %) než do Evropské unie (+35,2 mld., 3,8 %). Vývoz do většiny zemí rostl, ale zatímco u mimounijních obchodních partnerů pokračoval trend silných přírůstků, export do řady zemí EU rostl mírně nebo stagnoval. Nejvíce se zvýšila hodnota vývozu do Německa (viz Tabulka č. 2), u kterého byly v posledních dvou letech přírůstky značně kolísavé a spíše mírnější. Výrazně v 1. čtvrtletí rostla (zejména z pohledu procentního navýšení) hodnota exportu do Velké Británie, Spojených států amerických⁵⁴ a na Ukrajinu. Ve skupině mimounijních zemí, kam export v 1. čtvrtletí významně rostl, byly také Turecko či Izrael. Co se týká vývozu do EU, významný přírůstek byl zaznamenán také u Slovenska, Francie, Dánska a Švédska. Nejvíce klesl export do Španělska, Maďarska a Itálie.

Vývoz rostl u většiny komodit. K celkovému meziročnímu přírůstku vývozu v 1. čtvrtletí významně přispělo jen několik ze všech sledovaných komodit, export ale rostl u většiny z nich. Oproti konci roku 2024 výrazně posílil růst exportu motorových vozidel (viz Tabulka č. 1) a blízko pod úroveň 10 mld. byly přírůstky exportu elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu, elektrických zařízení a počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení. Rostl i vývoz potravinářských výrobků, ostatních dopravních prostředků a zařízení, strojů a zařízení nebo pryžových a plastových výrobků. U výrobků, u kterých vývoz meziočnně klesl a kterých ale byla menšina, se propady nedostaly přes 0,5 mld. korun.

Tabulka č. 1 Oddíly klasifikace CPA s největším vlivem na vývoj vývozu zboží v 1. čtvrtletí 2025 (meziočnně)

	mld. Kč	%
Motorová vozidla (kromě motocyklů) a díly	+24,5	+7,4
Elektřina, plyn, pára a klimatizovaný vzduch	+9,9	+101,6
Elektrická zařízení	+8,5	+7,5
Počítače, elektron. a opt. přístroje a zařízení	+7,1	+7,2
Potravinářské výrobky	+3,9	+8,6
Ostatní dopravní prostředky a zařízení	+3,7	+18,9
Stroje a zařízení	+2,9	+2,2
Pryžové a plastové výrobky	+2,9	+5,1
Základní farmaceutické výrobky a přípravky	+1,7	+10,2
Chemické látky a chemické přípravky	+1,3	+2,3
Ostatní výrobky zpracovatelského průmyslu	+1,3	+4,9
Dřevo a dřevěné a korkové výrobky	+1,1	+9,5
Papír a výrobky z papíru	+1,0	+4,5
Koks a rafinované ropné produkty	+0,8	+7,1
Základní kovy	+0,8	+2,0

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 2 Země s největším vlivem na vývoj vývozu zboží v 1. čtvrtletí 2025 (meziočnně)

	mld. Kč	%
Německo	+25,8	+7,5
Velká Británie	+9,4	+18,0
Spojené státy americké	+6,3	+21,3
Slovensko	+4,9	+4,9
Ukrajina	+4,4	+51,9
Francie	+3,5	+6,2
Turecko	+3,4	+19,4
Dánsko	+3,3	+45,7
Izrael	+2,9	+63,6
Švédsko	+2,5	+14,9
Polsko	+1,4	+1,6
Norsko	-1,7	-24,9
Itálie	-2,4	-4,6
Maďarsko	-2,7	-7,3
Španělsko	-3,2	-8,9

Zdroj: ČSÚ

⁵² Údaje za zahraniční obchod se zbožím jsou od roku 2020 přepočítávány aktualizovanou metodou založenou na vyšší míře detailu, viz <https://www.czso.cz/csu/czso/aktualizace-metody-propoctu-zahranicni-obchod-se-zbozim>. Není-li uvedeno jinak, jsou všechny údaje sezónně neočištěné a v běžných cenách.

⁵³ Ceny vývozu zboží za 1. čtvrtletí 2025 meziočnně vzrostly o 2,3 % a mezičtvrtletně se nezměnily.

⁵⁴ Zrychlení přírůstku v letošním 1. kvartálu bývá spojováno i se snahou o předzásobením v očekávání zavedení cel, ale vývoz do USA značně posiloval po celý loňský rok.

Dovoz z většiny zemí meziročně rostl.

V 1. čtvrtletí 2025 hodnota dovozu zboží meziročně vzrostla o 72,0 mld. korun (6,7 %) a vystoupala na 1 142,0 mld. Rovněž u importu cenový vývoj zčásti posílil jeho nominální dynamiku⁵⁵. Sezónně očištěné údaje ukázaly na mezičtvrtletní přírůstek dovozu o 3,4 %. Více se meziročně zvýšil dovoz ze zemí mimo EU (+39,6 mld. korun, 10,5 %). Import z EU byl vyšší o 31,0 mld. (4,6 %). Nejvíce vzrostla hodnota dovozu z Číny (viz Tabulka č. 4). S odstupem se dál umístily Německo, Polsko a Slovensko a z unijních zemí mělo významnější navýšení dovozu do Česka ještě Rakousko. Rostl také import z Koreje, Turecka nebo Spojených států amerických. Jen u menšiny zemí dovoz meziročně klesal. Nejvíce u Ruska, Tchaj-wanu a Maďarska.

Nejvíce rostl dovoz elektrických zařízení.

Také na straně dovozu byl v 1. čtvrtletí u většiny artiklů zaznamenán meziroční růst. Nejvíce se zvyšoval import elektrických zařízení⁵⁶ (viz Tabulka č. 3), u kterých přírůstek značně posílil, a dále u kovodělných výrobků – dynamika importu u obou oddílů značně předčila zbytek klasifikace produkce. Významný byl nárůst u potravinářských výrobků, chemických látek a přípravků, počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení, elektřiny, plynu páry a klimatizovaného vzduchu nebo ostatních dopravních prostředků a zařízení. Jediný významnější meziroční pokles importu byl zaznamenán u ropy a zemního plynu.

Tabulka č. 3 Oddíly klasifikace CPA s největším vlivem na vývoj dovozu zboží v 1. čtvrtletí 2025 (meziročně)

	mld. Kč	%
Elektrická zařízení	+20,2	+20,4
Kovodělné výrobky kromě strojů a zařízení	+12,7	+26,4
Potravinářské výrobky	+6,1	+10,6
Chemické látky a přípravky	+5,3	+6,3
Počítače, elektron. a opt. přístroje a zařízení	+5,1	+4,2
Elektřina, plyn, pára a klimatizovaný vzduch	+4,7	+113,3
Ostatní dopravní prostředky a zařízení	+4,3	+28,1
Ostatní výrobky zpracovatelského průmyslu	+3,2	+14,9
Stroje a zařízení j. n.	+2,2	+2,4
Základní kovy	+2,2	+2,7
Základní farmaceutické výrobky a přípravky	+2,1	+5,9
Produkty zemědělství a myslivosti	+1,9	+10,0
Oděvy	+1,8	+12,5
Pryžové a plastové výrobky	+1,5	+2,9
Ropa a zemní plyn	-4,0	-9,4

Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 4 Země s největším vlivem na vývoj dovozu zboží v 1. čtvrtletí 2025 (meziročně)

	mld. Kč	%
Čína	+20,7	+17,5
Německo	+8,6	+3,4
Polsko	+8,4	+8,5
Slovensko	+4,8	+8,6
Korejská republika	+3,6	+17,1
Turecko	+3,6	+27,3
Rakousko	+3,5	+12,5
Spojené státy americké	+2,4	+7,2
Itálie	+1,8	+3,9
Švýcarsko	+1,8	+16,5
Indie	+1,8	+21,5
Norsko	+1,7	+12,8
Maďarsko	-2,4	-8,9
Tchaj-wan	-3,4	-30,1
Rusko	-9,3	-45,9

Zdroj: ČSÚ

Přebytek bilance zahraničního obchodu se zbožím byl rekordní.

Bilance zahraničního obchodu se zbožím v 1. čtvrtletí dosáhla přebytku 83,0 mld. korun. Meziročně přebytek klesl o 23 mil. korun, takže se v zásadě udržel na mimořádně vysoké úrovni⁵⁷. Podle sezónně očištěných údajů se bilance zahraničního obchodu se zbožím v 1. čtvrtletí rovněž mezičtvrtletně mírně zhoršila. Ve směru meziročního zlepšení bilance zahraničního obchodu působil výhradně obchod s EU (+4,2 mld. korun), zatímco mohutné zlepšování bilance obchodu se zeměmi mimo EU patrně v posledních dvou letech se v 1. čtvrtletí zastavilo (-2,7 mld. korun). Ve směru zlepšení bilance působil nejvíce obchod s Německem (viz Tabulka č. 6), Velkou Británií, Ruskem a Spojenými státy americkými. Významné zlepšení bylo zaznamenáno také u Francie, Ukrajiny, Švédska nebo Dánska. Naopak velmi hluboké bylo prohloubení deficitu obchodu s Čínou a zhoršila se také bilance s Polskem, Španělskem, Itálií či Norskem.

Ke zvyšování přebytku přispívala nejvíce motorová vozidla.

Meziroční stagnaci salda bilance zahraničního obchodu ukazuje také pohled na zbožovou strukturu bilance, kde bylo její zlepšení zaznamenáno asi u poloviny oddílů. Ve směru

⁵⁵ Ceny dovozu v 1. čtvrtletí meziročně vzrostly o 2,2 % a mezičtvrtletně o 0,2 %.

⁵⁶ Ve zvýšené míře se dovážely baterie, zejména do elektromobilů.

⁵⁷ V loňském 1. čtvrtletí dosáhl přebytek rekordní úrovně.

meziročního zlepšení bilance zahraničního obchodu v 1. čtvrtletí působil se značnou převahou zejména obchod s motorovými vozidly (viz Tabulka č. 5). Zlepšovalo se také saldo obchodu s elektřinou, plynem, párou a klimatizovaným vzduchem, ropou a zemním plynem nebo počítači, elektronickými a optickými přístroji a zařízeními. Naopak výrazně ve směru zhoršení bilance působil obchod s kovodělnými výrobky a elektrickými zařízeními. Zhoršení bylo zaznamenáno také u chemických látek a přípravků, produktů zemědělství a myslivosti, nebo potravinářských výrobků.

Tabulka č. 5 Oddíly klasifikace CPA s největším vlivem na vývoj bilance zahraničního obchodu se zbožím v 1. čtvrtletí 2025 (meziročně)

	mld. Kč
Motorová vozidla (kromě motocyklů) a díly	+24,5
Elektřina, plyn, pára a klimatizovaný vzduch	+5,2
Ropa a zemní plyn	+3,8
Počítače, elektron. a opt. přístroje a zařízení	+2,0
Přezhové a plastové výrobky	+1,4
Koks a rafinované ropné produkty	+1,0
Usně a související výrobky	-1,2
Základní kovy	-1,4
Oděvy	-1,9
Ostatní výrobky zpracovatelského průmyslu	-1,9
Potravinářské výrobky	-2,2
Produkty zemědělství a myslivosti	-2,3
Chemické látky a přípravky	-4,0
Elektrická zařízení	-11,7
Kovodělné výrobky kromě strojů a zařízení	-12,2

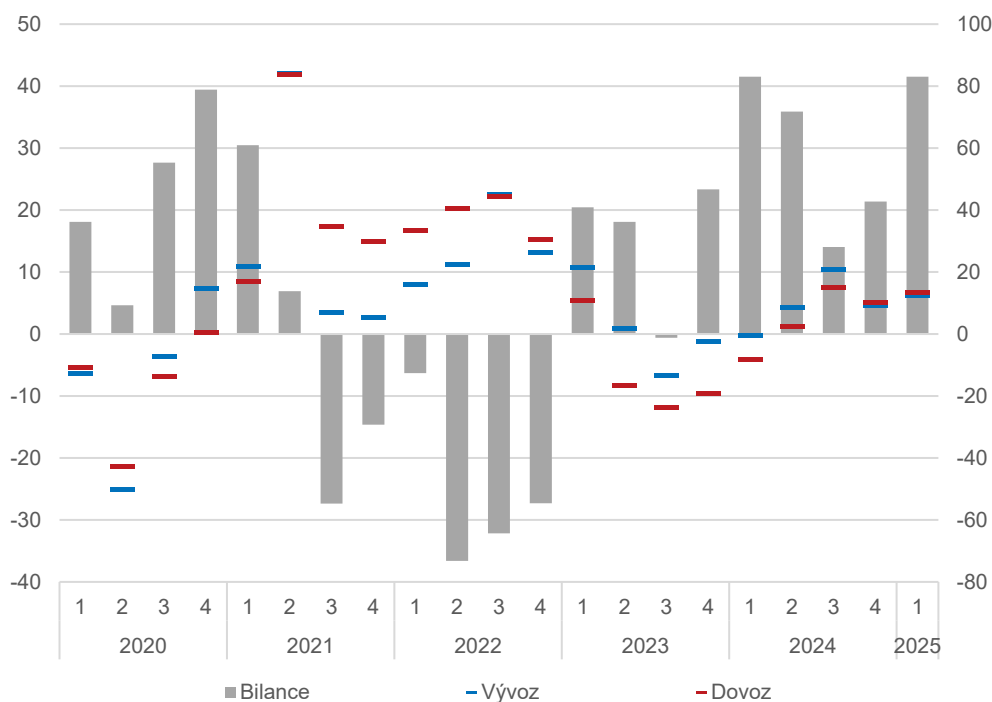
Zdroj: ČSÚ

Tabulka č. 6 Země s největším vlivem na vývoj bilance zahraničního obchodu se zbožím v 1. čtvrtletí 2025 (meziročně)

	mld. Kč
Německo	+17,2
Velká Británie	+9,4
Rusko	+8,7
Spojené státy americké	+3,9
Francie	+3,5
Švédsko	+3,4
Ukrajina	+3,3
Dánsko	+3,0
Izrael	+2,9
Tchaj-wan	+2,5
Norsko	-3,4
Itálie	-4,2
Španělsko	-4,5
Polsko	-7,1
Čína	-21,0

Zdroj: ČSÚ

Graf č. 9 Vývoz a dovoz zboží (meziročně v %) a bilance zahraničního obchodu se zbožím (v mld. korun, pravá osa)

Zdroj: ČSÚ

5. Ceny

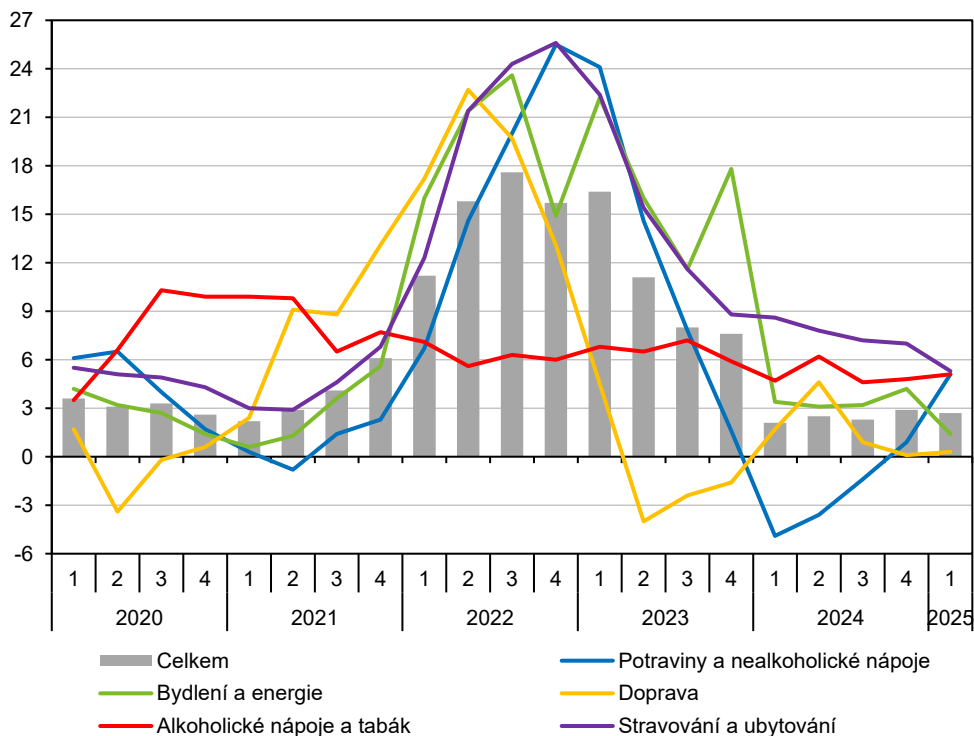
Meziroční růst celkové cenové hladiny oslabil.

Celková cenová hladina (měřeno deflátořem HDP) se v 1. čtvrtletí 2025 meziročně zvýšila o 3,1 %. Tempo výrazně oslabilo oproti minulému roku a šlo o nejnižší přírůstek od 4. čtvrtletí 2018. Především pod vlivem cen spotřeby vládních institucí (2,1 %) zpomalil meziroční růst cenové hladiny u spotřeby (2,6 %). Přírůstek ceny spotřeby domácností mírně posílil na 2,8 %. Výraznější byl meziroční nárůst cenové hladiny u tvorby hrubého kapitálu (2,9 %), z toho u tvorby hrubého fixního kapitálu stoupl na 4,0 %. Meziroční směnné relace zůstaly v 1. čtvrtletí kladné (100,6 %), ale zmírnily se, a to jak u zboží (100,5 %), tak u služeb (100,6 %). Mezičtvrtletní růst celkové cenové hladiny v 1. čtvrtletí posílil na 1,0 %, ale stále šlo v rámci prvního kvartálu o nejnižší přírůstek od roku 2021. Ceny spotřeby vzrostly mezičtvrtletně o 1,1 % a kapitálových statků o 0,8 % (z toho ale u samotné tvorby hrubého fixního kapitálu došlo k poklesu o 2,8 %). Mezičtvrtletní směnné relace dosáhly 99,9 %. Mírně kladné byly směnné relace obchodu se zbožím (100,2 %), zatímco u služeb byly záporné (98,8 %).

Meziroční přírůstek spotřebitelských cen mírně oslabil.

Index spotřebitelských cen se v 1. čtvrtletí 2025 meziročně zvýšil o 2,7 %. Přírůstek tak mírně oslabil oproti závěru roku 2024 (2,9 % ve 4. kvartálu). Skladba meziročního cenového růstu se oproti loňsku proměnila. Hlavním faktorem působícím ve směru posílení celkového meziročního růstu cen se staly potraviny a nealkoholické nápoje, jejichž ceny na konec roku 2024 navázaly dalším posílením růstu. Naopak u cen bydlení a energií došlo k výraznému oslabení meziročního přírůstku a oddíl tak po několika letech přestal být tím, který nejvíce pohání růst spotřebitelských cen. K celkovému meziročnímu růstu cen významně přispívaly alkoholické nápoje a tabák a stravování a ubytování. Jako jediné meziročně klesly ceny odívání a obuvi. Spotřebitelské ceny se celkově mezičtvrtletně v 1. kvartálu zvýšily o 1,3 %. To je s výjimkou let 2022 a 2023 úroveň obvyklá pro začátek roku. Výrazně v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně rostly především ceny alkoholických nápojů a tabáku, rekreací a kultury a potravin a nealkoholických nápojů. Klesly pouze ceny odívání a obuvi.

Graf č. 10 Ceny ve vybraných oddílech indexu spotřebitelských cen (meziročně v %)

Zdroj: ČSÚ

Potraviny a nealkoholické nápoje se staly hlavním hybatelem cenového růstu.	Meziroční růst cen potravin a nealkoholických nápojů v 1. čtvrtletí zrychlil na 5,1 % a příspěvek oddílu k celkovému růstu spotřebitelských cen tak razantně posílil. Zrychlení růstu nejvíce ovlivnil vývoj cen mléka, sýrů a vajec (8,9 %). Udržoval se silný přírůstek cen olejů a tuků (16,9 %), cukru a příbuzných výrobků (8,9 %), ovoce (7,9 %) i nealkoholických nápojů (6,7 %). Meziročně se opět začaly zvyšovat ceny masa (3,1 %) a pekárenských výrobků (1,6 %). Mezičtvrtletně se v 1. kvartálu zvýšily ceny potravin a nealkoholických nápojů o 2,6 %. Druhý nejvýraznější příspěvek k meziročnímu růstu spotřebitelských cen měly ceny alkoholických nápojů a tabáku. Ty v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně vzrostly nejvíc z celého spotřebního koše (2,9 %), což také ovlivnilo posílení jejich meziročního přírůstku na 5,1 % (zrychlil především růst cen tabáku).
Ceny bydlení a energií vzrostly nejméně za téměř čtyři roky.	Ceny bydlení, vody, energií a paliv se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšily o 1,4 %, což byl nejmírnější přírůstek od 2. kvartálu 2021. Značně se tak zmírnilo jejich celkové působení ve směru celkového růstu cen. Na oslabení růstu se projevil především propad cen elektrické a tepelné energie, plynu a paliv (−3,3 %). Mírněji se zvyšovaly rovněž ceny ostatních služeb souvisejících s bydlením (3,9 %) a běžné údržby a drobných oprav bytu (3,5 %). Naopak posílení meziročního přírůstku cen bylo zaznamenáno v případě nájemného z bytu (6,5 %) i imputovaného nájemného (3,2 %) ⁵⁸ . Mezičtvrtletní přírůstek cen bydlení a energií v 1. čtvrtletí dosáhl 0,4 %, což je nižší přírůstek, než je v této oblasti pro začátek roku obvyklé.
U služeb přetrvával zesílený růst cen.	Meziroční růst cen stravování a ubytování během loňského roku postupně oslaboval a v 1. čtvrtletí 2025 se snížil na stále nadprůměrné 5,3 %. Výrazněji rostly ceny ubytovacích služeb (8,5 %), zatímco u stravovacích služeb je více patrné zpomalování (4,9 %). Mezičtvrtletně se ceny stravování a ubytování zvýšily o 1,1 %. Přetrvával zvýšený meziroční růst cen v dalších oddílech zahrnujících oblast služeb – ostatní zboží a služby ⁵⁹ (3,3 %, mezičtvrtletně o 1,5 %), rekreace a kultura (3,1 %, mezičtvrtletně o 2,8 %). Ceny vzdělávání meziročně vzrostly o 11,2 % (ovlivněno zejména silným mezičtvrtletním přírůstkem ve 4. čtvrtletí 2024, v 1. čtvrtletí se mezičtvrtletně zvyšovaly jen o 0,3 %). Ceny v oblasti zdraví byly v 1. čtvrtletí meziročně vyšší o 4,1 % (mezičtvrtletně o 1,5 %).
Klesly jen ceny odívání a obuvi.	Slabý zůstával meziroční růst cen dopravy (0,3 %). Ceny pohonných hmot byly meziročně nižší (−4,4 %), ale celkově náklady na provoz dopravních prostředků mírně vzrostly (0,3 %). Nižší byly ceny nákupů automobilů, motocyklů a jízdních kol (−0,4 %). Naopak ceny dopravních služeb vzrostly meziročně o 3,7 %. Mezičtvrtletně se ceny dopravy zvýšily o 1,0 %, hlavně pod vlivem cen pohonných hmot. Jen mírně se v 1. čtvrtletí zvýšily také ceny bytového vybavení, zařízení a oprav (1,5 % meziročně, 0,5 % mezičtvrtletně) a pošt a telekomunikací (0,4 % meziročně, mezičtvrtletně beze změny). Jediným oddílem, kde se ceny meziročně propadly, bylo odívání a obuv (−1,9 %), kde došlo také k mezičtvrtletnímu poklesu o 2,2 %.
Růst spotřebitelských cen v EU posílil.	V 1. čtvrtletí 2025 se harmonizovaný index spotřebitelských cen ⁶⁰ v EU zvýšil meziročně o 2,7 %. Nejvíce se meziročně zvýšily ceny alkoholu a tabáku (5,0 %), ale pokračoval rovněž zvýšený růst cen různých služeb, což bylo patrné zejména na vývoji cen stravování a ubytování (4,3 %), ale také u ostatního zboží a služeb (4,3 %), cen zdraví (3,8 %) a vzdělávání (4,8 %). Nadprůměrný byl také přírůstek u cen bydlení a energií (3,4 %). V 1. kvartálu meziročně klesly jen ceny telekomunikací (−2,2 %).

⁵⁸ Imputované nájemné vyjadřuje náklady vlastnického bydlení. Kromě samotných cen bydlení zahrnuje i náklady na výstavbu a renovace a další poplatky. Více na: <https://csu.gov.cz/metodicka-poznamka-k-indexu-spotrebitelskych-cen-imputovane-najemne>.

⁵⁹ Zahrnuje služby osobní péče a osobní potřeby a doplňky, sociální péči, pojištění a další finanční služby apod.

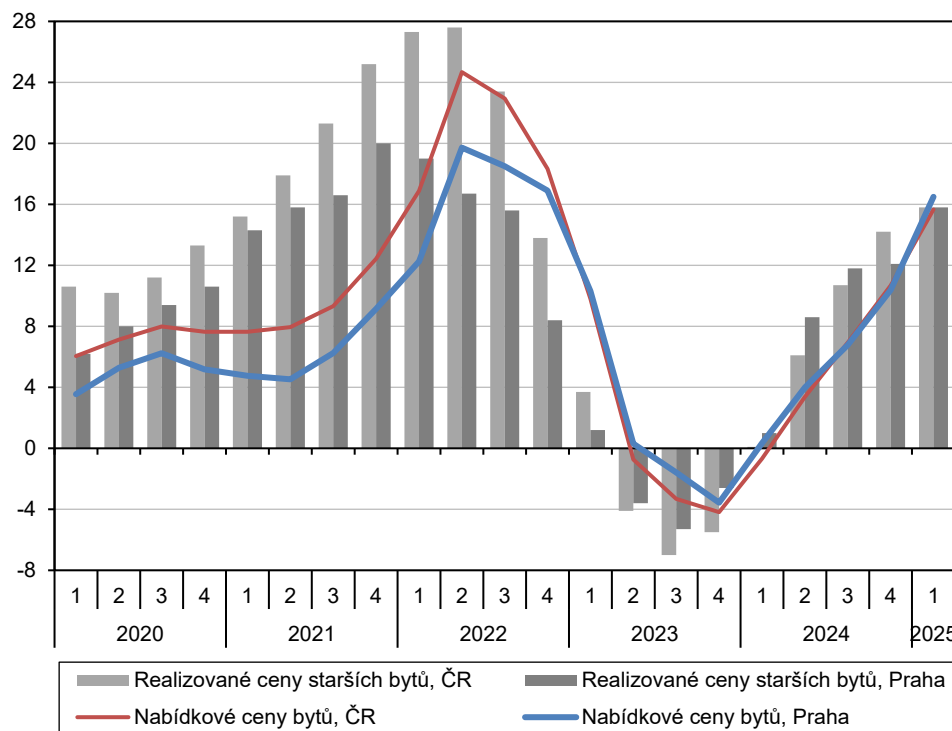
⁶⁰ Oproti indexu spotřebitelských cen, který ČSÚ pro českou ekonomiku sestavuje, HICP neobsahuje imputované nájemné, což bývá zdrojem rozdílů mezi HICP a Indexem spotřebitelských cen.

Nejvíce meziročně rostly spotřebitelské ceny v Maďarsku (5,4 %), Rumunsku (5,2 %) a Chorvatsku (4,7 %). Nejnižší přírůstky byly naopak zaznamenány ve Francii (1,2 %), Dánsku a Irsku (shodně 1,6 %). Spotřebitelské ceny v EU v 1. čtvrtletí mezičtvrtletně vzrostly o 0,6 %. Vyšší byly zejména ceny bydlení a energií (1,7 %), alkoholu a tabáku (1,6 %), ostatního zboží a služeb (1,5 %) a potravin a nealkoholických nápojů (1,2 %). Klesly jen ceny odívání a obuvi (–7,9 %) a rekreací a kultury (–0,3 %). Nejvýraznější mezičtvrtletní nárůst spotřebitelských cen byl zaznamenán v Maďarsku, Bulharsku (shodně 2,5 %) a Litvě (2,4 %). Ceny naopak klesly v pěti zemích, nejvíce na Kypru (–1,6 %), Maltě (–1,1 %) a v Portugalsku (–0,6 %).

Růst cen bytů zrychlil.

Vývoj nabídkových cen bytů v Česku v 1. čtvrtletí 2025 odrážel pokračující novou vlnu rozechřívání trhu s nemovitostmi. Mezičtvrtletně se nabídkové ceny zvýšily o 6,3 %, nejvíce od 2. kvartálu 2022. Meziroční přírůstek pak zrychlil až na 15,7 %. Silný mezičtvrtletní nárůst měly nabídkové ceny bytů v Praze (7,9 %, meziročně 16,5 %) i mimo Prahu (4,4 %, meziročně 14,6 %). Realizované ceny starších bytů v ČR, v samotné Praze i v Česku bez Prahy v 1. čtvrtletí vzrostly meziročně stejným tempem 15,8 %. Mezičtvrtletně realizované ceny starších bytů v Česku vzrostly o 4,0 %. Z toho realizované ceny starších bytů mimo Prahu byly vyšší o 4,2 % a v Praze o 3,5 %. V samotné Praze se zjišťují také realizované ceny nových bytů. Ty se v 1. čtvrtletí zvýšily mezičtvrtletně o 3,4 % a jejich meziroční přírůstek posílil na 12,4 %.

Graf č. 11 Ceny nemovitostí (meziroční změna, v %)

Zdroj: ČSÚ

Ceny průmyslových výrobců meziročně stagnovaly.

Ceny průmyslových výrobců v 1. čtvrtletí meziročně stagnovaly. Z toho mírně vyšší byly ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu (0,4 %). Na jedné straně proti sobě působil trvalý pokles u surovin a výroby na ně těsně navázané, jako je koks a rafinované ropné produkty⁶¹, základní kovy (–2,5 %), kovodělné výrobky (–1,1 %) a chemické látky a přípravky (–0,2 %). Meziročně nižší byly také ceny elektrických zařízení (–0,8 %). Posílil naopak meziroční přírůstek cen oděvů (4,7 %), ostatních dopravních prostředků a zařízení (2,9 %), textilií (2,6 %), základních farmaceutických

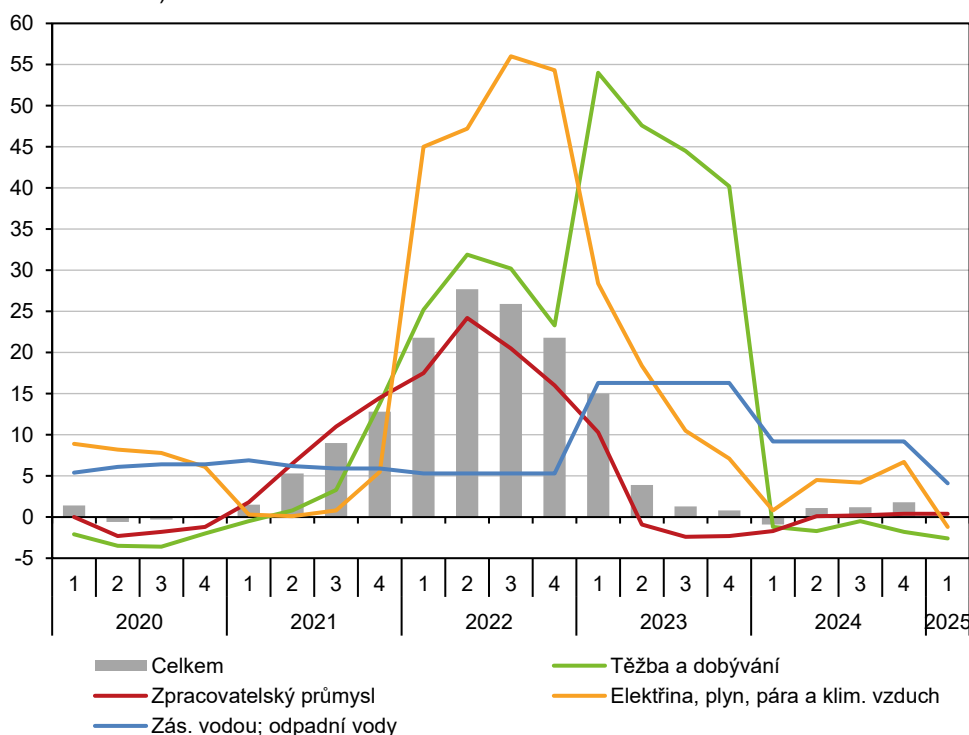
⁶¹ Individuální data

výrobků a přípravků (2,5 %) nebo potravinářských výrobků (2,2 %). Vyšší ale slabší v porovnání s loňskými tempy byl meziroční přírůstek cen počítačů, elektronických a optických přístrojů a zařízení (2,7 %), strojů a zařízení (2,3 %), motorových vozidel (1,5 %), nábytku (1,1 %) nebo nápojů (0,4 %). Mezičtvrtletní přírůstek cen výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu v 1. čtvrtletí mírně posílil na 0,6 %.

Klesaly ceny těžby a dobývání.

Meziroční pokles cen těžby a dobývání se v 1. čtvrtletí 2025 prohloubil na 2,6 %, zejména pod vlivem cen uhlí. Mezičtvrtletní pokles cen těžby a dobývání zesílil na 2,9 %. Na loňská posilující meziroční tempa navázaly v 1. čtvrtletí ceny elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu poklesem o 1,2 % (klesly ceny přenosu a rozvodu, pokles cen elektřiny se zmírnil). Mezičtvrtletně se ale ceny v této sekci zvýšily o 0,8 %. Ceny zásobování vodou a služeb souvisejících s odpadními vodami byly meziročně vyšší o 4,1 % a stejný byl i mezičtvrtletní přírůstek.

Graf č. 12 Ceny hlavních skupin průmyslových výrobců (meziroční změna, v %, podle klasifikace CPA)

Zdroj: ČSÚ

Ceny průmyslových výrobců v EU v 1. čtvrtletí meziročně vzrostly.

Ceny průmyslových výrobců v EU⁶² v 1. čtvrtletí rostly meziročně o 2,4 %. Šlo o první nárůst od 2. kvartálu 2023. Meziročně výrazně rostly ceny elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (7,7 %) i těžby a dobývání (5,3 %) a začaly růst ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu (0,8 %). Meziroční dynamika cen průmyslových výrobců se v rámci EU pohybovala ve značně širokém rozmezí. Dvouciferně rostly ceny v Bulharsku (18,4 %) a Irsku (12,8 %) a téměř o desetinu také v Dánsku (9,2 %). Ceny byly meziročně nižší v devíti zemích, nejvíce v Lucembursku (-5,9 %), Litvě (-2,5 %) a Francii (-1,1 %). Mezičtvrtletně se ceny průmyslových výrobců v EU v 1. čtvrtletí zvýšily o 1,3 %. Šlo o třetí podobně vysoký přírůstek v řadě. Oslabila dynamika cen elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu, ale i tak zůstal nárůst výrazný (3,2 %) a na 2,7 % posílil růst u cen těžby a dobývání. Mírně mezičtvrtletně vzrostly i ceny výrobků a služeb zpracovatelského průmyslu (0,8 %). Ve většině zemí EU ceny průmyslových výrobců mezičtvrtletně rostly, nejvíce v Bulharsku

⁶² Bez cen zásobování vodou a služeb souvisejících s odpadními vodami.

(12,0 %), Estonsku (4,4 %) a Švédsku (3,6 %). Jen v pěti zemích ceny klesly, nejvýrazněji v Portugalsku (−1,7 %) a na Kypru (−0,7 %).

Růst cen stavebních prací mírně posílil.

Ceny stavebních prací byly dle odhadů v 1. čtvrtletí 2025 mezičtvrtletně vyšší o 1,0 %, zatímco ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví se zvýšily o 0,6 %. Meziročně se ceny stavebních prací dle odhadů zvýšily o 2,8 % a ceny materiálů a výrobků spotřebovávaných ve stavebnictví vzrostly o 0,7 %. Růst cen stavebních prací oproti loňsku mírně posílil.

Meziroční růst cen tržních služeb mírně oslabil.

Ceny tržních služeb se v 1. čtvrtletí meziročně zvýšily o 3,5 % a mezičtvrtletně byly vyšší o 0,9 %. Meziroční tempo mírně oslabilo oproti předchozímu kvartálu. K celkovému růstu cen tržních služeb nejvíce přispěl vývoj cen služeb v oblasti nemovitostí (5,1 %). Po loňských poklesech výrazně meziročně vzrostly ceny skladování a podpůrných služeb v dopravě (5,9 %). V popředí vlivu se také udržovaly ceny služeb v oblasti programování a souvisejícího poradenství (3,1 %). I přes oslabení významně ovlivnil ceny tržních služeb také přírůstek cen reklamních služeb a průzkumu trhu (5,2 %). Silně v 1. kvartálu meziročně rostly také ceny bezpečnostních a pátracích služeb (10,0 %), tvorby programů a vysílání (8,8 %) a služeb v oblasti zaměstnání (8,6 %) a vyšší byly také ceny vydavatelských služeb (4,0 %), pojištění, zajištění a penzijního financování (3,8 %), úklidových služeb (3,6 %), poštovních a kurýrních služeb (3,6 %) nebo právních a účetnických služeb (3,3 %). Meziročně nižší byly jen ceny činností v oblasti filmů, videozáznamů a televizních programů, pořizování zvukových nahrávek a hudební vydavatelské činnosti (−0,8 %).

Ceny zemědělských výrobců pokračovaly v meziročním růstu.

Ceny zemědělských výrobců (včetně ryb) v 1. čtvrtletí 2025 meziročně vzrostly o 8,8 % a mezičtvrtletně o 3,0 %. V rostlinné výrobě ceny meziročně vzrostly o 6,5 % a zvyšovaly se ceny obilovin (9,5 %, zejména pšenice a kukuřice, klesaly ceny ovesa a ječmene), průmyslových plodin (21,7 %, zejména pod vlivem olejnin – řepky a slunečnice) a ovoce (25,6 %, vliv měla zejména průmyslová jablka). Naopak nižší byly ceny brambor (−18,3 %), zeleniny a zahradnických produktů (−17,7 %) a krmných plodin (−0,2 %). Ceny živočišné výroby byly v 1. čtvrtletí meziročně vyšší o 12,0 %. Podílely se na tom především živočišné výrobky – mléko (17,9 %) a vejce (25,1 %). U hospodářských zvířat výrazný růst cen skotu (20,1 %) a vyšší ceny drůbeže (2,6 %) vyvažoval trvalý pokles u prasat a selat (−11,1 %).

Ceny vývozu zboží meziročně vzrostly, ale mezičtvrtletně se nezměnily.

Meziroční růst cen zahraničního obchodu byl v 1. čtvrtletí částečně ovlivněn kurzovými pohyby, zejména oslabením koruny vůči americkému dolaru⁶³, což následně působilo proinflačně. V mezičtvrtletním srovnání byly kurzové efekty spíše smíšené, protože průměrný kurz vůči euru mezičtvrtletně posílil, zatímco u dolarového kurzu došlo celkově k oslabení. Souhrnně v 1. čtvrtletí 2025 ceny vývozu zboží meziročně vzrostly o 2,3 % a přírůstek oslabil oproti předchozímu kvartálu. Nejvíce meziročně rostly ceny vývozu v sekci elektřina, plyn, pára a klimatizovaný vzduch (37,7 %) a dále u produktů a služeb zemědělství, lesnictví a rybářství (9,0 %). Ceny exportu výrobků zpracovatelského průmyslu byly v 1. čtvrtletí vyšší o 1,4 %. Zde meziročně rostly ceny u většiny oddílů, ale přírůstky napříč celou sekcí zmírnily. Nejvíce rostly ceny exportu dřeva a výrobků z něj (6,5 %), základních farmaceutických výrobků a přípravků (6,2 %), textilií (3,9 %), papíru a výrobků z něj (3,8 %) a ostatních dopravních prostředků a zařízení (3,6 %). Klesaly především ceny vývozu koksu a rafinovaných ropných produktů (−11,7 %), nábytku (−3,0 %) a ostatních nekovových minerálních výrobků (−1,4 %). Mezičtvrtletně se ceny exportu nezměnily. Protichůdně působil růst cen vývozu produktů a služeb zemědělství, lesnictví a rybářství o 4,5 % a naopak poklesu

⁶³ Podle údajů ČNB byl v 1. čtvrtletí 2025 průměrný kurz koruny vůči euru 25,082 CZK/EUR. V 1. čtvrtletí 2024 to bylo 25,07 CZK/EUR a ve 4. čtvrtletí 2024 kurz dosáhl 25,249 CZK/EUR. Kurz vůči dolaru v 1. čtvrtletí 2025 v průměru činil 23,844 CZK/USD. Ve stejném období roku 2024 to bylo 23,09 CZK/USD a na konci roku 2024 to bylo 23,640 CZK/USD.

cen elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (–3,4 %) a těžby a dobývání (–1,0 %). Ceny vývozu výrobků zpracovatelského průmyslu v zásadě mezičtvrtletně stagnovaly (–0,1 %).

Ceny dovozu meziročně rostly.

Ceny dovozu zboží v 1. čtvrtletí meziročně vzrostly o 2,2 %. Značně posílil meziroční přírůstek cen elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (38,1 %) a z poklesu do meziročního růstu se dostaly ceny importu produktů a služeb zemědělství, lesnictví a rybářství (8,9 %) a rovněž ceny těžby a dobývání (5,8 %). Růst cen výrobků zpracovatelského průmyslu naopak zmírnil na 1,6 %. Ceny dovozu zboží mezičtvrtletně vzrostly o 0,2 %. Z toho ceny produktů a služeb zemědělství, lesnictví a rybářství vzrostly o 6,7 %, elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu o 4,3 % a těžby a dobývání o 1,6 %. Ceny výrobků zpracovatelského průmyslu se mezičtvrtletně nezměnily. Meziroční směnné relace v 1. čtvrtletí dosáhly 100,1 %. Mírně kladné byly směnné relace obchodu s produkty zemědělství, lesnictví a rybářství (100,1 %). Výrazně záporné byly směnné relace u těžby a dobývání (79,5 %) a negativní byly také pro výrobky zpracovatelského průmyslu a v sekci elektřina, plyn, pára a klimatizovaný vzduch (99,8 %). Mezičtvrtletní směnné relace byly mírně záporné (99,8 %). Negativní byly mezičtvrtletní směnné relace u elektřiny, plynu, páry a klimatizovaného vzduchu (92,6 %), těžby a dobývání (97,4 %), produktů a služeb zemědělství, lesnictví a rybářství (98,0 %) i výrobků zpracovatelského průmyslu (99,9 %).

6. Trh práce

Na trhu práce došlo na počátku roku k oživení, zejména v oblasti zaměstnanosti.

Mzdový růst mírně zvolňoval a mezi odvětvími byl dosti diferencovaný. Kupní síla mezd odpovídala úrovni z konce roku 2018.

Růst celkové zaměstnanosti na počátku roku zrychlil, téměř výhradně díky službám.

Těžiště růstu zaměstnanosti v terciární sféře spočívalo i nadále ve veřejných službách. Dařilo se i oblasti nemovitostí a vyspělejšími podnikovými službám.

Posílení výkonu ekonomiky na počátku letošního roku se odrazilo i na trhu práce. Růst zaměstnanosti zrychlil, v samotném průmyslu ale k oživení zatím nedošlo. Dařilo se ale širokému spektru služeb, které těžily primárně z rostoucí tuzemské poptávky. Podnikatelé ve většině odvětví ekonomiky během jara mírně vylepšili krátkodobá očekávání v oblasti zaměstnanosti. I přes nejisté ekonomické výhledy firmy stále intenzivně poptávaly levnější pracovní sílu ze zahraničí. Souběžně pokračovala rovněž integrace ukrajinských uprchlíků na pracovní trh v Česku, což zčásti řešilo dlouhodobější nedostatek volných pracovních sil v tuzemsku. Nezaměstnanost setrvala bez výraznějších změn na velmi nízké úrovni. Pracovníci propuštění z průmyslových podniků totiž mohli ve většině případů nalézt nové uplatnění v jiných odvětvích bez výraznějších obtíží, a to i díky vyšší aktivitě úřadů práce v oblasti rekvalifikací. Meziroční růst nominálních mezd lehce zvolňoval, v řadě váhově významných odvětví byl navíc poměrně slabý. Při stabilizaci cenové hladiny v ekonomice pokračoval svižný růst reálných mezd, jenž byl alespoň v minimální míře patrný ve všech hlavních odvětvích. Kupní síla zaměstnaneckých výdělků ovšem dosahovala pouze úrovně z konce roku 2018.

Jestliže ve druhé polovině loňského roku celková zaměstnanost⁶⁴ v ekonomice mezikvartálně pouze stagnovala, v 1. čtvrtletí se následně zvýšila o 0,7 %. To představovalo nejvýraznější oživení od poloviny roku 2022. Za tímto vývojem stál z drtivé části sektor služeb, kde se projevila zvyšující se poptávka po pracovnících téměř ve všech hlavních odvětvích. Naopak ve váhově nejvýznamnějším hospodářském odvětví – průmyslu – úbytek pracovních míst pokračoval. Celková zaměstnanost letos dosáhla rekordních 5,44 mil. osob a ve srovnání s maximální hodnotou z období poslední konjunktury (4. čtvrtletí 2018) byla vyšší o 1,3 %, z rozhodující části zásluhou rozvoje veřejných služeb. Tempo celkové zaměstnanosti zrychlilo i v meziročním srovnání a v 1. čtvrtletí dosáhlo 1,1 %. Na akceleraci se podíleli jak zaměstnanci, jichž oproti počátku loňského roku přibýlo 47 tis., tak sebezaměstnaní (+12 tis.). Poprvé od pandemického roku 2021 se také letos celkový počet pracovníků v Česku zvyšoval rychleji než současně v EU (+0,4 %) i eurozóně (+0,7 %)⁶⁵.

K meziročnímu posílení zaměstnanosti v Česku přispěly i v 1. čtvrtletí 2025 nejvíce veřejné služby⁶⁶, kde se v posledních letech růst ustálil okolo 2 %. Tyto služby reagovaly na vysokou poptávku spojenou s dlouhodobějšími změnami ve věkové skladbě populace (v oblasti vzdělávání, zdravotní a sociální péče). Relativně nejvíce ovšem přibýlo pracovníků v činnostech v oblasti nemovitostí (+4,7 %), k čemuž letos stejně jako v předchozích dvou letech přispívali primárně zaměstnanci. To platilo i pro odvětví ostatních činností⁶⁷, kde růst zaměstnanosti zrychlil na 2,8 %, stejně jako v procyklickém odvětví profesní, vědecké, technické a administrativní činnosti (+1,8 %). Ve váhově významném uskupení obchod, doprava, ubytování a pohostinství naopak tempo zvolnilo na 0,9 %, což pramenilo z méně příznivého vývoje v oblasti dopravy a skladování, kde poptávku po zaměstnancích limituje slabší výkon v souvisejícím odvětví průmyslu. Naopak drobným podnikatelům v celém výše

⁶⁴ Údaje o zaměstnanosti vycházejí z pojetí národních účtů. Jsou vyjádřeny ve fyzických osobách a očištěny o sezónní vlivy. Na rozdíl od údajů z podnikové statistiky či z výběrového šetření pracovních sil (VŠPS) zahrnují např. i odhad vlivu šedé ekonomiky.

⁶⁵ V Unii (i eurozóně) na rozdíl od Česka aktuální tempo růstu zaměstnanosti zpomalilo. Podobně jako v tuzemsku zde dochází k rozšiřování pracovních míst téměř výhradně jen ve službách, relativně nejvíce v oblasti nemovitostí (+3,7 %), peněžnictví a pojišťovnictví (+1,7 %) a také v odvětvích s významnou rolí státu (+1,4 %). Pracovníků naopak ubývá ve zpracovatelském průmyslu (–1,1 %) a v primárním sektoru (–4,5 %). Z jednotlivých států vzrostl celkový počet pracovníků nejvíce na Maltě (+3,6 %), v Irsku (+3,3 %) a Chorvatsku (+2,8 %) a z významných ekonomik hlavně ve Španělsku (+2,2 %) a v Itálii (+1,5 %). K poklesu naopak došlo v deseti členských státech – především Rumunsku (–4,5 %), Lotyšsku (–1,5 %), Estonsku (–1,1 %) a Polsku (–0,8 %). Ve Francii zaměstnanost stagnovala, stejně jako v Německu, kde však v samotném zpracovatelském průmyslu došlo letos k úbytku o rovná 2 % (za celý loňský rok o 1 %).

⁶⁶ Pro zjednodušení zahrnují odvětví Veřejná správa a obrana, Vzdělávání, Zdravotní a sociální péče.

⁶⁷ Ty zahrnují vedle kulturních, zábavních a rekreačních činností např. různé služby pro domácnosti (opravy výrobků, kadeřnické a kosmetické činnosti aj.). Zaměstnanost v této sekci (tvořená z více než třetiny drobnými podnikateli), citelně postižená v období protipandemických restrikcí, ovšem stále mírně zaostávala za úrovní z vrcholu poslední konjunktury.

Ve stavebnictví růst zaměstnanosti zrychlil, přibývalo zaměstnanců i drobných podnikatelů.	uvedeném uskupení se dařilo relativně lépe, což lze přičíst pokračujícímu zotavování cestovního ruchu. V okruhu nejvyspělejších služeb zařazených do kvartérního sektoru ekonomiky roste v posledních čtvrtletích celková zaměstnanost jen slabě – v oblasti ICT se letos (stejně jako loni) navyšovaly pouze stavy sebezaměstnaných a ve finančnictví je přeliv zaměstnanosti směrem k drobným podnikatelům patrný již od roku 2021. Mimo služby rostl letos počet pracovníků již pouze ve stavebnictví (+2,4 %), kde podobným tempem přibývalo zaměstnanců i drobných podnikatelů.
Pokles zaměstnanosti ve zpracovatelském průmyslu se zmínil. Situace v řadě tradičních exportních oborů je stále obtížná.	Růst celkové zaměstnanosti byl rovněž na počátku letošního roku tlumen vývojem ve zpracovatelském průmyslu. Pracovníků zde meziročně ubývá již osmý kvartál v řadě, byť aktuálně již jen o 0,4 %. Potíže s odbytem zboží, nejistota nejbližšího vývoje v mezinárodních obchodních vztazích, jakož i přetrvávající nákladové tlaky související hlavně s energetickou náročností výroby neposkytují větší prostor pro růst nových pracovních míst. O vážnosti situace vypovídá i pokračující pokles počtu sebezaměstnaných v průmyslu. V ostatním průmyslu byla situace trochu příznivější, neboť mírný růst zaměstnanosti v energetice, vodním a odpadovém hospodářství stačil kompenzovat prohlubující se útlum v relativně malém oboru těžby a dobývání. V odvětví zemědělství, lesnictví a rybníkářství se celkový počet pracovníků významně neměnil, přičemž se nadále mírně zvyšoval počet sebezaměstnaných.
Počet cizinců v zaměstnaneckém postavení vystoupal na rekordních 858 tis. Jejich přírůstek byl stále tažen hlavně občany Ukrajiny. Zrychlil příliv osob z některých asijských států, pracovníků ze střední a východní Evropy ale postupně ubývá.	Dlouhodobě nízká zásoba volných pracovních sil v Česku (vlivem demografického stárnutí i nízké porodnosti) spolu se silícím tlakem firem na optimalizaci výrobních nákladů nadále stimulovaly rostoucí poptávku tuzemských zaměstnavatelů po pracovnících ze zahraničí. Snadnějšímu zaměstnávání cizinců pomáhají legislativní změny snižující administrativní náročnost v této oblasti. To se týká jak ukrajinských občanů ⁶⁸ , tak i cizinců z dalších, nejen hospodářsky méně vyspělých zemí mimo EU ⁶⁹ . Dlouhodobý příliv zahraničních pracovníků do Česka tak pokračoval. V dominantní skupině zaměstnanců jich letos na konci dubna bylo na úřadech práce registrováno 859 tis ⁷⁰ (meziročně o +43 tis. více) ⁷¹ . Nejvíce meziročně přibýlo již tradičně občanů Ukrajiny (+32 tis. na 310 tis., z toho ženy +24 tis., na 167 tis.), řádově méně z Filipín, Vietnamu, Slovenska i Ruska (shodně mezi +2 až +3,5 tis.). Z významnějších skupin cizinců rostl relativně svižně počet občanů Indie, Číny a Kazachstánu (shodně mírně přes 20 %). Naopak ubylo početných skupin pracovníků z chudších států střední a východní Evropy – především z Polska (−5,0 tis., resp. o 10 %), Bulharska (−4 %), Maďarska (−3 %) a Rumunska (−2 %), což souvisí s postupným vyrovnáváním mzdové úrovně v tomto regionu.
Míra zaměstnanosti žen ve věku 15 až 64 let vystoupala na rekordní úroveň.	Výše uvedené trendy se odrazily v pokračujícím lehkém růstu míry ekonomické aktivity, který se letos, stejně jako po většinu roku 2024, propisuje v zásadě jen do oblasti zaměstnanosti. Míra zaměstnanosti ⁷² (15–64letých) dosáhla v dubnu 75,8 %, meziročně posílila o 0,9 p. b. Zatímco u mužů míra stagnovala (na 81,0 %), u žen se zvýšila o rovné 2 p. b. – na rekordních 70,5 %. Vývoj u žen souvisí s celkovým oživením tržních služeb

⁶⁸ Oprávnění k zaměstnání (pracovní povolení, zaměstnanecké či modré karty) nepotřebovaly na konci 1. čtvrtletí 2025 skoro čtyři pětiny veškerých občanů Ukrajiny (resp. 68 % mužů a 89 % žen) působících v ČR v zaměstnaneckém postavení.

⁶⁹ Od 1. července 2024 nově nepotřebují v Česku pracovní povolení ani zaměstnanecké karty cizinci z některých ekonomicky vyspělých zemí mimo EU (USA, Velká Británie, Kanada, Austrálie, Nový Zéland, Japonsko, Jižní Korea, Izrael a Singapur). Letos na konci března pracovalo z těchto zemí v Česku v zaměstnaneckém postavení 9,5 tis. osob.

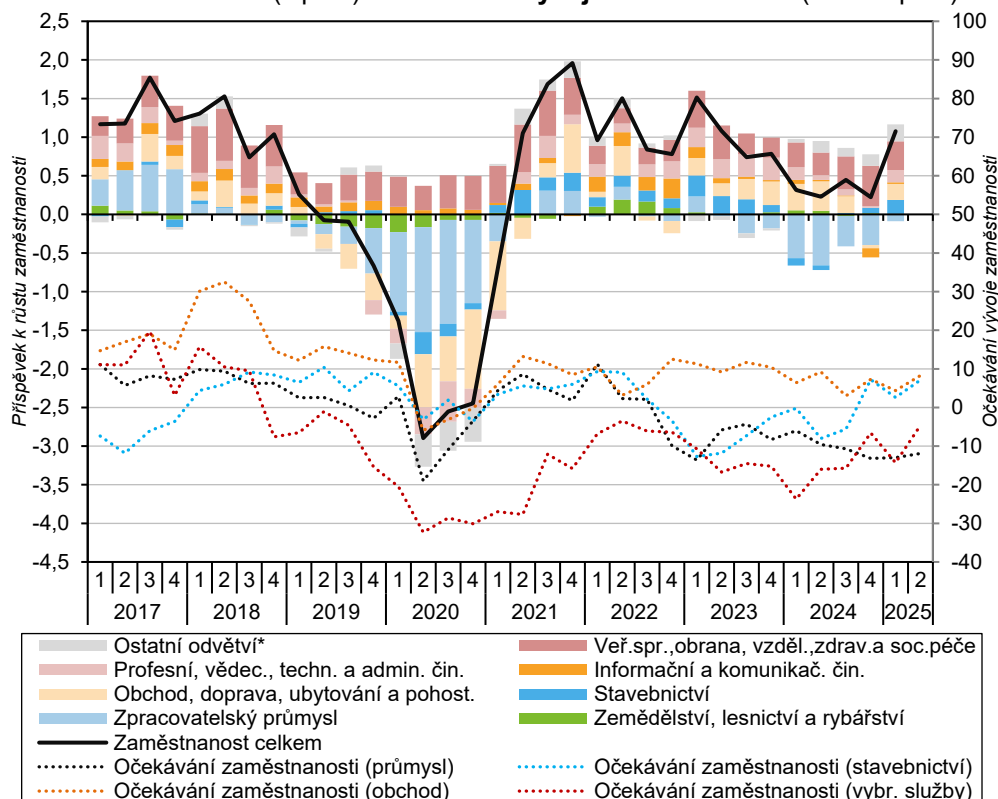
⁷⁰ Vedle toho evidovalo MPO ve stejném období 132 tis. cizích státních příslušníků s živnostenským oprávněním v Česku (meziročně o 11 % více). Na tomto růstu se skoro ze dvou třetin podíleli Ukrajinci, jichž v Česku podnikalo 43 tis., s odstupem následovali Slováci (26 tis.) a Vietnamci (21 tis.).

⁷¹ Z pohledu krajů vzrostl meziročně počet cizinců nejvíce v Praze (+14,3 %) a Olomouckém kraji (+10,6 %), klesl naopak zejména v Karlovarském kraji (−4,3 %). V dubnu 2025 tak připadla celá třetina všech v Česku zaměstnaných cizinců (v evidenci úřadů práce) na Prahu a spolu se Středočeským, Plzeňským a Jihomoravským krajem pak dokonce 70 %.

⁷² Jedná se o údaje v novém modelu sezónního očištění – pomocí trendcyklu. Inovovaný model očištění lépe odráží změny charakteru trhu práce a sezónnosti. Obdobně je očištěna i měsíční míra nezaměstnanosti.

i stabilně rostoucí zaměstnanosti ve veřejných službách, s rozšiřováním zkrácených úvazků⁷³ a také dosud stále rychlejším posunem hranice důchodového věku (oproti mužům).

Graf č. 13 Celková zaměstnanost (meziročně v %), příspěvky odvětví k meziroční změně zaměstnanosti (v p. b.) a očekávání vývoje zaměstnanosti (saldo v p. b.)

* Těžba a energetika; Peněžnictví a pojišťovnictví; Činnosti v oblasti nemovitostí; Kulturní, zábavní a rekreační činnosti. Poznámka: Saldo očekávání vyjadřuje rozdíl v p. b. mezi kategoriemi růst versus pokles zaměstnanosti v nejbližších třech měsících. Údaje jsou sezónně očištěny a vztahují se k druhému měsíci daného čtvrtletí.

Zdroj: ČSÚ (národní účty), Eurostat (konjunkturální průzkumy).

Krátkodobá očekávání podniků v oblasti zaměstnanosti na počátku roku kolísala. Lehký optimismus pokračoval v obchodu i stavebnictví.

Nedostatek pracovníků sužuje tradičně hlavně stavební podniky.

Krátkodobá očekávání podniků v oblasti vlastní zaměstnanosti⁷⁴ se během loňského roku postupně zlepšovala. Jejich dosavadní letošní vývoj je spíše ve znamení kolísání, jež odráží rostoucí nejistoty podnikatelů plynoucí patrně z vnějších (zahraničních) faktorů. Celková očekávání tak zůstávají v mírně negativním pásmu, především vlivem průmyslu, kde se zatím výhledy v oblasti zaměstnanosti nelepší. Podle konjunkturálního průzkumu z května 2025 předpokládalo v tříměsíčním horizontu snižování počtu zaměstnanců 20 % firem ve službách a 17 % v průmyslu, ale jen 6 % ve stavebnictví a 4 % v obchodě. Naopak náborové plány byly nejzřetelnější ve stavebnictví (16 %), obchodě a službách (shodně 15 %), v průmyslu pak očekávalo zvyšování zaměstnanosti jen 7 % podniků. Stav na úrovni dílčích odvětví v rámci průmyslu i služeb se přirozeně odlišoval⁷⁵. Podíl podniků, pro

⁷³ Dle údajů z VŠPS pracovalo letos v 1. čtvrtletí v Česku na zkrácený úvazek 500 tis. osob, meziročně o 5,8 % více. K růstu přispěly hlavně ženy, z nichž tuto formu práce využívalo celkově již 14,6 % všech zaměstnaných (nejvíce pak ve věku 30 až 44 let). Mezi pracujícími muži ji ale preferovalo jen 5,2 % (většinou na sklonku pracovní kariéry). I přes aktuální navýšení zůstává zastoupení těchto úvazků na tuzemském pracovním trhu relativně nízké. Podíl takto zaměstnaných osob byl na konci roku 2024 v Česku (9,3 %) ve srovnání s hodnotou v EU pouze poloviční (podobné relace platí pro muže i ženy). Na druhou stranu v rámci států, jež do Unie vstoupily až po roce 2000, měly oproti Česku vyšší podíl jen Estonsko (15,2 %) a Malta (11,2 %). Ovšem v sousedním Německu i Rakousku využívala tyto úvazky skoro třetina všech pracovníků.

⁷⁴ Není-li uvedeno jinak, jsou dále použity sezónně očištěné údaje.

⁷⁵ Převažující negativní očekávání zaměstnanosti vyjádřily podniky v 60 % zpracovatelských průmyslových oborů. Nejhorší vyhlídky měly hutnictví a slévárnictví a s odstupem také elektrotechnický, elektronický, kovodělný a strojírenský průmysl a také malé obory oděvnictví a textilní výroby. Naopak pozitivní perspektivy přetrvávaly především ve výrobě kolejových dopravních prostředků, v menší míře v potravinářství, výrobě nápojů a farmaci.

Ve službách převažovala negativní očekávání ve třetině dílčích odvětví. Nejvíce byla patrná v telekomunikacích, ve veterinárních činnostech, reklamě, vydavatelských činnostech, vodní dopravě, pojišťovnictví a některých administrativních a podpůrných činnostech. Naopak optimismus převládá v programování, informačních činnostech, vědě a výzkumu, pracovních agenturách, ubytování a také ve skladování a vedlejších činnostech v dopravě.

něž představuje nedostatek pracovní síly jednu z významných růstových bariér⁷⁶, byl na počátku letošního roku tradičně nejvyšší ve stavebnictví (50 %). Opačně tomu bylo v průmyslu (11 %) a ve službách (10 %). Situace se ve srovnání s loňským jarem významně nezměnila.

Obecná míra nezaměstnanosti loni mírně kolísala na nízké úrovni. Příznivý byl i vývoj dlouhodobě nezaměstnanosti.

Navzdory problémům některých zejména průmyslových podniků se obecná míra nezaměstnanosti⁷⁷ v posledních čtvrtletích významně nezvyšovala, spíše lze hovořit o jejím mírném kolísání, zejména u žen. Propuštěné pracovníky z některých útlumových oborů totiž dokázaly z velké míry vstřebat rozvíjející se služby. Sezónně očištěná míra nezaměstnanosti (15–64letých) činila letos v dubnu 2,7 % (muži 2,3 %, ženy 3,2 %)⁷⁸. Nevzrostl ani počet dlouhodobě nezaměstnaných – ti se na celkovém počtu lidí bez práce ve 1. čtvrtletí 2025 podíleli 25 % (to je v dlouhodobém i mezinárodním kontextu podprůměrná hodnota). Velikost potenciální pracovní rezervy (tj. ekonomicky neaktivních osob práci nehledajících, ale uvádějících ochotu pracovat) ve 4. čtvrtletí meziročně fakticky stagnovala (na necelých 80 tis. osobách)⁷⁹ a z dlouhodobé perspektivy zůstává nízká. To sice představuje nezanedbatelný problém pro řadu zaměstnavatelů, na druhou stranu jde ovšem také o pozitivní signál naznačující, že rozsah skryté nezaměstnanosti (ve formě „úniku“ do ekonomické neaktivity) není na tuzemském pracovním trhu aktuálně významný.

Velikost potenciální pracovní rezervy zůstávala nízká.

Meziročně mírně přibýlo registrovaných uchazečů o práci.

Významnější ochlazení na tuzemském pracovním trhu aktuálně nenaznačují ani údaje z úřadů práce (ÚP). Sezónně neočištěný podíl registrovaných uchazečů o práci na celkové populaci 15 až 64letých dosáhl letos na konci dubna 4,3 % (muži: 4,0 %, ženy: 4,6 %)⁸⁰. To bylo meziročně o 0,6 p. b. více (mírný růst nezaměstnanosti probíhal nepřetržitě i po celý loňský rok). Tento nárůst částečně souvisí s vyšší aktivitou ÚP v oblasti rekvalifikací, jež má kromě jiného i podpořit fluktuaci pracovníků na trhu práce. Ochotu k registraci na ÚP zřejmě zvyšuje i rozšíření možností elektronické komunikace s úřady na dálku, což by mělo osobám hledajícím práci poskytnout vyšší časovou flexibilitu a zároveň snížit jejich potenciální stigmatizaci.

V drtivé většině okresů je patrný převis počtu uchazečů o práci nad volnými místy. Přetrvává i problém nesouladu nabídky a poptávky

ÚP práce evidovaly dle nové metodiky na konci dubna 95,8 tis⁸¹. volných míst (v zásadě jde jen místa s dobou evidence kratší než šest měsíců⁸²), což je o 15 % více než letos na konci ledna. Aktuálně bylo celkem registrováno 318,5 tis. uchazečů o práci. Nejvíce uchazečů na volné místo připadá v okrese Karviná (23,7), Sokolov (17,2), Děčín (12,8), Hodonín (12,1)

⁷⁶ Podniky mohly uvést více bariér současně.

⁷⁷ Není-li uvedeno jinak, vycházejí všechny údaje o mírách nezaměstnanosti z VŠPS (dle metodiky ILO) a jsou očištěny o sezónní vlivy.

⁷⁸ Nízká nezaměstnanost přetrvává rovněž v EU – letos v dubnu dosáhla ve skupině 15 až 74letých 5,9 % (v eurozóně 6,2 %). Meziměsíčně ani meziročně se téměř nezměnila, k mírnému zlepšení ale došlo u žen (na 6,1 %). Celková nezaměstnanost v EU je v dostupné časové řadě od roku 2000 nejnižší a proti počátku roku 2008 je příznivější zhruba o 1 p. b. (v EU i eurozóně). Míra nezaměstnanosti v Česku byla nadále nepřetržitě již osm let nejnižší v Unii – aktuálně spolu s Maltou (2,7 %) a těsně před Polskem (3,3 %), Bulharskem (3,3 %) a Německem (3,6 %). Výsadní postavení mělo Česko tradičně díky mužům. Ale i u žen, kde nezaměstnanost tradičně více kolísá, dosáhla aktuálně lehce nižší úrovně než v tuzemsku jen Malta (2,7 %). Nejvyšší nezaměstnanost v Unii mělo i přes mírné meziroční snížení stále Španělsko (10,9 %) následované Finskem (9,1 %), Švédskem (8,5 %), Estonskem a Řeckem (shodně 8,3 %). Oproti dubnu 2024 byla aktuálně v rámci EU celková nezaměstnanost vyšší ve 12 členských státech. Největší zhoršení nastalo v Dánsku (+1,0 p. b.), Belgii, Lotyšsku a Finsku (shodně +0,8). Naopak k nejvýznamnějšímu poklesu došlo v Řecku (–2,5 p. b.), na Kypru (–1,4), v Litvě (–1,0), Bulharsku (–0,9), Itálii (–0,8) a také ve Španělsku (–0,7). Příznivé postavení má Česko i v nezaměstnanosti mladých, neboť dlouhodobě patří do třetiny zemí Unie s nejnižší nezaměstnaností osob do 25 let. Ta letos v dubnu dosahovala 11 % (v EU 15 %). Nejlepší pozici drželo Německo (6,8 %) před Maltou, Nizozemskem, Bulharskem a Rakouskem. Naopak více než pětina pracovní síly mladých neměla zaměstnání ve Španělsku, Řecku, Rumunsku, ale i ve Švédsku, Finsku a Lucembursku. Meziročně se zlepšila pozice Slovenska (z 21 % na 15 %).

⁷⁹ Pouze sedmina z tohoto počtu byla ovšem schopna nastoupit bezprostředně do práce. Významnou část pracovních rezerv totiž tvoří studenti a ženy na rodičovské dovolené.

⁸⁰ Muži trpěli nejvyšší nezaměstnaností v okrese Karviná (9,3 %), ženy na Mostecku (10,7 %). Více než 6% celkovou nezaměstnanost vykazovalo dvanáct okresů (rozprostřených do pěti různých krajů – Karlovarský, Ústecký, Jihomoravský, Olomoucký a Moravskoslezský).

⁸¹ Dle experimentální statistiky ČSÚ (šetření u podniků prováděná od roku 2020) byla v 1. čtvrtletí 2025 nabídka tuzemských firem odhadnuta na 103 tis. volných míst (jedná se jen o místa v pracovním poměru, nejde o přechodná zaměstnání, např. různé typy dohod). Počet míst se meziročně mírně snížil o 4 % (loni naopak rostl ve všech kvartálech). Na současném poklesu nabídky se podílely hlavně primární sektor ekonomiky, většina průmyslu, stavebnictví a také administrativní a podpůrné činnosti. V absolutním vyjádření naopak nejvíce rostla nabídka míst ve vzdělávání, profesních, vědeckých a technických činnostech a též v ubytování, stravování a pohostinství. I přes více než dva roky trvající pokles nabídky se aktuálně stále nejvíce volných pozic nacházelo v průmyslu (27 tis.), těsně následovaném odvětvími s významnou rolí státu (26 tis.) a dále obchodem (11 tis.).

⁸² Výjimku tvoří pracovní místa, na jejichž obsazení probíhá řízení o vydání zaměstnanecké karty, modré karty nebo povolení k zaměstnání cizince. V těchto případech setrvává pracovní místo v evidenci až do ukončení příslušného správního řízení.

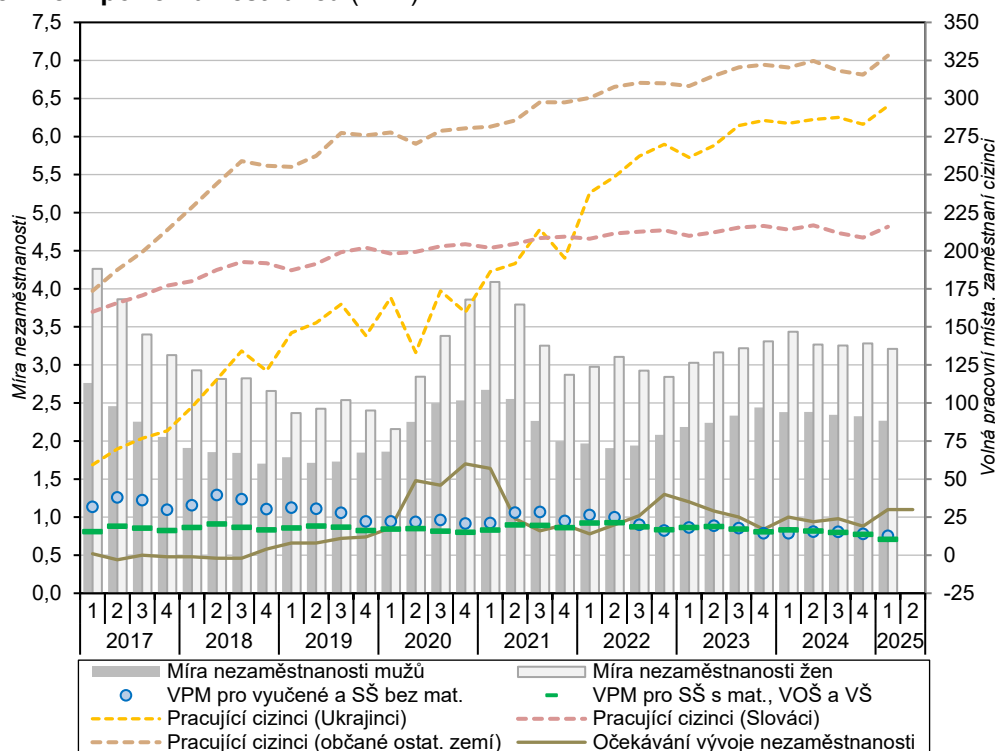
z pohledu kvalifikačních nároků.

Obavy lidí z růstu nezaměstnanosti v nejbližších 12 měsících se letos zvyšují.

a Bruntál (10,5). Naopak převis míst nad uchazeči je pouze v okresech Praha-východ a Mladá Boleslav a zhruba vyrovnaná je pak bilance v Praze a na Tachovsku. Vedle toho přetrvává také problém strukturálního nesouladu mezi nabízenými místy a kvalifikací uchazečů o práci⁸³.

Obavy lidí z růstu nezaměstnanosti (vyjádřené v rámci konjunkturálních průzkumů) od loňského prosince narůstají a aktuálně již mírně převyšují dlouhodobý průměr. Tento vývoj může souviset se situací v průmyslu, s pokračujícími veřejnými diskusemi o fiskální konsolidaci, ale i s napjatou geopolitickou situací.

Graf č. 14 Obecná míra nezaměstnanosti (v %, věk 15 až 64 let), očekávání vývoje nezaměstnanosti ze strany domácností* (v p. b.), volná pracovní místa a pracující cizinci v pozici zaměstnanců (v tis.)**

Pozn.: Míry nezaměstnanosti jsou sezónně očištěny.

VPM = pouze volná pracovní místa s délkou evidence do šesti měsíců. (stav na konci čtvrtletí).

*Sezónně očištěné saldo očekávání nezaměstnanosti v nejbližších 12 měsících (rozdíly mezi procentuální četností odpovědí domácností, růst a pokles vyjádřeny v procentních bodech). Vztahuje se k prostřednímu měsíci daného čtvrtletí.

**Počet cizinců v postavení zaměstnanců evidovaných na úřadech práce v ČR na konci příslušného čtvrtletí.

Zdroj: ČSÚ (VŠPS, konjunkturální průzkum), MPSV (VPM registrovaná na úřadech práce v ČR, zaměstnanci cizinci)

Meziroční růst průměrných mezd činil na počátku roku 6,7 %, nejméně za posledních pět kvartálů.

V 1. čtvrtletí 2025 vystoupala průměrná hrubá měsíční nominální mzda v národním hospodářství na 46 924 korun a meziročně byla vyšší o 6,7 %. Ve srovnání s předchozím čtvrtletím dosáhl mzdový růst (po sezónním očištění) 1,7 % a na podobné úrovni kolísá i po většinu loňského roku. Z meziročních temp je však patrné, že dynamika nominálních mezd mírně zvolňuje, neboť aktuální růst byl nejslabší od konce roku 2023.

Existují významné faktory působící ve směru vyššího růstu mezd, ale také ty s opačným efektem.

Ve směru růstu nominální mzdy stále působila relativně vysoká poptávka podniků po pracovní síle v řadě odvětví (zejména ve stavebnictví a službách) či zvýšený tlak zaměstnanců pramenící i z napjatých rodinných rozpočtů vlivem stále vysokého růstu cen některých položek spotřebního koše i jiných výdajů (splátky hypoték). Dynamičtější mzdový růst v řadě odvětví umožňovala i přetrvávající vysoká míra zisku podniků. V některých nízkovýdělkových odvětvích mohlo mít dílčí vliv zrychlené navyšování minimální mzdy⁸⁴. Mzdový růst

⁸³ U téměř tří čtvrtin volných pracovních míst postačovalo uchazečům pouze základní vzdělání. Naopak více než třetina všech registrovaných uchazečů o práci disponuje alespoň maturitním vzděláním.

⁸⁴ Minimální mzda byla loni stanovena novým mechanismem valorizace (počítá se s jejím postupným nárůstem až na cílovou úroveň 47 % průměrné mzdy, kterou by měla mít v roce 2029). Od ledna 2025 se tak tato mzda zvýšila o 10 % na 20 800 Kč. Na druhou stranu institut zaručených mezd byl zásadně zjednodušen a je nově využíván již pouze v platové sféře.

v ekonomice naopak stále tlumila sílící potřeba úspor v rozpočtové sféře i stále rostoucí počet zahraničních pracovníků ze „třetích zemí“. Ti nezřídka pracují na nízkokvalifikovaných pozicích⁸⁵ a jejich výdělky tudíž zpravidla nedosahují úrovně občanů ČR.

Kupní síla mezd se zvyšovala ve všech hlavních odvětvích. Reálná úroveň mzdy se ale stále nacházela pouze na úrovni z konce roku 2018.

Hlavně díky zkldnění růstu cenové hladiny v ekonomice pokračoval očekávaný růst reálné mzdy, jenž v 1. čtvrtletí 2025 činil meziročně 3,9 %, což bylo stejně jako na konci předchozího roku (ale méně než za celý rok 2024: kdy šlo o 4,7 %). Kupní síla zaměstnaneckých výdělků sice meziročně svižně rostla pátý kvartál v řadě, ale hlubší propady z let 2022 (–9,4 %) i 2023 (–3,2 %) zatím zdaleka nedohnala (současná průměrná mzda se reálně nacházela stále pouze na úrovni z konce roku 2018). Pozitivní je, že alespoň k minimálnímu navýšení reálné mzdy došlo v 1. čtvrtletí 2025 ve všech hlavních odvětvích ekonomiky.

Pokračoval dynamický mzdový růst v oblasti nemovitostí. V absolutním vyjádření si však nejlépe polepšili zaměstnanci v oblasti ICT.

Souhrnný růst průměrné mzdy zakrývá tradičně velmi různorodý vývoj na úrovni jednotlivých oborů, podniků či organizací. V 1. čtvrtletí 2025 rostly průměrné mzdy nejrychleji v malém odvětví činnosti v oblasti nemovitostí (+12,4 %) a navázaly na dvouciferný růst z loňského roku. Díky tomu se zde mzdová výše poprvé po dlouhé době dostala nad úroveň celé ekonomiky. Svižně rostly výdělky i v profesních, vědeckých a technických činnostech (+10,9 %), což je zároveň odvětví s poměrně vysokou mzdovou úrovní (61,6 tis. korun měsíčně). Mzdové tempo zde postupně zrychlovalo a bylo doprovázeno také nadprůměrným růstem zaměstnanosti. Pokračující zotavování příjezdového cestovního ruchu i navyšování hranice minimální mzdy se promítly do 9,2% růstu mezd v ubytování, stravování a pohostinství. Přestože se v tomto odvětví mzdy navyšovaly relativně svižně i loni, jejich současná úroveň dosahuje pouze 60 % hodnoty v národním hospodářství. V dlouhodobě rozvíjejícím se odvětví informačních a komunikačních činností se mzdy zvýšily o 8,8 % a potvrdily tak jeho výsadní postavení (výše výdělků zde převyšovala úroveň celé ekonomiky již skoro dvojnásobně). Mimo terciární sféru rostly mzdy dynamicky již pouze ve stavebnictví (+10,3 %), kde výdělky rostly nadprůměrně i po celý loňský rok. Jejich tempo odráželo zlepšenou ekonomickou situaci podniků a zároveň bylo i reakcí na problém s chronickým nedostatkem zejména kvalifikované pracovní síly.

Stavebnictví vykazalo svižný růst mezd druhý rok v řadě.

Ve většině významnějších odvětví průmyslu probíhal slabší mzdový růst současně s redukcí zaměstnaneckých míst.

Výrazně podprůměrný mzdový růst (okolo 3 %) byl zaznamenán ve dvou jinak dosti odlišných poměrně malých průmyslových odvětvích. Zatímco v prosperující energetice úzce souvisel s vysokou loňskou základnou (ovlivněnou výplatou mimořádných odměn), v dlouhodobě útlumové těžbě a dobývání odrážel stále obtížnější hospodářskou situaci podniků, jež se podepsala i na silném úbytku pracovních míst. Klesající zaměstnanost postihla i téměř všechny nosné obory zpracovatelského průmyslu a rovněž mzdový růst v nich patřil ke slabším (vyjma pozvolna se zotavující výroby stavebních materiálů). Podobně na tom bylo i odvětví zemědělství, lesnictví a rybářství, jež se tradičně vyznačuje nízkou mzdovou úrovní (průměrné výdělky zde letos nedosáhly ani třetí čtvrtiny výše národního hospodářství). Slabší mzdový růst se nevyhýbá ani některým významným odvětvím služeb. V obchodu se letos výdělky zvýšily jen o 5,8 %, a přestože podprůměrně rostly i v předchozích dvou letech, aktuální mzdová úroveň v tomto odvětví (44,7 tis. korun) významně nezaostává za výší celé ekonomiky. Nižší mzdová tempa jsou patrná i v některých odvětvích veřejných služeb (zejména ve zdravotní a sociální péči, veřejné správě, obraně a sociálním zabezpečení). Výjimkou jsou kulturní, zábavní a rekreační činnosti, kde sice mzdy letos vzrostly o rovných 10 % (i díky plošnému navýšení tarifů o 1400 korun v platové sféře), avšak výše výdělků se stále nacházela o více než desetinu pod úrovní celé ekonomiky. Odvětví s významnou rolí

Podprůměrný mzdový růst přetrvával v obchodu i v odvětvích s významnou rolí státu.

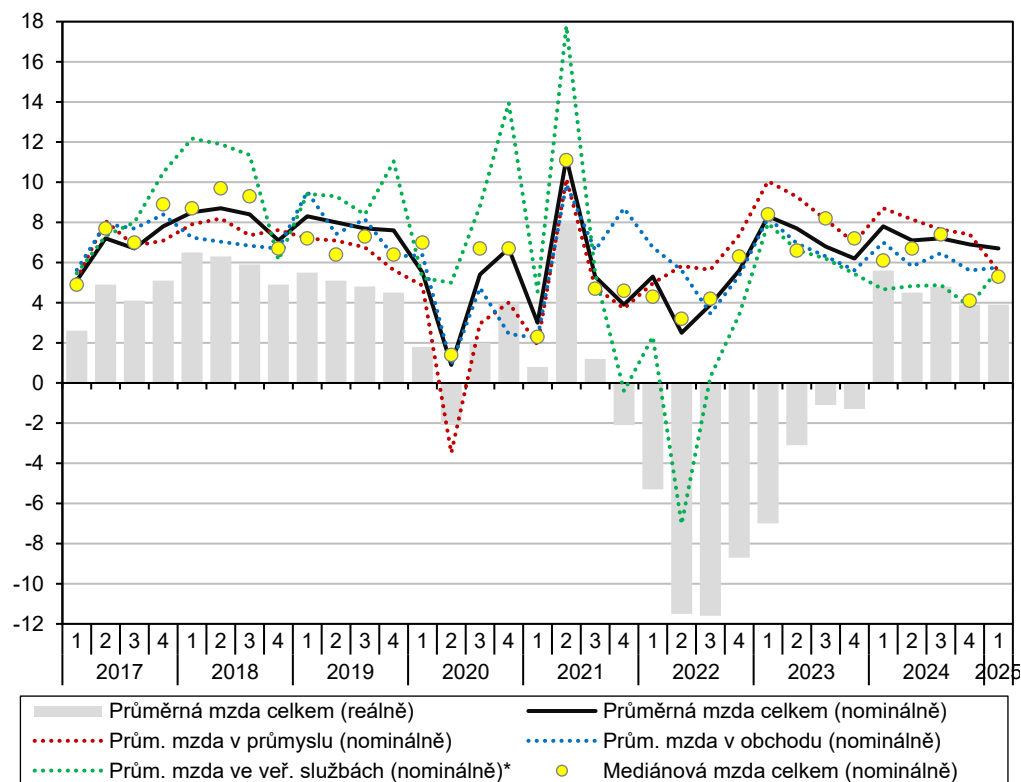
⁸⁵ Např. v roce 2023 působilo v Česku v nejkvalifikovanějších třídách zaměstnanosti (vedoucí a řídicí pracovníci, specialisté, techničtí a odborní pracovníci) pouze 13 % ze všech cizinců ze států mimo EU (resp. 9 % z Ukrajinců), 24 % ze všech cizinců ze zemí EU, ale 44 % z veškerých zaměstnanců s českým občanstvím.

státu⁸⁶ vykázala letos v úhrnu růst výdělků o 5,7 % a mzdové tempo zde za celou ekonomikou zaostává nepřetržitě od konce roku 2022.

Mzdový medián rostl letos pomaleji než průměrná mzda. Mzdová diferenciace se neprohlubovala.

Medián mezd (38 385 Kč) vzrostl proti stejnému období předchozího roku o 5,3 %, u mužů dosáhl 41 677 korun, u žen byl 35 226 korun (mzdový růst byl u obou pohlaví srovnatelný). Osmdesát procent zaměstnanců pobíralo mzdu mezi 21 136 korunami a 73 611 korunami. Mzdy v horním i spodním decilu rostly procentuálně podobným tempem, celkové mzdové difference se tak meziročně nezměnily.

Graf č. 15 Průměrná nominální i reálná mzda a mzdový medián (meziroční změna, v %)

*Zahrnuje odvětví s významnou rolí vládního sektoru: Veřejná správa a obrana, povinné sociální zabezpečení; Vzdělávání; Zdravotní a sociální péče; Kulturní, zábavní a rekreační činnosti. Zdroj: ČSÚ

⁸⁶ Ty zahrnují Veřejnou správu, obranu a sociální zabezpečení, Vzdělávání, Zdravotní a sociální péči a Kulturní, zábavní a rekreační činnosti.

7. Měnové podmínky

V 1. čtvrtletí 2025 došlo k jednomu snížení měnověpolitických sazeb.

V 1. čtvrtletí 2025 došlo k jednomu čtvrtbodovému snížení základních měnověpolitických sazeb. V únoru byla dvoutýdenní repo sazba snížena na 3,75 %⁸⁷, diskontní sazba na 2,75 % a lombardní na 4,75 %. Kurz koruny vůči euru v průběhu celého kvartálu velmi mírně posiloval. Průměr za celé 1. čtvrtletí dosáhl 25,08 CZK/EUR. Meziročně se kurz téměř nezměnil a mezičtvrtletně koruna vůči euru mírně posílila (o 17 haléřů, 0,66 %). Kurz vůči dolaru v průběhu čtvrtletí výrazně posílil, což se projevilo zejména na březnových cenách zahraničního obchodu. Na počátku roku kurz dosahoval úrovně okolo 24,50 CZK/USD a během ledna tuto hranici krátce překonal. Následně koruna postupně do začátku března posílila ke 24,00 CZK/USD. V prvním březnovém týdnu ale došlo k prudkému posílení kurzu ke 23,00 CZK/USD a v závěru března byla koruna na 23,08 CZK/USD. V průměru za celý kvartál kurz činil 23,84 CZK/USD. Meziročně to znamenalo oslabení o 75 haléřů (3,27 %) a mezičtvrtletně byl průměr kurzu koruny vůči dolaru slabší o 20 haléřů (0,86 %).

Klesaly také mezibankovní úrokové sazby.

Pokles mezibankovních úrokových sazeb byl v 1. čtvrtletí rovnoměrný napříč splatnostmi. Tříměsíční PRIBOR klesl o 0,19 p. b.⁸⁸ na 3,72 %, šestiměsíční o 0,18 p. b. na 3,61 % a roční o 0,16 p. b. na 3,53 % ke konci března. V případě výnosů vládních dluhopisů klesalo průměrné úročení u dluhopisů s nejkratší splatností do dvou let (-0,20 p. b. na 3,44 % ke konci března). Dluhopisy se splatností mezi 5 a 10 lety byly ke konci čtvrtletí úročeny v průměru 3,79 % (+0,06 p. b.) a ty s dlouhodobou splatností 4,26 % (+0,13 p. b.).

Meziročně klesl objem termínovaných vkladů.

V 1. čtvrtletí pokračoval pokles úrokových sazeb na vkladech. Běžné účty domácností byly ke konci března v průměru úročeny 0,12 % (-0,03 p. b.). Výrazněji se snižovala průměrná úroková sazba vkladů s dohodnutou splatností (-0,19 p. b.), která ke konci března činila 3,01 %. Nefinanční podniky měly u běžných účtů mírně vyšší úrokové sazby než domácnosti (0,61 %). I pro ně se ale snižovalo úročení vkladů s dohodnutou splatností (-0,18 p. b. na 3,10 %). Celkové meziroční tempo růstu objemu vkladů v 1. čtvrtletí výrazně zpomalilo na 4,1 % (přírůstek 296,5 mld. korun). Důvodem byl především meziroční odliv prostředků z termínovaných vkladů (-129,0 mld. korun, -4,5 %). U netermínovaných vkladů se silné tempo růstu drželo (9,9 %, +425,5 mld.). Na celkovém meziročním nárůstu objemu vkladů se z naprosté většiny podílely domácnosti⁸⁹ (+214,4 mld. korun). Výrazně mírnější nárůsty vkladů byly zaznamenány u nefinančních podniků (+31,2 mld. korun), finančních institucí (+26,1 mld.) a vládních institucí (+21,2 mld.). Mírně klesly vklady nerezidentů v Česku (-3,7 mld. korun).

Úrokové sazby spotřebitelských úvěrů klesly.

Začátek roku 2025 přinesl výraznější pokles úrokových sazeb spotřebitelských úvěrů pro domácnosti ve srovnání s předcházejícími kvartály. Průměrné úročení u nich kleslo o 0,47 p. b. na 8,16 % ke konci března, což bylo nejméně od konce roku 2021. Naopak se téměř nezměnilo průměrné úročení úvěrů na bydlení (+0,03 p. b., 4,74 % ke konci března). V protichůdném směru se totiž vyvíjely úrokové sazby u úvěrů s fixací 1 rok a méně (-0,24 p. b. na 4,91 %) a těch s fixací mezi 5 a 10 lety (+0,92 % na 4,15 %). Objem poskytnutých spotřebních úvěrů si v 1. čtvrtletí 2025 držel vysoké meziroční tempo růstu (9,7 %). Meziroční přírůstek úvěrů na bydlení ke konci března dosahoval 6,0 %, což byl nejvyšší růst za více než dva roky. Toto zrychlení ovlivňovaly především hypoteční úvěry. Tempo růstu úvěrů ze stavebního spoření nadále zvolňovalo, desáté čtvrtletí v řadě ale zůstalo dvouciferné. Pokračující oživení hypotečního trhu bylo patrné na vývoji objemu nových hypotečních smluv. Celkově byly v 1. čtvrtletí uzavřeny smlouvy za 139,8 mld. korun (meziročně +57,9 mld.). Z toho čisté nové úvěry včetně

⁸⁷ Zdrojem údajů v této kapitole je databáze ARAD České národní banky. Hodnoty směnných kurzů jsou rovněž převzaty od ČNB.

⁸⁸ Není-li uvedeno jinak, je změnou úrokových sazeb myšlen rozdíl mezi hodnotou ke dni 31. 3. 2025 a 31. 12. 2024.

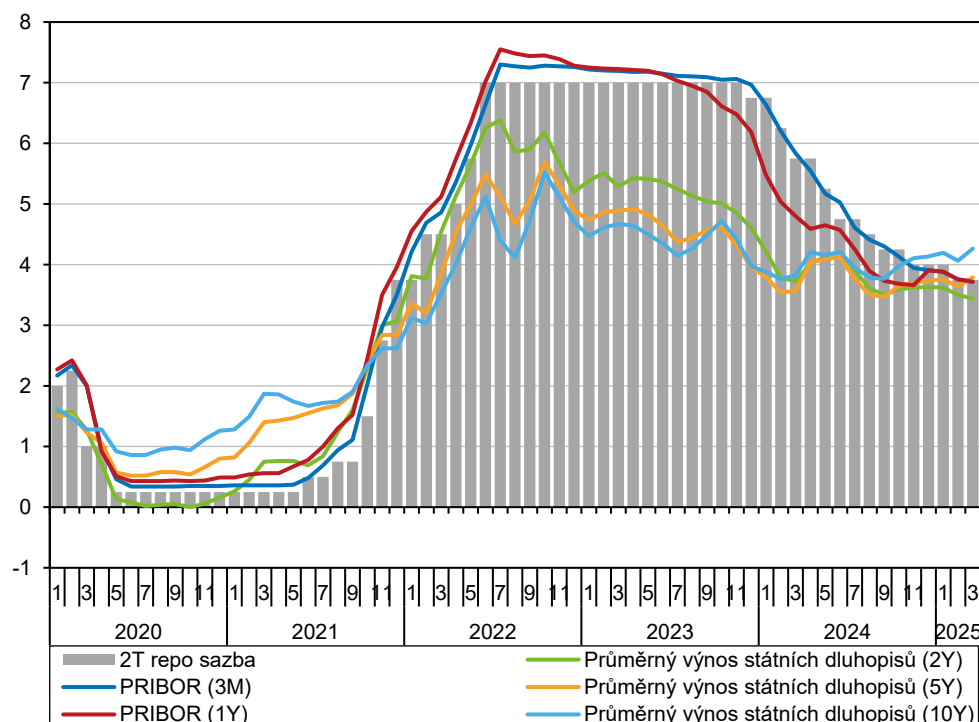
⁸⁹ Obyvatelstvo včetně živnostníků.

navýšení⁹⁰ tvořily 65,3 mld. korun (+30,3 mld.). Ostatní nová ujednání dosáhla v 1. čtvrtletí 64,9 mld. korun (+23,8 mld.). Nově refinancované úvěry představovaly 9,5 mld. korun (+3,8 mld.) z nových smluv. Celkové zadlužení domácností ke konci března dosahovalo 2 485,7 mld. korun a meziročně bylo vyšší o 6,3 %.

Mírně se snížil podíl úvěrů nefinančních podniků v cizí měně.

Nefinanční podniky si v 1. čtvrtletí celkově v průměru půjčovaly levněji (5,54 % ke konci března, -0,21 p. b.). Stály za tím úvěry nad 30 mil. korun, u nichž se průměrné úročení snížilo o 0,25 p. b. na 5,52 %, a dále úvěry mezi 7,5 a 30 mil. (-0,18 p. b. na 5,35 %). U kategorie úvěrů pod 7,5 mil. korun se průměrná úroková sazba naopak zvýšila o 0,13 p. b. na 6,0 %. Celkový objem úvěrů a pohledávek nefinančních podniků byl ke konci března meziročně vyšší o 4,0 %. Značně výraznější byl přitom růst objemu úvěrů v korunách (6,1 %, hlavně krátkodobé úvěry vzrostly o 14,6 %) než těch v cizí měně (2,0 %, pokles u krátkodobých úvěrů o 5,1 %). Podíl úvěrů v cizí měně na celkovém objemu poskytnutých úvěrů tak mírně klesl na 51,4 %. Objem poskytnutých úvěrů meziročně rostl nejvíce v profesních, vědeckých, technických a administrativních činnostech (24,3 %), ubytování, stravování a pohostinství (19,4 %), ve veřejné správě a obraně, povinném soc. zabezpečení, vzdělávání, zdravotnictví a soc. péči (16,1 %) a ve stavebnictví (10,6 %). U řady odvětví objem úvěrů klesl. Kromě pokračujícího útlumu v těžbě a dobývání (-25,7 %) to bylo v informačních a komunikačních činnostech (-10,9 %), v kulturních, zábavních, rekreačních a ostatních činnostech a činnostech exterritoriálních organizací a orgánů (-9,4 %), ve výrobě a rozvodu elektřiny, plynu, tepla, vzduchu, vody a odpadní vody (-9,1 %), ve velkoobchodě, maloobchodě a opravách a údržbě motorových vozidel (-3,8 %), ve zpracovatelském průmyslu (-1,2 %), peněžnictví a pojišťovnictví (-0,5 %) a v dopravě a skladování (-0,2 %).

Graf č. 16 Tržní úrokové sazby (v %)

Zdroj: ARAD, ČNB

⁹⁰ V nových smlouvách jsou zahrnuty i refinancované úvěry a ostatní ujednání. Refinancované úvěry zahrnují stávající smlouvy sjednané nově u jiné banky, zatímco ostatní nová ujednání jsou stávající smlouvy sjednané s novými podmínkami u stejné banky.

8. Státní rozpočet

Schodek SR se v 1. čtvrtletí meziročně mírně snížil. Významné deficity nicméně tížily rozpočet šestým rokem v řadě.

Hospodaření státního rozpočtu (SR)⁹¹ skončilo v 1. čtvrtletí 2025 se schodkem 91,2 mld. korun. Významný deficit tak přetrvával již šestým rokem v řadě. Meziročně se ovšem snížil, aktuálně o 13,8 mld. (byť zdaleka ne tak razantně jako na počátku roku 2024, kdy činil pokles 61,2 mld.), tento trend redukce schodku koresponduje se schváleným SR⁹². Za mírným meziročním zlepšením schodku stálo relativně solidní tempo růstu celkových příjmů SR, ve kterém se postupně projevuje dopad oživení výkonu ekonomiky. Růst výdajů SR byl navíc tlumen odezníváním potřeby mimořádných výdajů domácnostem i firmám zasaženým dopady vysoké inflace. Na příjmovou i výdajovou stranu rozpočtu působí také dopady konsolidačního ozdravného balíčku schváleného v roce 2023, byť se jejich efekt v plné míře patrně projeví až později v průběhu letošního roku⁹³. Zřetelný dopad má zde již změna rozpočtového určení daní (RUD), jež od ledna 2025 opět zvyšuje podíl na výnosu některých váhově významných daní ve prospěch SR.

Celkové příjmy se meziročně zvýšily zejména vlivem vyššího výběru nepřímých daní.

Celkové příjmy SR za celý loňský rok v souladu s rozpočtovým očekáváním v 1. čtvrtletí meziročně vzrostly (+6,1 %, resp. 27,4 mld. korun). Více než z poloviny k tomu přispělo vyšší daňové inkaso, podpořené především růstem výběru nepřímých daní (alespoň mírně ovšem vzrostl výběr všech významnějších daňových položek, vyjma mimořádných sektorových daní uvalených v souvislosti s energetickou krizí). Významný vliv měl i stabilně se zvyšující výběr pojistného na sociální zabezpečení vč. aktivní politiky zaměstnanosti (+13,3 mld. korun, +7,5 %), jenž odráží dobrou kondici na trhu práce vyznačující se vysokou zaměstnaností i svižně rostoucími průměrnými výdělků v podnikové sféře. Z ostatních položek měl největší vliv vyšší výnos zdanění hazardu (+2,2 mld., +86 %), v němž se projevilo zvýšení sazeb daně i změna RUD u některých typů her.

Meziroční růst celostátního daňového inkasa letos ve srovnání s počátkem loňského roku zvolnil, a to kvůli slabšímu výběru korporátní daně, včetně mimořádných daní.

Celostátní daňové inkaso bez pojistného (zohledňující příjmy na úrovni všech veřejných rozpočtů) se letos v 1. čtvrtletí meziročně zvýšilo o 5,3 %, ve stejném období v předchozích třech letech přitom rostlo dvouciferními tempy. Jestliže na počátku 2022 táhla růst tohoto inkasa prostřednictvím oživené spotřeby domácností hlavně DPH a následující dva roky pak zejména vysoký výběr korporátní daně spolu s mimořádnými firemními daněmi, letos žádná příjmová položka zatím nedominovala (nejvíce se projevila vyšší výběr DPH – příspěvek +2,3 p. b.). Naopak negativní dopad měly mimořádné dočasně zavedené firemní daně⁹⁴ (-1,2 p. b.). Celostátní daňové inkaso (bez pojistného a mimořádných daní) se zvýšilo o 6,8 %, což bylo slabší tempo než na počátku loňského roku (10,1 %), současně však vyšší než v úhrnu za celý rok 2024 (4,2 %).

Dynamiku inkasa DPH podporovala zotavující se spotřeba domácností, opačně působily nově zavedené rozsáhlé změny a přesuny v daňových sazbách.

Na váhově dominantní daní – DPH – získal SR loni meziročně o 7,1 % více (+6,1 mld. korun) a tempo za celoročním rozpočtovým plánem mírně zaostávalo. Na úrovni všech veřejných rozpočtů dosáhl růst inkasa 5,5 % – nepatrně méně než ve stejném období loni, ale oproti tempu za celý rok 2024 jde takřka o dvojnásobek. V inkasu se při zklidnění cenového vývoje odráží vliv pozvolna se zotavující spotřeby domácností⁹⁵. Vedle toho se projevují i dopady úpravy sazeb daně⁹⁶, k nimž došlo vlivem účinnosti tzv. konsolidačního balíčku⁹⁷.

⁹¹ Pokud není uvedeno jinak, vycházejí všechny údaje týkající se státního rozpočtu z dat Ministerstva financí (MF) ČR o pokladním plnění.

⁹² Zákon o státním rozpočtu na rok 2025 (vycházející z makroekonomické predikce MF ze srpna 2024 a schválený na počátku prosince 2024) počítá letos s celoročním schodkem 241 mld. korun, což je o 30 mld. nižší deficit než skutečně dosažený v roce 2024.

⁹³ Zejména v souvislosti s ročním zúčtováním daně z příjmů fyzických i právnických osob.

⁹⁴ Tyto daně jsou od roku 2024 reprezentovány již pouze daní z neočekávaných zisků. Ta se týká energetických, petrochemických a těžebních firem (v oblasti fosilních paliv) a zahrnuje rovněž velké banky. Funguje jako 60% daňová přírážka aplikovaná na nadměrný zisk těchto firem stanovený jako rozdíl mezi základem daně v letech 2023 až 2025 a průměrem základů daně navýšeným o 20 procent za období let 2018 až 2021. Drtivá většina inkasa této daně ovšem plynula do SR z odvětví energetiky.

⁹⁵ Reálné výdaje na konečnou spotřebu domácností v Česku se za celý loňský rok zvýšily o 2,0 %, ještě svižněji posílily výdaje na spotřebu vládních institucí (+3,3 %). Dle prvního odhadu HDP pokračoval meziroční růst spotřeby domácností i vládního sektoru také v 1. čtvrtletí 2025.

⁹⁶ To se týká sjednocení dvou snížených sazeb (10 % a 15 %) do jedné ve výši 12 % (vyjma knih, jež jsou nově zcela osvobozeny od DPH). Řada zboží a služeb nově podléhá nižšímu zdanění (např. základní potraviny, léky, zdravotnické výrobky, stavební práce). Negativní rozpočtový dopad je tlumen hlavně přesunem některých položek bez prokazatelného sociálního či zdravotního významu do základní 21% sazby daně (pivo, nealkoholické nápoje, služby autorů a umělců, kadeřnické služby, palivové dřevo, komunální odpad, úklidové práce).

⁹⁷ Ten se v hotovostním plnění SR poprvé promítl v únoru 2024 a má tak nyní vliv nejen na absolutní výši inkasa DPH, ale i na jeho meziroční tempo.

Svížný růst inkasa spotřební daně odrážel hlavně změny zdanění tabákových a souvisejících výrobků. Mírný růst inkasa daně z minerálních olejů souvisel s rozvojem silniční nákladní dopravy a s vyšší poptávkou díky nízkým cenám PHM.

Výběr spotřební daně (vč. energetické daně) se letos v 1. čtvrtletí meziročně zvýšil o 11,1 % (+4,0 mld. korun). Tento růst měl plošný charakter a u všech klíčových položek daně současně zatím překonával rozpočtová očekávání (v posledních letech tomu bylo spíše opačně). K nárůstu inkasa přispělo zejména vyšší inkaso z tabákových a souvisejících výrobků (+2,9 mld. korun), jež meziročně posílilo o čtvrtinu, převážně v důsledku změn legislativy⁹⁸. Zčásti jde o očekávaný efekt předzásobení v důsledku dalšího navýšení daňové sazby (klasické tabákové výrobky) i rozšíření okruhu zdaněných produktů (od roku 2024 náplně do e-cigaret, nikotinové sáčky, od roku 2025 další alternativy). Spotřeba alternativních tabákových výrobků přitom roste i díky vyšší společenské toleranci a také stále relativně nižší úrovni zdanění. Díky efektu předzásobení vzrostl i výběr daně z lihu (+11 %), vyšší inkaso pramenilo také z dalších objemově spíše okrajových položek daně – šumivého vína a meziproductů (+7 %) a piva (+1 %). Relativně málo významné pro SR jsou také energetické daně. Jejich inkaso se meziročně zvýšilo o šestinu, hlavně díky zemnímu plynu, u nějž se projevila vyšší spotřeba v topné sezóně 2024/2025 vlivem relativně chladnějšího počasí a také kvůli ústupu domácností od úsporných opatření. Výběr rozpočtově tradičně nejvýznamnější spotřební daně – z minerálních olejů – rostl mírněji (+3,3 %). Projevila se vyšší poptávka po těchto produktech díky rozvoji silniční nákladní dopravy i příznivému vývoji maloobchodních cen PHM⁹⁹.

Výběr daně z příjmu právnických osob rostl na počátku roku jen mírně a za rozpočtovým očekáváním zatím zaostával.

Na korporátní dani získal SR zatím letos meziročně o 3,9 % více (+1,6 mld. korun), tempo výběru zatím zcela nenaplnuje rozpočtové očekávání. V inkasu se zatím příliš neprojevuje mírné hospodářské oživení z loňského roku ani dopady dříve schváleného konsolidačního balíčku (zejména plošné zvýšení sazby daně z 19 % na 21 %). Podobně jako loni výběr daně negativně ovlivňují osvobození výnosů ze státních dluhopisů či prodloužení účinnosti mimořádných odpisů. Vedle běžné korporátní daně získal zatím letos SR 9,0 mld. na daně z neočekávaných zisků, meziročně skoro o třetinu méně. Vzhledem k vývoji tržních cen energií v roce 2024 je pokles výběru této daně rozpočtově očekávaný.

K pokračujícímu svižnému růstu inkasa daně z příjmů od fyzických osob loni přispěli zaměstnanci i podnikatelé. Projevil se efekt oživení růstu ekonomiky i některé dopady konsolidačního balíčku.

Svížný meziroční růst inkasa daně z příjmů fyzických osob (DPFO) pokračoval letos na počátku roku potřetí v řadě. Do SR plynulo z této daně meziročně o 11,8 % (+4,8 mld. korun) více a tempo výběru zatím mírně překonalo rozpočtový plán. Stejně jako u korporátní daně je výnos do SR navýšen změnou RUD. Na DPFO odvedené plátcí (zaměstnavateli) tak získal SR o 12,9 % více. V tempu se příznivě promítala přetrvávající dobrá kondice trhu práce (vyšší zaměstnanost i svižný nominální růst průměrné mzdy v podnikové sféře) a zčásti ještě i legislativní změny z roku 2024 (především snížení pásma pro druhou zvýšenou sazbu této daně, v menší míře i úprava zdanění vybraných nepeněžních benefitů¹⁰⁰). Relativně dynamicky rostl také výběr DPFO placené poplatníky (hlavně ze samostatné výdělečné činnosti), meziročně o 22 % (+1,1 mld. korun). Příznivý vliv zde měl růst počtu drobných podnikatelů. Dopady konsolidačního balíčku (snížení hranice příjmů pro druhou, vyšší daňovou sazbu, zrušení či omezení některých daňových slev) se ve větší míře letos projevily až v dubnovém inkasu¹⁰¹. Inkaso DPFO vybírané srážkou se letos v 1. čtvrtletí meziročně snížilo o 1,1 %. S očekávaným poklesem úrokových sazeb na vkladech skončilo pro SR předchozí tříleté období dynamického růstu příjmů z této daně. Efekt poklesu sazeb je částečně tlumen relativně vysokou mírou úspor domácností. Aktuální pokles inkasa souvisí i s nižším počtem osob pracujících na dohody (DPP, DPČ)¹⁰².

Svížný růst inkasa DPFO vybírané srážkou se zastavil.

⁹⁸ Dle odhadu MF by mělo zvýšení zdanění tabákových a souvisejících výrobků přivést za celý letošní rok do SR navíc 3,7 mld. korun.

⁹⁹ Dle údajů ČSÚ vzrostla od ledna do února 2025 spotřeba váhové nejvýznamnější položky – motorové nafty – meziročně o 2,4 %, motorového benzínu o 0,4 %. Letos v březnu dosahovala v Česku průměrná spotřebitelská cena benzínu Natural 95 hodnoty 35,25 korun/litr (nejméně od září 2021) a motorové nafty 34,83 korun/litr (nejméně od listopadu 2024). K vyšší tuzemské spotřebě tak mohly přispět i přeshraniční nákupy, popř. silnější tranzitní doprava.

¹⁰⁰ Tyto změny začaly ovlivňovat výši inkasa daně poprvé v únoru 2024. Vliv dalších legislativních úprav (zrušení či omezení některých daňových slev) se poprvé projevil až při ročním zúčtování daně (v dubnu 2025). Za první čtyři měsíce letošního roku vzrostl výběr DPFO od plátců do SR meziročně již o 13,5 %.

¹⁰¹ Výběr této daně za období leden až duben 2025 (zahrnují i roční vyrovnání daně) byl meziročně vyšší o 2,1 mld. korun.

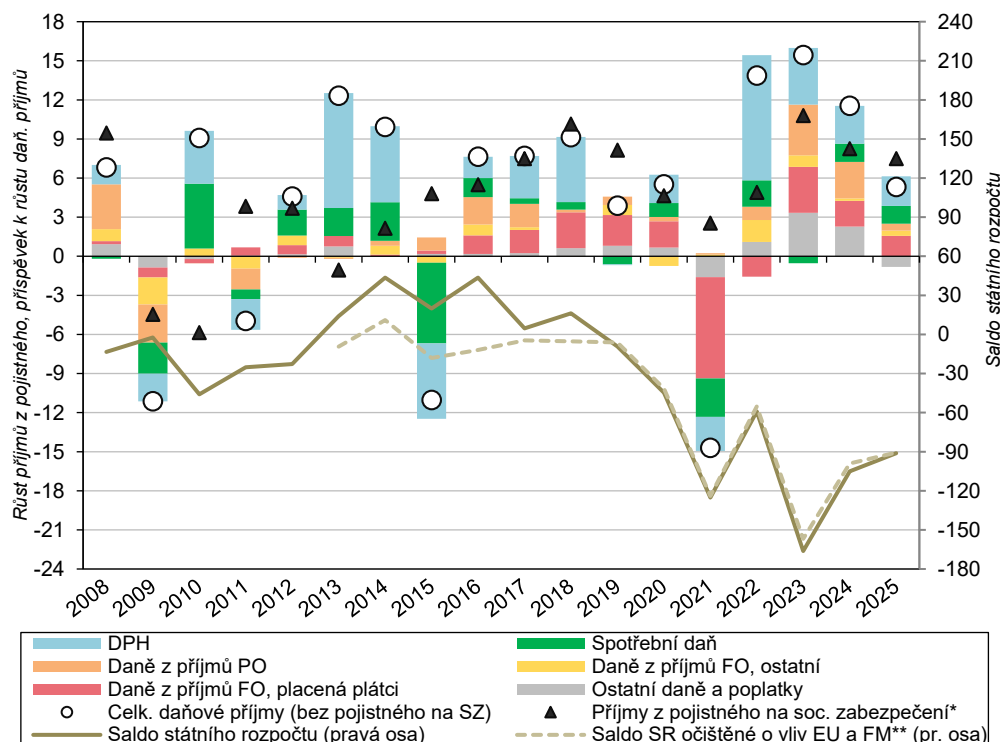
¹⁰² Dle experimentální statistiky ČSÚ klesl za loňský rok počet osob pracujících na dohody o 4 % a finanční odměny plynoucí z těchto dohod o 7 %.

Příjmy plynoucí z rozpočtu EU vlivem pomalejšího náběhu plateb v novém programovém období mírně klesly.

Nedaňové a kapitálové příjmy a přijaté transfery dosáhly letos v 1. čtvrtletí 45,6 mld. korun (na veškerých příjmech SR se podílely necelou desetinou¹⁰³). V souladu s očekáváním rozpočtu se meziročně nepatrně snížily (o 1,4 %). To souvisí především s nižšími příjmy rozpočtu EU, vč. finančních mechanismů (–1,2 mld. korun). V nich se plně projevuje dopad ukončení staršího finančního rámce EU 2014–2020¹⁰⁴ i fakt, že příjmy plynoucí ze současného víceletého rámce (2021–2027) vlivem jeho pomalejšího rozjezdu zatím vzrostly jen mírně (podobně jako příjmy na společnou zemědělskou politiku¹⁰⁵).

Graf č. 18 Příspěvek dílčích příjmů k meziročnímu růstu souhrnného celostátního inkasa daňových příjmů (v p. b.), meziroční růst příjmů pojistného na sociální zabezpečení (%) a saldo státního rozpočtu (v mld. korun) v rámci 1. čtvrtletí

*Zahrnují i příspěvky na státní politiku zaměstnanosti.

**Saldo očištěné o prostředky na programy/projekty z rozpočtu EU a finančních mechanismů, které byly předfinancovány ze SR a následně jsou propláceny z rozpočtu EU a FM. Celoroční údaje jsou k dispozici počínaje rokem 2013.

FO = fyzické osoby, PO = právnické osoby. Ostatní daně z příjmů FO zahrnují daně placené poplatníky (zejména z drobného podnikání) a dále daně vybírané srážkou (např. bankovní vklady, pracovní dohody).

Ostatní daně a poplatky obsahují zejména daň z nemovitých věcí, daň z hazardních her, dálniční poplatek, mýtné a od roku 2023 nově rovněž odvod z nadměrných příjmů a neočekávaných zisků.

Zdroj: MF ČR

Za mírným růstem výdajů stály zatím letos pouze běžné výdaje.

Růst celkových výdajů SR činil letos v 1. čtvrtletí 2,4 % a toto tempo tak bylo zatím mírně nižší než celoroční rozpočtové očekávání. Ve srovnání s počátkem i celým loňským rokem však bylo tempo výdajů vyšší, což je dáno tím, že se v roce 2024 výrazně projevoval útlum podpory domácností i firem zasažených dříve vysokými cenami energií. Rovněž již loni došlo ke stabilizaci růstu spotřebitelských cen, což se brzy promítlo i v nižším tlaku na valorizaci širokého spektra sociálních dávek. Za meziročním růstem celkových výdajů stály letos pouze běžné výdaje (+15,2 mld. korun).

Růst běžných transferů územních rozpočtů byl tažen vyššími výdaji na platy pracovníků

Ve směru růstu celkových výdajů SR působily v 1. čtvrtletí nejvíce běžné transfery územním rozpočtům, které dosáhly 94,6 mld. korun (více než šestinou všech běžných výdajů) a meziročně posílily o 8,2 mld. (+9,5 %). Relativně vysoké procentní tempo výdajů je zčásti dáno jejich předfinancováním. Vyšší výdaje odráží zejména posílení prostředků na

¹⁰³ Aktuálně nízkou váhu těchto příjmů lze vysvětlit tím, že plánované převody výnosů z dividend a dalších majetkových účastí státu se uskuteční až ve druhé polovině letošního roku.

¹⁰⁴ V 1. čtvrtletí loňského roku ještě získal SR od EU z tohoto programového období dodatečné příjmy (na krytí již SR dříve předfinancovaných výdajů) ve výši 6,9 mld. korun.

¹⁰⁵ Ty zatím letos dosáhly 14,5 mld. korun, meziročně o 2,5 mld. více. Skoro 90 % z této části představovaly přímé platby zemědělcům.

regionálního školství a na evropské projekty.	regionální školství, primárně na zvýšení platů pracovníků ¹⁰⁶ , dále na spolufinancování nevýzkumných projektů podporovaných EU, další evropské projekty (podpora územního rozvoje v rámci IROP ¹⁰⁷) a v neposlední řadě na sociální služby. Naopak k poklesu financování došlo v oblasti voleb a také v integraci uprchlíků z Ukrajiny (kompenzační příspěvek na ubytování, ukrajinští asistenti pedagogů).
Výdaje na obsluhu státního dluhu meziročně výrazně vzrostly.	Letos významně vzrostly i čisté výdaje na obsluhu státního dluhu (zejména úroky), které v 1. čtvrtletí činily 16,4 mld. korun a meziročně posílily o 45 % ¹⁰⁸ . Výše státního dluhu dosáhla na konci března 3 410 mld. korun a meziročně se zvyšovala již 23 kvartálů v řadě. Nicméně aktuální růst (+5,9 %) byl v rámci 1. čtvrtletí nejnižší za posledních pět let. Od počátku letošního roku dluh narostl o 1,3 % a také toto tempo bylo v kontextu vývoje v současné dekádě podprůměrné. Objem celkových výpůjčních operací státu ¹⁰⁹ byl sice letos vyšší než za 1. čtvrtletí 2024, současně však narostl i objem splátek. Během letošního roku se zatím zvýšila jen vnitřní zadluženost (+48 mld. korun), a to převážně vlivem krátkodobých dluhových nástrojů (primárně státních pokladničních poukázek), neboť stav středně- a dlouhodobých dluhopisů se během 1. kvartálu významně nezměnil. Korunová hodnota vnějšího státního dluhu totiž velmi mírně klesla (–1,3 %, na 179,7 mld. korun). Při absenci výpůjčních operací se zde podobným dílem projevily menší splátky úvěrů (od Evropské investiční banky) i dopad kurzových vlivů (apreciace koruny vůči euru i dolaru).
Růst nominální výše státního dluhu zvolnil. Od počátku roku se navýšila pouze vnitřní zadluženost.	
Posílily dotace veřejným institucím na oblast sportu i na vědu a výzkum.	Běžné transfery neziskovým a podobným organizacím převýšily letos úroveň 1. čtvrtletí 2024 o dvě třetiny (+4,5 mld. korun), hlavně vlivem vyšší podpory sportovních reprezentací a významných sportovních akcí i dalších výdajů v oblasti sportu. Posílily zde i výdaje na sociální péči a pomoc rodinám i na evropské projekty v oblasti zaměstnanosti. O desetinu meziročně více vydal SR v oblasti běžných výdajů příspěvkovým a podobným organizacím (+3,6 mld. korun). To souvisí s posílením výdajů na činnost veřejných vysokých škol a na vědu a výzkum v dalších veřejných institucích.
Výdaje na důchody klesly poprvé za posledních jedenáct let. Projevil se vliv mírné valorizace i dalšího zpřísnění podmínek pro přiznání předčasných penzí.	Výdaje na sociální dávky, tvořící dlouhodobě okolo 40 % celkových výdajů SR, se v 1. čtvrtletí v souladu s rozpočtovým očekáváním meziročně zvýšily jen velmi mírně (+1,4 mld. korun, +0,6 %). Více než tři čtvrtiny těchto výdajů připadají dlouhodobě na dávky důchodového pojištění. Na důchody vydal SR letos meziročně o 1,1 % méně. Po roce 2020 nastal v rámci 1. čtvrtletí dosud pokles těchto výdajů jen letech 2013 a 2014. Zklidnění vývoje spotřebitelských cen se aktuálně odrazilo v relativně nevýznamné valorizaci důchodů ¹¹⁰ , počet jejich příjemců se navíc mírně snížil (celkově o 0,3 %, z toho starobních důchodů o 0,6 %), což souviselo se zpřísněnými pravidly pro odchod do předčasného důchodu ¹¹¹ . Těch meziročně přibýlo o 2,1 % (nejméně za posledních tři a půl roku) a ve srovnání s prosincem 2024 byl počet předčasných penzí letos v březnu dokonce o 0,1 % nižší (šlo o první pokles v dostupné řadě po roce 2000) ¹¹² . Přestože meziroční růst zvolnil
Deficit systému důchodového pojištění meziročně klesl o polovinu.	

¹⁰⁶ Výdaje na platy učitelů vzrostly od 1. 1. 2025 o 7 %, u ostatních pedagogických (vychovatelé, asistenti pedagoga) a nepedagogických pracovníků vzrostly o 5 %. Zvýšení platových tarifů o 1 400 Kč se dotklo jen nepedagogických pracovníků. Meziroční růst výdajů zohledňuje i pokračující růst počtu dětí, žáků a studentů v regionálním školství a větší míry využití dělení hodin v rámci zvyšování kvality výuky.

¹⁰⁷ Jde o Integrovaný regionální operační program.

¹⁰⁸ Schválený SR počítá na celý letošní rok s růstem těchto výdajů o 11,5 % a jejich výše by poprvé v historii měla dosáhnout 100 mld. korun.

¹⁰⁹ Emisní činnost státu, a to zejména za účelem financování splátek státního dluhu a průběžného krytí aktuálního schodku státního rozpočtu, probíhala ve standardním režimu a dosáhla letos za 1. čtvrtletí 198 mld. korun (o polovinu více než o rok dříve). Rozhodující část výpůjček tvořily emise korunových střednědobých a dlouhodobých státních dluhopisů prodaných na domácím trhu, které činily 109,2 mld. korun (při průměrné zbytkové době do splatnosti 9,1 roku a průměrném ročním výnosu fixně úročených dluhopisů 4,0 %). Letos i na počátku předchozího roku měly výpůjční operace státu dopad pouze na oblast vnitřního dluhu.

¹¹⁰ Základní výše výměry důchodu se zvýšila na 4 660 Kč (+260 korun); procentní výměra se zvýšila o 0,6 % a důchodcům, kteří dosáhnou v lednu 2025 věku 85 let, bude procentní výměra navýšena ještě o 1 000 korun. Průměrný měsíční starobní důchod se tak v lednu zvýšil o 358 korun (+1,7 %). Průměrný měsíční starobní důchod (bez souběhu s ostatními důchody) byl v březnu 2025 meziročně vyšší o 2,1 %, když dosáhl u mužů 22,3 tis. korun, u žen 19,9 tis. korun.

¹¹¹ Od října 2024 se potřebná doba pojištění zvýšila z 35 na 40 let. Již dříve došlo k dalším zpřísněním: maximální doba předčasnosti se zkrátila z 5 let na 3 roky, zrušila se valorizace procentní výměry předčasného důchodu až do doby dosažení důchodového věku a výrazně vzrostlo krácení výše důchodu pro předčasnost.

¹¹² I přes aktuální vývoj je celkový počet osob pobírajících předčasný, resp. trvale krácený starobní důchod vysoký. Letos v březnu šlo o 762 tis., tj. 32,4 % všech osob se starobním důchodem a v některých regionech se pohybuje až okolo 40 % (kraje: Vysočina, Pardubický, Olomoucký, Moravskoslezský).

výběr pojistného na důchody v 1. čtvrtletí 2025 podruhé v řadě (na +5,6 %), deficit systému důchodového pojištění¹¹³ se snížil o celou polovinu (na –11,7 mld. korun) a byl tak nejnižší za poslední tři roky.

Růst výdajů na nedůchodové sociální dávky zrychlil především vlivem svislého růstu příspěvků na péči.

Růst výdajů na ostatní (nedůchodové) sociální dávky ve srovnání s tempem z počátku loňského roku letos zrychlil (na +6,9 %), SR tak na tuto oblast vydal meziročně o 3,3 mld. korun více. Ačkoli k růstu výdajů došlo téměř u všech důležitých druhů dávek, klíčovou roli mělo navýšení objemově významných příspěvků na péči pro dlouhodobě nemocné (+2,2 mld. korun, +24 %)¹¹⁴. Řádově menší vliv měly dávky pomoci v hmotné nouzi (+0,6 mld. korun, +17,5 %) tažené vyššími výplatami humanitárních dávek ukrajinským uprchlíkům¹¹⁵. Rychleji než předpokládá SR schválený na letošní rok, vzrostly v 1. čtvrtletí také výdaje na podpory nezaměstnaným (+13,5 %, +0,5 mld. korun). Podíl nezaměstnaných na populaci v produktivním věku sice proti březnu 2024 mírně vzrostl, avšak počet lidí s nárokem na podporu se téměř nezměnil a těsně přesáhl 90 tis. Na dávky nemocenského pojištění, jež jsou z pohledu počtu příjemců jedním z nejvýznamnějších druhů dávek, letos směřovalo 13,2 mld. korun, meziročně o 3,5 % více. K růstu přispěly dávky nemocenské a ošetřovné, naopak objem peněžité pomoci v mateřství se vlivem klesající porodnosti snižoval čtvrtým rokem v řadě. Výdaje na státní sociální podporu (vč. dávek pěstounské péče), tvořící po důchodech objemově nejvýznamnější položku sociálních dávek, meziročně posílily o 1,4 %, převážně vlivem rostoucích příspěvků na bydlení (+11 %, +0,6 mld. korun). Vlivem navýšení částek normativních nákladů na bydlení počet příjemců této dávky dále mírně rostl (v březnu až na 300 tis., skoro dvakrát více než na počátku roku 2022). Výdaje jiné příjmové testované dávky – přídavky na děti – se naopak snížily (–6 %). Podobně klesl i objem rodičovských příspěvků, kde jde však o dlouhodobější trend úzce související s nepříznivým demografickým vývojem.

Pouze na menšinu dávek vydal SR meziročně méně. Šlo hlavně o přídavky na děti, rodičovské příspěvky, porodné a peněžitou pomoc v mateřství.

Výdaje na platy v organizačních složkách státu po loňské stagnaci vzrostly.

Výdaje na platy v organizačních složkách státu po loňské faktické stagnaci v 1. čtvrtletí 2025 meziročně vzrostly o 4,8 %¹¹⁶ (mírně pomaleji než celoroční rozpočtované tempo). Podobně jako platy letos absolutně posílily také odvody vlastních zdrojů Česka do rozpočtu EU (+1,4 mld. korun). Vlivem zklidnění cenové hladiny v ekonomice došlo jen k mírnému zvýšení výdajů SR za platby veřejného zdravotního pojištění za tzv. státní pojištěnce (+1,1 %)¹¹⁷. Příjmy z pojistného placeného zaměstnanými osobami se zvyšovaly dvojcifernými tempy druhým rokem v řadě (letos o 15 %), a to především z důvodu zákonné úpravy ve vazbě na konsolidační balíček¹¹⁸. Díky tomuto posílení se loni celková bilance nemocenského pojištění¹¹⁹ dostala poprvé po roce 2018 do nepatrného přebytku, který se v 1. čtvrtletí velmi mírně zvýšil a čílal 1,7 mld. korun. Výdaje na ostatní neinvestiční nákupy a související výdaje (bez obsluhy státního dluhu), jež loni poprvé překonaly úroveň z vrcholu pandemie, letos v 1. čtvrtletí meziročně fakticky jen stagnovaly (+0,1 %, na 19,2 mld. korun)¹²⁰. Vliv úspor ve výdajích za nákup vody, paliv, energie, údržby a také za nákup služeb¹²¹ byl totiž tlumen kompenzační platbou v oblasti telekomunikací¹²².

Bilance nemocenského pojištění skončila díky posílení jeho příjmové stránky druhý rok v řadě v mírném přebytku.

¹¹³ To vyjadřuje rozdíl mezi příjmy z pojistného na důchodové pojištění a součtem výdajů na tyto dávky (vč. výdajů na jejich správu) dle předběžné účetní bilance MF.

¹¹⁴ To úzce souviselo se zákonným navýšením částek pro osoby ve 2. až 4. stupni závislosti u dětí i dospělých (od července 2024). Letos v březnu pobíralo celkově příspěvky na péči 380 tis. osob (meziročně o 2,5 % více).

¹¹⁵ Výdaje na tyto dávky dosáhly 2,4 mld. korun a vzrostly vlivem navýšení započitatelných nákladů na bydlení a ubytování pro účely stanovení nároku na humanitární dávku. Počet jejich příjemců se meziročně snížil o 6 % (na 52 tis.), proti březnu 2023 byl dokonce nižší o 50 %.

¹¹⁶ Toto navýšení se odráží zejména v plošném zvýšení platových tarifů pro příslušníky bezpečnostních sborů a vojáků (o 1500 korun) a většiny ostatních státních zaměstnanců (o 1400 korun).

¹¹⁷ Projevil se vliv nově zavedené automatické valorizace, jež od ledna 2024 upravuje vyměřovací základ platby o součet růstu spotřebitelských cen a poloviny růstu reálných mezd. V důsledku toho se od ledna 2025 zvýšila měsíční platba za osobu z 2085 korun na 2127 korun.

¹¹⁸ Od ledna 2024 došlo k znovuzavedení hrazení nemocenského pojištění zaměstnanci (ve výši 0,6 % vyměřovacího základu) i ke zvýšení vyměřovacího základu pro osoby samostatně výdělečně činné. Později následovalo i stanovení limitů pro vznik účasti na pojištění zaměstnance pracujícího na základě dohody o provedení práce (od ledna 2025 je tento limit ve výši 11 500 korun).

¹¹⁹ To vyjadřuje rozdíl mezi příjmy z pojistného na nemocenské pojištění a výdaji na dávky z tohoto pojištění dle účetní bilance ČSSZ.

¹²⁰ Schválený SR zde počítá s celoročním růstem o 6 %, taženým zejména vyššími výdaji na obranu (nákupů služeb a materiálu).

¹²¹ Pokles výdajů na nákupy služeb byl způsoben výhradně vyšší loňskou základnou ovlivněnou únorovou platbou na pořízení víceúčelového nadzvukového letounu F-35 ve výši 3,2 mld. korun.

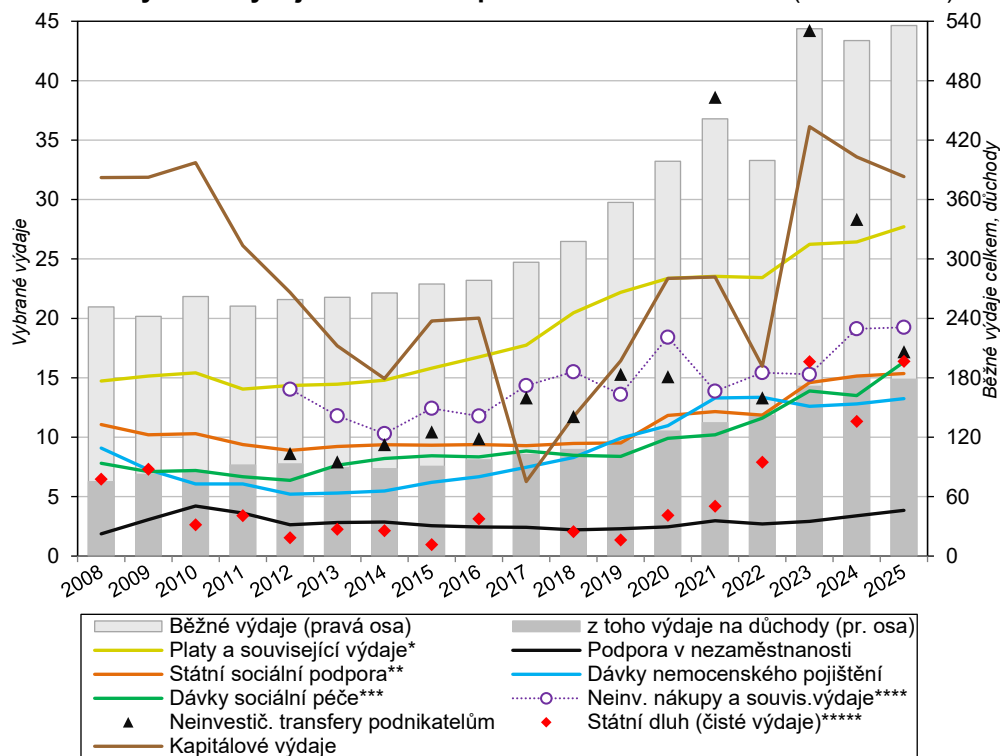
¹²² Jednalo se o úhradu České poště (ve výši 2,3 mld. korun) za poskytování univerzální poštovní služby.

Hluboký pokles transferů podnikatelům úzce souvisel s ukončením většiny podpůrných dotací v energetice.

Pokles provozních dotací státním fondům zasáhl oblast dopravy.

Vývoj výdajové strany SR v 1. čtvrtletí 2025 (stejně jako po celý loňský rok) nejvíce ovlivnily běžné transfery podnikatelům. Ty se meziročně propadly o 41 % (–11,5 mld. korun) a jejich vyplacená výše se vrátila do „normálu“ naposledy patrného na sklonku minulé dekády. Letošní propad úzce souvisí s postupným očekávaným útlumem většiny dotací v energetice. Ty, včetně podpory obnovitelných zdrojů energie (OZE), letos dosáhly jen 3,7 mld. korun (o rok dříve ještě 16,2 mld.). Řádově menší vliv měl dočasný pokles podpory výzkumu, vývoje a inovací poskytované firmám. Růst výdajů SR byl tlumen také poklesem běžných transferů státním fondům (SF). Ten v 1. čtvrtletí dosáhl meziročně (3 mld. korun, resp. 15 %), což souviselo s hlavně s očekávaným nižším financováním SF dopravní infrastruktury (na krytí jeho deficitu), v menší míře i s dočasným poklesem transferů SF životního prostředí (na evropské projekty) a do oblasti zemědělství (na přímé platby zemědělcům).

Graf č. 19 Vybrané výdaje státního rozpočtu v rámci 1. čtvrtletí (v mld. korun)

* Pokrývají výdaje na platy v organizačních složkách státu. Nezahrnují například mzdové výdaje na regionální školství.

** Obsahuje také dávky péčovské péče.

*** Zahrnují dávky pomoci v hmotné nouzi, dávky osobám se zdravotním postižením, příspěvek na péči dle zákona o soc. službách. Jsou zde obsaženy i dávky humanitární pomoci poskytnuté občanům Ukrajiny.

**** Obsahují zejména výdaje na nákup služeb, materiálů, energií či ostatních služeb (například výdaje na opravy a udržování).

***** Čisté výdaje odpovídají saldu rozpočtové kapitoly Státní dluh (č. 396).

Zdroj: MF ČR

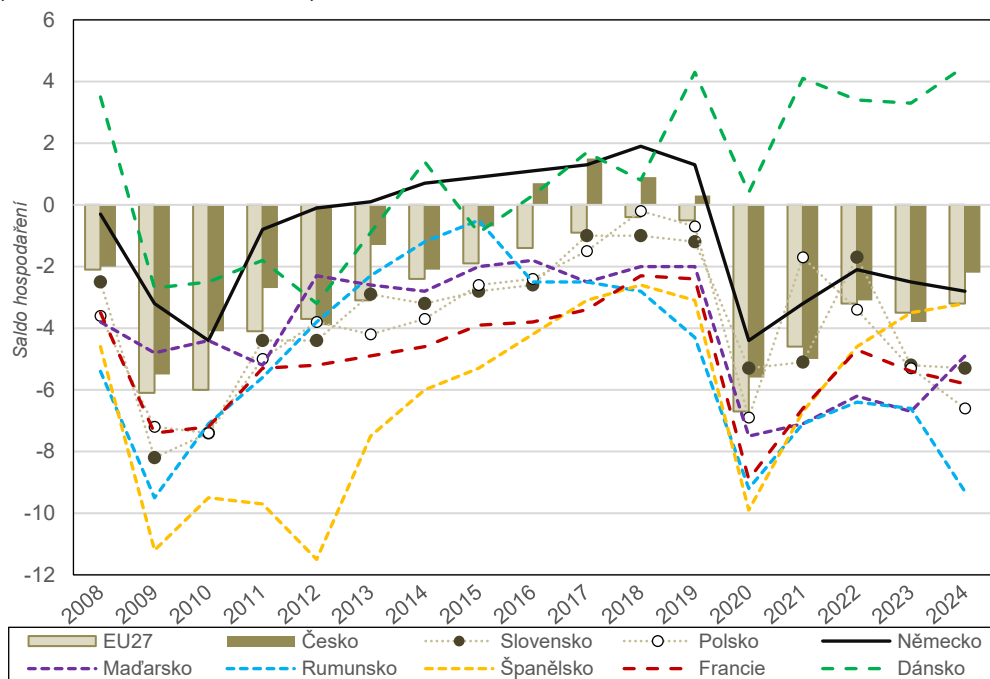
Čerpání investic na počátku roku bylo tradičně nízké. K jejich meziročnímu poklesu přispěly nižší výdaje na společné programy ČR a EU.

Kapitálové výdaje SR dosáhly letos v 1. čtvrtletí 31,9 mld. korun a meziročně se snížily podruhé v řadě (aktuálně o 4,9 %). Schválený SR přitom počítá s rekordním celoročním objemem investic (250 mld. korun), oproti uskutečněným investicím meziročně o pětinu vyšším. Nízké čerpání investic na počátku roku je běžný jev a letos (a ve větší míře i loni) souvisel hlavně s pomalejším náběhem investic na společné projekty ČR a EU. Tyto investice byly letos zatím nízké zejména v oblasti průmyslu, energetiky, životního prostředí či územního rozvoje. Naopak investice, u nichž se nepředpokládá budoucí doplacení ze zdrojů EU, vzrostly meziročně skoro o třetinu (na 17,1 mld. korun), pouze zásluhou vyšších dotací SF dopravní infrastruktury (+8 mld.). Naopak prozatím nižší byly investice do oblasti obrany. Celkové investice SR tvořily v 1. čtvrtletí 5,6 % všech rozpočtových výdajů (o rok dříve 6,1 %). V dlouhodobém kontextu (za poslední dvě dekády) jde o mírně průměrný podíl.

Deficit hospodaření
sektoru vládních institucí
v Česku klesl ve
4. čtvrtletí 2024
meziročně o třetinu.

Sektor vládních institucí (VI) v Česku hospodařil dle aktuálních údajů ve 4. čtvrtletí 2024¹²³ s deficitem 78 mld. korun¹²⁴, jenž meziročně klesl skoro o třetinu (o 37 mld.). Za meziročním zmírněním schodku stálo primárně razantní zvolnění růstu celkových výdajů (na 1,5 %, o rok dříve 10,0 %). Projevil se zde očekávaný pokles vyplacených dotací (24. mld. korun, -40 %), zvolnění růstu výdajů na sociální dávky¹²⁵ (z 11,2 % na 4,2 %) i snížení výdajů na investice. Ve srovnání s koncem roku 2023 zmínil ve 4. čtvrtletí 2024 i meziroční růst celkových příjmů (z 6,3 % na 9,2 %). Zpomalení tempa odráželo zejména zvolnění dynamiky příjmů z běžných daní z důchodů a jmění – ty byly na konci loňského roku meziročně vyšší o 9 mld. korun, kdežto ve 4. čtvrtletí 2023 dokonce o 23 mld.

Graf č. 20 Saldo hospodaření sektoru vládních institucí ve vybraných státech EU
(roční kumulace, v % HDP)

Zdroj: Eurostat

Za celý loňský rok činil schodek sektoru vládních institucí v Česku 177 mld. korun, resp. 2,2 % HDP. Jde o nejnižší deficit za poslední pětiletí.

Růst výdajů loni zmínil razantněji než růst příjmů. Vyšší příjmy byly taženy hlavně sociálními příspěvky zaměstnanců i zaměstnavatelů, vyšší výdaje pak hlavně sociálními dávkami.

Za celý loňský rok dosáhl schodek hospodaření sektoru VI v Česku 177 mld. korun (2,2 % HDP), což je meziročně o 109 mld. méně (resp. o 1,6 p. b.). Vykázaný deficit představuje zároveň minimum za poslední pětiletí. Za jeho meziročním poklesem stálo pouze zmírnění schodku hospodaření klíčového subsektoru ústředních vládních institucí, neboť deficit zdravotních pojišťoven se prohloubil o 16 mld. korun (na -20 mld.) a přebytek místních vládních institucí klesl o 9 mld. (na +55 mld.)¹²⁶. Souhrnné příjmy celého sektoru VI se sice v roce 2024 zvýšily relativně svižně (+6,8 %), šlo ovšem o nejnižší tempo za poslední čtyři roky. K loňskému navýšení nejvíce přispěly čisté sociální příspěvky, jejichž růst i vlivem vyšších plateb domácností na nemocenské pojištění mírně zrychlil podruhé v řadě (na +8,6 %). Naopak opět zvolnil růst výběru běžných daní z důchodů a jmění (na +8,9 %) či příjem z ostatních běžných transferů a některých nepřímých daní (např. DPH). Objem přijatých vlastnických důchodů meziročně poklesl o 12 % – jak vlivem nižších příjmů z úroků, tak kvůli slabšímu přítoku dividend. Souhrnné výdaje sektoru VI vloni vzrostly o 98 mld. korun, resp. 2,9 %, což je nejméně od roku 2016¹²⁷. K jejich navýšení nejvíce přispěly sociální dávky (+46 mld. korun), přestože tempo jejich růstu bylo nejslabší za

¹²³ Údaje o hospodaření sektoru vládních institucí v ČR za 1. čtvrtletí 2025 zveřejní ČSÚ 1. července 2025, Eurostat za členské státy Unie následovně 21. července. Detailnější zhodnocení tuzemského vývoje za 4. čtvrtletí 2024 nabízí publikace [Analýza sektorových účtů](#).

¹²⁴ Není-li uvedeno jinak, jsou údaje o hospodaření sektoru VI v ČR vyjádřeny bez sezónního očištění.

¹²⁵ Ty nezahrnují naturální sociální transfery.

¹²⁶ I přesto zde kladné saldo hospodaření převyšovalo hranici 50 mld. korun již čtvrtým rokem v řadě.

¹²⁷ V roce 2016 celkové výdaje klesly o 1,7 %. Zásadní vliv zde měl pomalý náběh přípravy evropských investičních projektů v novém programovém období EU, což se projevilo propadem tvorby hrubého fixního kapitálu (oproti roku 2015 o více než třetinu).

posledních sedm let (+4,4 %). Jen mírně nižší roli hrály také svižně rostoucí naturální sociální transfery (+11,9 %), růst mezispotřeby (+8,7 %) a také náhrady placené zaměstnancům (+4,9 %). Fiskální expanzi naopak tlumily hlavně nižší dotace (–25 %), jejichž výše se vrátila na úroveň roku 2023. Řádově menší vliv měl pokles ostatních běžných transferů. Růst výdajů na tvorbu fixních investic razantně zvolnil na nejslabší tempo za posledních osm let (1,5 %). Z toho v subsektoru místních vládních institucí investice po svižném růstu v letech 2022 i 2023 loni dokonce klesly (o 4 %).

Schodek hospodaření sektoru VI v EU zůstává v poslední době stabilní. V Česku se na rozdíl od většiny sousedních států meziroční schodek snížil a jeho výše byla v rámci středoevropského regionu nejnižší.

Za celý loňský rok dosáhl schodek hospodaření sektoru VI v EU 3,2 % HDP, podobný výsledek byl patrný i v předchozích dvou letech¹²⁸. Tento deficit je sice o polovinu nižší než rekordní schodek v krizovém roce 2020, avšak ve srovnání s konjunkturálním obdobím let 2017 až 2019 dosahuje více než trojnásobné výše. Slabý hospodářský růst v EU v letech 2023 i 2024 spolu s přetrvávající zvýšenou dynamikou cen v ekonomice se odráží v relativně vysoké úrovni výdajů sektoru VI (loni na 49,2 % HDP, o skoro 3 p. b. nad úroveň z konce minulé dekády). Schodek hospodaření převyšující 3 % HDP tak zaznamenala skoro polovina členských států EU (z toho 8 zemí eurozóny). Nejhlubší deficit postihl Rumunsko (–9,3 % HDP), Polsko (–6,6 %), Francii (–5,8 %), Slovensko (–5,3 %), Maďarsko (–4,9 %) a Rakousko (–4,7 %). Z klíčových ekonomik na tom bylo loni relativně nejlépe Německo, kde činilo saldo hospodaření „jen“ –2,8 % HDP, avšak meziročně se podruhé v řadě mírně zhoršilo. Deficit Česka byl na rozdíl od roku 2023 příznivější než v Unii a zároveň po delší době i nejnižší mezi středoevropským státy¹²⁹. K přebytku hospodaření se loni dopracovalo šest států Unie v čele s dlouhodobě rozpočtově odpovědným Dánskem (+4,5 % HDP), těsně následované Kypr a Irskem. Snižovat nerovnováhu veřejných financí se v posledních letech daří také některým chronicky vysoce zadluženým členům jižního křídla eurozóny (Portugalsko, Řecko). Ve srovnání s rokem 2023 se loni schodek hospodaření nejvíce prohloubil v Rumunsku (o 2,7 p. b.) a Rakousku (o 2,1 p. b.), naopak k jeho redukci došlo zejména v Itálii (ze 7,2 % HDP na 3,4 % HDP) a přebytek narostl v Irsku a Kypru (o necelé 3 p. b.).

Pokles míry zadlužení sektoru VI v EU se ve 2. pololetí 2024 po třech letech zastavil.

Trend meziročního poklesu míry zadlužení sektoru VI, trvající v EU i eurozóně tři roky, se ve 2. pololetí 2024 zastavil. Na konci 4. čtvrtletí 2024 činila zadluženost v Unii 81,0 % HDP (v eurozóně 87,5 %) a oproti shodnému období předchozího roku se téměř nezměnila. Za celý loňský rok narostla ve dvou třetinách členských států Unie – nejvíce v Rumunsku (o 5,9 p. b., na 54,8 % HDP), Polsku (+5,8 p. b., na 55,3 %) a Finsku (+4,6 p. b., na 82,1 %)¹³⁰. Zadlužení rostlo i ve většině dalších severovýchodních a pobaltských států. Přestože v tuzemsku byl loni, stejně jako v předchozích dvou letech, růst zadlužení jen mírný (+1,1 p. b., na 43,6 % HDP), Česko pořadím zemí mírně propadlo a aktuálně je jeho výše dluhu v EU devátá nejnižší. Státy s nejlepším postavením mají oproti Česku zadluženost skoro o polovinu nižší (Estonsko, Bulharsko, Lucembursko). Na opačném pólu se stále nachází Řecko (154 % HDP), přestože pokles zadlužení zde patřil (spolu s Kypr) v posledních čtyřech letech v rámci Unie k nejvýraznějším. Dlouhodobé dluhové problémy sužují rovněž Itálii (135 % HDP), Francii (113 %) a Belgii (105 %), navíc míra zadlužení v nich loni mírně vzrostla – nejvíce ve Francii (o 3 p. b.). Zadluženost pod 60 % HDP drželo na konci loňského roku 15 států Unie (ale jen 9 z 20 členů eurozóny). Ve srovnání s minimální mírou zadluženosti z konjunkturálního období 2015 až 2019 je aktuální dluh vyšší ve třech čtvrtinách členských států – nejvíce narostl v Rumunsku (+21 %), Finsku (+17 %), Francii (+16 %), Estonsku (+15 %), Česku (+14 %) a na Slovensku (+12 %). Naopak nižší dluh mají zejména Řecko, Portugalsko a Kypr (všechny zhruba o pětinu), ale i některé tradičně málo zadlužené státy (Dánsko, Švédsko, Nizozemsko).

Zadluženost v Česku se nadále zvyšovala jen mírně, její úroveň byla oproti eurozóně poloviční, avšak ve srovnání s nejméně zadluženými státy EU skoro dvojnásobná.

¹²⁸ Rovněž sezónně očištěné čtvrtletní údaje naznačují, že ani v průběhu loňského roku nebyla zřejmá změna trendu a hloubka deficitu hospodaření zůstávala během tohoto roku v EU i eurozóně bez významných změn.

¹²⁹ Za období svého členství v EU dosáhlo Česko v rámci středoevropského regionu nejpříznivějšího salda hospodaření sektoru VI dosud jen v letech 2010 a 2017.

¹³⁰ V Rumunsku a Finsku, jako v jediných státech současné EU, dosáhla aktuální míra zadlužení nejvyšší úrovně v dostupné řadě (počínaje rokem 2000). Překonala tak v těchto zemích např. i krizové roky 2010 či 2021.

